

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE BESTUUR VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 4 november 2021

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom bij deze vergadering van de commissie bestuur. Het is vandaag 4 november. We hebben een bericht van verhindering van Stefan Linder van de ChristenUnie en hij wordt vanavond vervangen door de heer Johan Slik. Hartelijk welkom mijnheer Slik en Sander van den Raadt van Trots Haarlem zal vanavond ook niet aanwezig zijn.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: De heer Van den Raadt heeft ons geïnformeerd dat hij de commissie vraagt agendapunt 14 door te schuiven naar volgende vergadering. Agendering zal dan zijn op zijn verzoek pas weer plaatsvinden als de vragen van de heer Buijen door het college en de ambtelijke organisatie zijn beantwoord. De ambtelijke organisatie is gevraagd een brief met een reactie op te vragen in kopie aan de commissie te doen toekomen. Kan deze commissie hiermee akkoord gaan? Dat betekent dus dat agendapunt veertien wordt doorgeschoven naar een later tijdstip. Ja? Prima. Agendapunt 7.4 kan komen te vervallen, omdat de collegereactie met de stand van zaken van de opvolging van de aangenomen aanbevelingen nog niet met de rapporteurs en de raad is gedeeld. In voorgaande jaren ontvingen de rapporteurs deze informatie in september, zodat zij in de raad advies konden uitbrengen ten behoeve van de begrotingsbehandeling, maar deze informatie is gisteren bij de griffie terechtgekomen en de rapporteurs zullen deze beoordelen en nog advies uitbrengen aan de raad. Binnenkort wordt er naar aanleiding van een door de raad overgenomen advies van de rapporteurs een gesprek met de accountant georganiseerd om te spreken over hoe er in de begroting en de jaarstukken beter inzichtelijk gemaakt kan worden welke prestaties met welke doelen behaald worden en een uitsplitsing van kosten per product wordt opgenomen waar dan ook duidelijk wordt welke kosten waarmee gemoeid zijn. Heel lang verhaal, in het kort komt het erop neer dat agendapunt 7.4 komt te vervallen. Ja? Goed. Kan de agenda conform worden vastgesteld of zijn er nog andere leden van deze commissie die nog iets te zeggen hebben hierover? Nee? Ja, mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel. Kan het zonder klok of loopt die gewoon door bij dit soort punten? Ik heb er al eerder een punt van gemaakt. Agendapunt negen kan wat mij betreft van de agenda af, omdat die eerst langs ontwikkeling en beheer moet, omdat het heel erg in ontwikkeling en beheerachtig is. Het stuk is volgens mij niet behandelbaar. Het afwerkingskader is flinterdun met een hele grote visuele bandbreedte tussen de vijftig en honderd miljoen. Het leest als een ongedekte blanco cheque. Het raakt wederom het budgetrecht van de raad, zij het indirect. Dank u wel.

De voorzitter: Later over agendapunt negen het herijken afwegingskader reservegroei, wat betreft de heer Trompetter moet dat uitgesteld worden, mijnheer Trompetter, of van de agenda afgevoerd worden.

De heer Trompetter: Ja, voor nu lijkt me dat wel, want het zijn allemaal stukken die eigenlijk heel erg over beheer en ontwikkeling gaan en daar is het nog niet behandeld voor zover ik weet.

De voorzitter: U wilt het verplaatsen naar een andere commissie. Wil iemand daar iets over zeggen? Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, wij wilden eigenlijk voorstellen om die reserve af te schaffen, dus ...

De voorzitter: Dat is een heel ander onderwerp, mijnheer IJsbrandy, dat gaan we hier nu niet even beslissen. Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Nee, ik had ook al behoefte om deze ... Omdat dit toch een reserve is waarover wij als commissie bestuur iets over te zeggen hebben, niet inhoudelijk maar wel over hoe het wordt vormgegeven, heb ik ook wel de behoefte om daarover te praten, onder meer omdat ik hetgeen de heer IJsbrandy zegt wel ondersteun. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Het gaat tenslotte over het afwegingskader en dat ligt inderdaad bij deze commissie, dus ik vraag deze commissie: wat vinden we van het voorstel van de heer Trompetter? Mag ik handen zien van degene die het eens is met zijn voorstel? Dan gaat het gewoon behandeld worden vanavond. Akkoord? Oké.

3. Mededelingen commissieleden en wethouder(s)

De voorzitter: Zijn er leden in deze commissie die een mededeling hebben? Hier een wethouder die een mededeling heeft? Gaat uw gang.

Wethouder Botter: Dank u wel voorzitter. Een tweetal zelfs. De eerste gaat over iZoof en de overdracht naar een nieuwe partij. Er is inmiddels een marktpartij gevonden die zich bereid heeft gevonden om eigenlijk de deelauto, deelauto-concept of in ieder geval een nieuwe aanbieder te zijn voor de mensen die nu gebruik maken van iZoof, dus die hebben met Spaarnelanden in ieder geval en de bewonersgroep een soort overeenkomst over bereikt en volgende week is er ook een bewonerssessie waarin de huidige gebruikers worden geïnformeerd en er wordt gekeken of zij inderdaad ook bereid zijn om over te stappen naar de nieuwe aanbieder. Dus dat is op zich mooi nieuws, want dan hebben in ieder geval de huidige gebruikers die zijn dan verzekerd van een continuering van hun mobiliteit. Dan hebben we daar ook geen lasten van en dan is inderdaad ook netjes de betrokkenheid van Spaarnelanden houdt dan ook op. Overigens heeft Spaarnelanden die auto's inderdaad niet gekocht. Die zitten in de financial lease heb ik mij laten vertellen, dus die zijn geleased. En het tweede punt gaat over eigenlijk de aandeelhouderschappen Werkpas en van de regionale ontwikkelingsmaatschappij. Dat zijn aandeelhouderschappen die door de wethouder financiën werden gedaan. Daar zit wel betrokkenheid ook van de vak wethouders. Binnen het college hebben we daar even over gesproken. We hebben met elkaar besproken dat ik de aandeelhoudersrol van Werkpas overneem. Werkpas gaat op in het participatiebedrijf, dus ik ben op dit moment nog wel nog deels opdrachtgever, maar dat gaat per 1 januari op. Dan blijft alleen Werkdag daar nog in over waar je die vooral ook opdrachten krijgt vanuit de wethouder WMO, namelijk dagbesteding, dus dat leek ons wel een goede ... Ik wil u toch wel even wat meer als ... Het was ook als aandachtspunt bij de evaluatie van Spaarnelanden door de RKC en bij de regionale ontwikkelingsmaatschappij zal de wethouder Berkhout dat gaan doen. Er zit geen directe opdracht gevende rol vanuit zijn bed als economie. Het is meer ook een financiële deelnemer denk ik, dus ik denk ook niet dat we daarin in conflict komen tussen dat wij opdrachtgever en aandeelhouderspetten gaan vervullen, maar daar wilde ik u er wel in ieder geval over informeren.

De voorzitter: Het is eigenlijk een mededeling, dus u mag eigenlijk niet ... Maar ik begrijp dat het superurgent is aan uw vinger te zien. Gaat uw gang.

De heer ...: Ja, misschien wel, want als ik nu de vraag stel, dan is het een op een dialoog met de wethouder. Worden wij nog nader geïnformeerd over de afwikkelingsaspecten van iZoof c.q. de overdrachtsaspecten door Spaarnelanden aan de nieuwe provider van dienstverlening?

Wethouder Botter: Ja, ik kan u wel kort daarover informeren, maar er is verder niet heel veel overdracht van Spaarnelanden naar die nieuwe ontwikkelaar. Het gaat vooral ook denk ik over de klanten waarvan Spaarnelanden graag wil dat die in ieder geval van nieuwe gebruiker ... Dus dat die ook de nieuwe gebruiker kunnen zijn en dan is het verder de afwikkelen van de leasecontracten ook, maar daar zullen we u wel even kort over informeren eind van het jaar.

De voorzitter: Mijnheer Smit.

De heer Smit: Ja, dat zal iets van een raadsinformatiebrief zijn.

Wethouder Botter: Dank u. Nee, dank u. Dat is goed.

De voorzitter: De wethouder, die bijeenkomst waar u het over had, is op 10 november volgens mij. Is die toegankelijk ook voor leden van deze commissie mocht daar interesse voor zijn?

Wethouder Botter: Dat weet ik niet. Om eerlijk te zijn, daar word ik niet door ... Maar ikzelf ben in ieder geval aanwezig. Ik ben uitgenodigd door de bewonersgroep, maar ik kan mij voorstellen dat die ook wel openbaar is.

De voorzitter: Nou, mocht daar interesse voor zijn, dan horen wij dat graag via de griffie. Wethouder, heeft u nog een bestuursvergadering bijgewoond van de voor deze commissie relevante gemeenschappelijke regeling waar u nog iets over kwijt wil?

Wethouder Botter: Voor deze commissie, oh jee. Nou, we hebben Jeroen Koops benoemd als nieuwe directeur van Paswerk, dus dat is een van de GR, dus Paswerk en directeur Werkpas. Ik weet het niet. Is dat voor deze commissie interessant? Nee hè? Dat is eigenlijk meer commissie samenleving. Nou ja.

De voorzitter: Dat is voor iedereen heel erg interessant uiteraard, nieuwe benoemingen. Goed, dank u wel.

4. Agenda komende vergadering(en), jaarplanning en actielijst

De voorzitter: Agendapunt 4 dat gaat over de komende vergadering die zal zijn op 9 december. We hebben al een redelijk volle agenda. Ik zal even opnoemen wat er tot nu toe op staat: het actualiseringprotocol geheimhouding en de vraag aan deze commissie: is er behoefte aan een technische sessie voorafgaand aan deze behandeling in de commissie? En dit is een vraag die komt vanuit de ambtelijke organisatie en mocht er interesse voor zijn, dan kan dat samen met Zandvoort eventueel opgepakt worden, dus ik pols nu even de interesse. Ja? Mevrouw De Raadt, Mevrouw Van der Windt, mijnheer Van den Doel. Nou, ik ga er al vanuit er is een meerderheid voor een ... Ook als dat betekent dat het doorgeschoven wordt naar januari? Is er dan nog steeds behoefte aan een technische sessie? Want we hebben wel een hele drukke agenda. Ja? Nou, dan is het bij deze doorgeschoven naar januari en er volgt een technische sessie samen met Zandvoort. Ja? Akkoord. Goed, nog meer op de agenda: plan van aanpak organisatieontwikkeling, strategisch personeelsbeleid, benoemen extern lid rekenkamercommissie Haarlem, plan van aanpakoverlast Reinaldapark, stand van zaken strategisch inkoopbeleid. Bij de vorige bespreking is aangegeven dat dat stuk niet meer actief hoefde terug te komen, maar wel dat we na zes maanden ongeveer weer van gedachten zouden wisselen over het onderwerp

inkoopbeleid en aangezien dit in april is geagendeerd vorige keer, is het nu ongeveer zes maanden later, dus we dachten: we zetten het op de agenda, vandaar. Verder resultaatdeelnemingen, het initiatiefvoorstel burgerraad, dat is een beetje onder voorbehoud van aanlevering. Vooralsnog staat het erop en ter kennisname informatienota informatiebeveiliging najaar 2021. Zijn er nog zaken die deze commissie wil agenderen voor die vergadering en als die vol zit voor de vergadering van januari? Ja, mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja, wellicht komt die vanzelf, maar ik zat toch wel met belangstelling naar de brief over de samenwerkingsafspraken metropoolregio Amsterdam te kijken, maar komt die vanzelf nog naar ons toe of moet ik die agenderen?

De voorzitter: Die staat ter kennisname.

Mevrouw Van der Windt: De ingekomen stukken onder 5.1.

De voorzitter: Dan zou ik hem wel even agenderen. Is de commissie het daarmee eens? Dan komt er een motivatiefomulier uw kant op, mevrouw Van der Windt. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel voorzitter. Bij 4.1 de artikel 38-vragen over de bouwactiviteit in Transvaal en dergelijke. De antwoorden bevredigen mijn fractie niet, dus dat willen wij ook graag agenderen.

De voorzitter: Oké. Is daar behoefte aan? Is daar draagvlak voor in deze commissie? Mijnheer Slik, u heeft draagvlak. U bent van het draagvlak? U steunt mijnheer Trompetter? Dat bedoel ik eigenlijk. Ja? SP steunt het ook. Wat mij betreft is het geen overdonderende meerderheid. Ik wil graag nog wat handen zien van mensen die het ook geagendeerd willen hebben. Dan spijt het mij, mijnheer Trompetter, maar er is geen meerderheid in deze commissie te vinden voor agenderen voor dit agendapunt. Misschien kunt u daar nog vragen over stellen. Als u daar nog eventueel vragen over heeft, kunnen die nog technisch uitgevraagd worden of artikel 38. Verder, zijn er nog vragen? Mijnheer Drost.

De heer Drost: Ja, dank u voorzitter. Nou, eigenlijk 1.1 leek al ons logisch dat het überhaupt misschien actiever geagendeerd zou worden, het Haarlems mediafonds. Het is twee jaar geleden dat we het daarover gehad hebben. Ik zie dat er een aantal wijzigingen zijn. Ik zag ook in de stukken terug dat er een wijziging ... Er was ook een stuk nog niet behandeld in de commissie, dus daar haalde ik ook uit dat het logisch zou zijn dat het behandeld zou worden in de commissie kan je daaruit leiden. Dus omwille van die redenen zou ik het willen agenderen.

De voorzitter: Duidelijk. Is daar een meerderheid voor in deze commissie? Ik zie alleen maar knikkende hoofden en wuivende handen, dus dat is bij deze geagendeerd. Zijn er op de jaarplanning en actielijst nog zaken ... Hoor ik daar iemand? Ja, mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja? Nou, ik had nog even een vraag, want bij de ingekomen stukken staat een toezegging. Die is aan mij gedaan dat er wel degelijk aanpassingen zouden komen op het strategisch inkoopbeleid, maar ik dacht dat ik u net bij het vorige agendapunt hoorde zeggen: er zijn geen wijzigingen in, maar die moeten er dan als het goed is wel zijn.

De voorzitter: Kan de wethouder daarop reageren? Misschien kunt u het zo meteen aan de wethouder vragen die hier zo meteen ... De heer Botter. En mocht het dan zo zijn dat er nog aanleiding is om dit te agenderen,

dan kan dat alsnog. Is dat akkoord? Oh, oké. Dan kunt u die vraag zo meteen stellen aan de wethouder. Ja, klopt. Ja? Is dat ongeveer wat u verwacht? Want ik zie u echt bezorgd kijken.

Mevrouw De Raadt: Kijk, ik ga er eigenlijk vanuit dat er wel gewoon wijzigingen in dat strategisch inkoopbeleid zitten wat voor de volgende commissie op de agenda staat, dus in die zin hoeft dit niet extra geagendeerd te worden, maar meer omdat u deze commissie net vertelde dat er geen wijzigingen in zitten, dacht ik misschien is het nog wel even van belang om te zeggen dat die er wel inzitten.

De voorzitter: Nou, het lijkt mij verstandig om die vraag even te stellen zo meteen aan de wethouder daarover.

Mevrouw De Raadt: Is goed.

De voorzitter: Jaarplanning actielijst, zijn er nog zaken waar de commissie de wethouder wil vragen om verduidelijking? Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel voorzitter. De actielijst daar staat het punt niet op. Daar heb ik contact over gehad met de griffie. Dat was mijn vorige vraag. Daar is nog niet aan de norm voldaan van DigiD en tot 1 november had de gemeente uitstel om aan die norm te voldoen en we zouden nog actief een terugkoppeling krijgen of dat gelukt was.

De voorzitter: Oké. Staat dat genoteerd? Het staat genoteerd. Zijn er nog zaken op de actielijst die ervan af kunnen wat betreft deze commissie? Nee.

5. Transcript commissie d.d. 7 oktober 2021 openbaar en besloten deel

De voorzitter: Zijn er nog opmerkingen over het transcript van 7 oktober? Nee. Dan gaan we door naar ... Ja, mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Het is natuurlijk wel een ... Even in het vervolg ook op de mededeling, halen we nog steeds die 1 januari? iZoof.

De voorzitter: Sorry, wat is de ... Oh, de wethouder wil hier op reageren.

Wethouder Botter: Ja.

6. Actualisering nota verboden partijen

De voorzitter: Oké. Dan gaan wij door naar agendapunt 6. Dat gaat door naar de raad, actualisering nota verbonden partijen. De raad wordt gevraagd een nota verbonden partijen in Haarlem 2021 vast te stellen en de nota verbonden partijen van 11 juni 2015 in te trekken. Wie kan ik als eerste het woord geven op dit onderwerp? Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel. Bedankt voor het sturen van deze nota, de gewijzigde nota. Dat roept nog wel wat vragen op bij mijn fractie. Over het beschreven proces op pagina vijftien van de nota is een vraag. Vijftien. Er staat dat de raad toestemming kan geven of wensen of bedenkingen kan uiten behoudt het college zich het recht voor om toch een gemeenschappelijke op te stellen als dat geen toestemming geeft. En hoe zit dat bij belangrijke wijzigingen en het beoordelen van welke bijdragen de verbonden partij levert? Op pagina

negentien leest u dat het college inderdaad kan informeren afhankelijk van de ernst en de omvang van de afwijkingen, het liefst via een bestuursrapportage mag de Actiepartij van het college vragen dat zij de raad en commissie tijdig en volledig informeert over deze afwijkingen en het oordeel daarover aan de raad laat. Het bovenstaande lijkt mij in tegenspraak met het hoofdstuk over de rol van de raad vanaf pagina 27. Is deze regeling nu al conform de vernieuwde wet op de gemeenschappelijke regelingen die per 1-1-22 ingaat? Dat is een vraag. Dan is er nog een openstaande vraag uit het vorige debat. Wat ik niet heb terug kunnen vinden, het college vond het beeldkwaliteitsplan naar eigen bevoegdheid. Sindsdien is het vaststellen van de kaders en prestaties een collegebevoegdheid en borgt het college de kwaliteit van de uitvoering ten opzichte van de prestatieafspraken en is de rol van de raad dan niet dat hij controleert of de prestatieafspraken zijn nagekomen op een kwalitatief goed niveau? Hetzelfde geldt voor het vaststellen van de KPI's, want dat lijkt mij een raadsbevoegdheid en ik kon er nu niks over terugvinden in het stuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Trompetter. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Dank u wel voorzitter. Ja, drie keer is scheepsrecht. D66 wil de wethouder en de betrokken ambtenaren allereerst een groot compliment maken over deze nota. Het is nu veel beter verwoord hoe de interne governance tussen college en raad is geregeld en dat geeft denk ik veel meer houvast voor de toekomst. Toch zijn wij niet helemaal tevreden. We hebben wat moeite met het feit dat de overheids-NV's standaard twintig procent vrije ruimte krijgen toebedeeld en daar hebben we eigenlijk twee bezwaren tegen. Het eerste bezwaar is eigenlijk niet zozeer politiek, maar meer sanity en heeft te maken met die Europese aanbestedingsrichtlijn. Op grond van die richtlijn kan een gemeente taken zonder aanbesteding uitbesteden aan een eigen overheids-NV als er aan drie zaken is voldaan. Dat wil zeggen dat de gemeente, als ik het maar eventjes toespits op de gemeente Haarlem, toezicht houdt op de overheids-NV alsof het een eigen dienst is, dat er geen directe participatie van privékapitaal is en dan het belangrijkste, dat de overheids-NV meer dan tachtig procent van de activiteiten verricht aan het uitvoeren van die taken die de gemeente heeft uitbesteed. En met het oog daarop is de twintig procent die dan wordt genoemd in die nota verbonden partijen dan te veel, want het moet in ieder geval minder dan twintig procent zijn en het lijkt mij persoonlijk verstandig om als de omzet aan de ene kant wat tegenvalt van wat er voor de gemeente wordt gedaan en de marktpartijen betalen wat meer en je schiet boven die twintig procent heen, dan heeft de gemeente een probleem, want dan hebben we iets niet aanbesteed wat we wel hadden moeten aanbesteden. En om die reden zou ik uit een soort sanity voorzichtigheidsprincipe willen zeggen dat we maximaal vijftien procent gaan noemen in stukken nog los van het feit dat je natuurlijk ook kan zeggen, dat is wel meer politiek, dat D66 wil voorkomen dat een overheids-NV door bepaalde kosten niet toe te rekenen aan marktactiviteiten en die eigenlijk een beetje weg te poetsen in het grote geheel, ja, eigenlijk door een wat onrechtvaardige concurrentie aangaat.

De voorzitter: Mevrouw Van der Windt, u heeft een interruptie van de heer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Ja, ik hoor uw betoog en ik kan er behoorlijk in meegaan, maar ik heb niet zo een probleem met die twintig procent of GroenLinks heeft niet zo een probleem met die twintig procent, want op het moment dat ze daar overheen gaan, er wordt vier keer per jaar minimaal gerapporteerd aan de aandeelhouders, dus ook onze wethouder, dus dan heb je toch ruimte zat om bij te sturen. Het is niet zo dat wij elke maand moeten aanbesteden. We besteden eens in de zoveel jaar aan, dus het gevaar dat ze over die twintig procent heen komen is A al niet zo groot, maar B, mocht dat zo zijn, dan hebben we tijd zat om nog dat goed bij te sturen door of de activiteit af te stoten of andere vormen, dus ik zie de urgentie niet in wat u betoogt.

Mevrouw Van der Windt: Ja, ik ben een voorzichtig mens en ik zou het heel onprettig vinden als je zo op het scherpst van de snede gaat zitten en met het risico dat je er wel boven heen komt en dat je daarna in de val trapt van dat je iets had moeten aanbesteden wat je niet hebt gedaan.

De voorzitter: Wilt u daar nog wat op zeggen, mijnheer Van den Doel? Mijnheer Smit, zag ik daar een hand van u wilde ook? U was klaar mevrouw Van der Windt? Prima. Nu wil ik het woord geven aan mijnheer Sepers. Gaat uw gang.

De heer Sepers: Ja, dank u wel voorzitter. In lijn met mevrouw Van der Windt, het is in ieder geval weer een stuk beter dan de vorige keer, maar we zijn er wat de PvdA-fractie betreft nog niet helemaal met deze nota. Er zijn een paar punten waar ik nog vraagtekens bij heb. Eén is de besluitvorming over het al dan niet aangaan van een privaatrechtelijke vennootschap. Daar staat nu in de stukken dat dat via een zienswijze een procedure van geen bezwaar gedaan wordt, maar bij de wet gemeenschappelijke regelingen is het straks zo dat de raad gewoon moet instemmen met het aangaan van een gemeenschappelijke regeling. En waarom wordt dat niet op dezelfde lijn bij een vennootschap gedaan? Juridisch komt ongetwijfeld ik het antwoord: ja, dat staat in de gemeentewet, is dat een collegebevoegdheid, maar wij kunnen hier in Haarlem best toevoegen dat een college niet beslist dan na een stemming van de raad, dus dat is een heel concreet voorstel waar ik graag de reactie van de wethouder op zou willen horen. Het tweede punt is de veel genoemde twintig procent. Ja, wat de PvdA-fractie betreft vanuit de neiging schoenmaker blijf bij je leest en zorg dat de financiële risico's in die NV's niet te groot worden, is elk percentage lager dan twintig procent goed, dus wij zouden het liefst naar tien procent gaan, maar misschien dat het wel vijftien procent wordt als eerste stap, maar wij vinden gewoon dat overheids-NV's die moeten overheidstaken uitvoeren en die ruimte voor marktactiviteiten die moeten in ieder geval liggen in lijn met de statuten en het doel van de NV en dan het liefst ook nog door overheidsopdrachtgevers maar wat er ook in het stuk staat: als het dus buiten het statutenveld ligt dat het dan ook nog kan maar met instemming van de raad. Nou, wij willen gewoon dat dat geschrapt wordt dat dat gewoon niet aan de orde kan komen dat dat alleen maar activiteiten kunnen zijn die binnen de statuten en het doel liggen en tot maximaal tien of vijftien procent. Een volgend punt is een publieke verantwoordingsplicht voor de raad van commissarissen. We hebben in de raad een motie aangenomen over publieke verantwoordingsplicht bij de raad van toezicht bij level vijf in verband met problemen die daar gegeven zijn. Ik ga hier niet vanuit dat er altijd problemen zullen zijn, maar het is wel interessant om de raad van commissarissen van onze overheids-NV's te vragen om wat directer verantwoording ook aan de raad af te leggen en nu komt de reactie ongetwijfeld: ja, in het jaarverslag staat er altijd een kort verslag van de raad van commissarissen. Dat is zo, maar ik denk dat wij wel iets meer willen weten van binnenuit. Dus dat is een vraag. Dan tenslotte of nog twee punten. Eén, de afspraak maatschappelijk ondernemen, dat is iets wat ik een beetje mis in de nota. Bij SRO hebben we wel een motie gehad en hebben we gezien dat er een verzoek aan de directie van SRO is gedaan om met een duurzaamheidsparagraaf te komen en daarop te investeren, maar ik zou eigenlijk de wethouder willen vragen: zou het niet een idee zijn om al onze verbonden partijen te vragen om voorloper te zijn op het gebied van maatschappelijk ondernemen en daar ook op uit te dagen met voorstellen daarover te komen. Desnoods, of desnoods, misschien heeft de wethouder graag een motie van de raad daarover, maar goed, we wachten even de reactie van hem af. En het laatste puntje dat is meer iets richting onszelf. Zouden we niet moeten overwegen om een keer per jaar een gesprek te hebben over alle verbonden partijen, dus gemeenschappelijke regelingen en overheids-NV's. We hebben nu wel het stuk gehad over het resultaat van de deelnemingen, maar dat was dus vooral financieel, maar het is ook van belang om te kijken naar de prestaties van alle verbonden partijen. Zijn we daar nou blij mee? Zijn we blij met de wijze van aansturing? Et cetera. En dat is misschien eens in de vier jaar daarnaar kijken: is iets te weinig? Maar dat is eigenlijk een voorstel aan onszelf, dus daar hoor ik graag de reacties van de andere leden op. Dank u wel.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Ja, ik vind het interessant dat u elk jaar alle deelnemingen wil doornemen. Dat is een enorme berg werk. Volgens mij is de meeste NV's of andere regelingen die veranderen niet zo snel, dus dan gaan we enorm elk jaar alles zitten doornemen, maar wat wilt u daarmee voorkomen? Ik snap niet helemaal het doel daarvan. Ja, u wilt uw vingers meer in het water houden zeg maar, maar waarom? Wat staat daartoe ten doel?

De voorzitter: Mijnheer Sepers.

De heer Sepers: Ik wil niet dat we een enorme werklast op onze schouders nemen, maar het zijn overheidstaken die we uitbesteed hebben, die we weggezet hebben vanuit het directe overheidsapparaat, maar wel onder onze politieke en financiële verantwoordelijkheid uiteindelijk en ik heb het idee dat ik daar meer misschien iets directer op wil zitten dan u wellicht zou willen, maar ik hoor graag de reactie van de andere commissieleden.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dat komt gelijk, want op zich kan ik het me wel voorstellen en gisteren in het NRC-handelsblad stond een aardige analyse van: haal eens in de vijf jaar alles overhoop en hou goed toezicht. Dat was naar aanleiding van de uitbesteding van het advocatenwerk bij Pels Rijcken, maar is het niet beter om ... Vindt u het niet beter om zeg maar eens in de vier, vijf jaar echt een keer kritisch te kijken dan elk jaar naar alle verbonden partijen een beetje?

De voorzitter: Mijnheer Sepers.

De heer Sepers: Ik denk dat het in ieder geval goed is om elke vier, vijf jaar fundamenteel daarnaar te kijken, maar wat ik bedoel is dat je misschien elk jaar toch even een rapportage hebt en nagaat of er nog op koers liggen, een soort jaarlijkse voortgangsrapportage. We krijgen natuurlijk de begroting van verschillende gemeenschappelijke regelingen te zien en overheids-NV's en misschien is dat voldoende, maar als ik naar mezelf kijk, ik zou hier nu niet even kunnen zeggen van: nou, ik heb wel het idee dat we ten aanzien van de verantwoordelijkheid van de raad, ten aanzien van al onze verbonden partijen ver zijn en dat in de pocket hebben, maar als ik de enige ben dan moet ik blijkbaar meer huiswerk doen.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: Dank u wel mevrouw de voorzitter. Mijnheer Sepers, kan ik u helpen met een suggestie dat wij jaarlijks een overzicht krijgen zoals het eigenlijk gerecapituleerd is in de nota verbonden partijen in de bijlage? En dan jaarlijks, dat is min of meer in carrouselvorm, als commissie bepalen welke items wij er uitpakken voor een nadere belichting? Dan denk ik dat we het en jaarlijks zien en jaarlijks een selectie plegen van die verbonden partijen of gelijkgeschakelde partijen die wij dan apart willen belichten.

De heer Sepers: Ik denk dat u in ieder geval een belangrijke suggestie doet en misschien is het goed, mijnheer Smit, dat wij gezamenlijk en met iemand anders die ook geïnteresseerd zijn eens een concreet voorstel maken hoe dat zou kunnen.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, mijnheer Sepers, volgens mij staat dat in de begroting. Daar staat een keurig hoofdstuk met een overzicht van alle verbonden partijen, dus als u kunt aangeven welke informatie u daar specifiek aan toegevoegd zou willen hebben, dan zou dat waarschijnlijk helpen.

De heer Sepers: Nou, dat is ook een hulpmiddel en het gaat er natuurlijk om dat we echt kijken naar de positie van die verbonden partijen en de governance et cetera, maar goed, ik proef dat als het wat concreter gemaakt wordt mede op basis van de informatie die we nu al krijgen dat er een zekere support is om dat onder ogen te zien dat het nuttig zou kunnen zijn.

De voorzitter: U heeft nog een kleine nabrander van de heer Smit.

De heer Smit: Ja, richting mijnheer collega IJsbrandy. Ik bedoel niet zozeer vanuit de begroting dat misschien, maar vanuit de rekeningcijfers vanuit de verbonden partijen en de gelijkgeschakelden.

De voorzitter: Mijnheer Smit, dat is een interruptie op een interruptie en dat doen we hier niet, maar ik heb het toegestaan, maar wilt u er rekening mee houden dat we dat ... Goed. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Van den Doel, gaat uw gang.

De heer Van den Doel: Dank u wel voorzitter en ook een woord van dank aan mevrouw Van der Windt, het is niet te geloven zeg, D66, neem me niet kwalijk, omdat die toch behoorlijk heeft gesleuteld aan het stuk en waar dan de gemeente goed gebruik van heeft gemaakt. Er ligt een mooi stuk. Wij kunnen er eigenlijk wel mee instemmen, behalve waar wij moeite mee hebben is op pagina 29 dat als we buiten de twintig procent buiten de statutaire doelen gaan binnen die twintig procent aan marktactiviteiten, dan kunnen wij onze wensen en bedenkingen kenbaar maken en ik had dat er graag in gezien dat de raad daar toestemming toe moet geven, consent geven. Ik vind het iets te zwak. En dat is alles.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik ga niet voor niets direct achter de heer Van den Doel, want wat hij zei dat klopt en het klopt ook weer niet, want er staan tegenstrijdigheden in. Er staan tegenstrijdigheden in het stuk en in het collegebesluit, dus volgens mij moet dat wel worden opgelost. En voor het overige vond ik ook het stuk nog best wel ingewikkeld en het punt van de RKC ook die, het punt dat de RKC onvoldoende verwerkt vond, ook dat lijkt nog niet te zijn aangepast. Dan over die tegenstrijdigheden, op pagina 27 daar staat keurig netjes de volgende tekst: belangrijke beleidswijzigingen van de verbonden partijen zullen voordat deze een feit zijn aan de raad moeten worden voorgelegd voor bespreking en akkoord. Volgens mij ook exact zoals de heer Van den Doel en ik en waarschijnlijk de rest van de raad het wil hebben. Het is ook logisch dat het zo moet, want de raad gaat over het wat en het college gaat over het hoe en op het moment dat het wat verandert, moeten wij daar gewoon akkoord op geven. Alleen dat staat dus niet in het collegebesluit. Daar staat inderdaad zoals net ook werd gezegd dat het uiten van wensen en bedenkingen, dus het geven van een zienswijze, dat dat voldoende zou zijn. Dus ja, in die zin zou ik wel graag van de wethouder willen horen: waarom is de lopende tekst of eigenlijk de kern van de nota niet in het collegebesluit terechtgekomen? Dus dat als eerste. En dan geldt eigenlijk een beetje hetzelfde ook voor de koerswijzigingen, want op het moment dat er dus een verbonden partij is opgericht, dan wordt die koers gewijzigd. Ja, wat gaan we dan doen? Nou, op pagina 28 staat wederom dat we dus akkoord moeten geven voor een koerswijziging alleen in het collegebesluit staat ook over die koerswijziging wederom dat enkel alleen een zienswijze voldoende is, dus ook graag daar een antwoord op vanwaar dat verschil? En dan het derde punt, de controle, wie gaat dat doen? En de aanbestedingsrichtlijn die benoemt een aantal risico's en mevrouw Van der Windt

had er ook al een aantal opgenoemd en de eerste die wordt genoemd is als de gemeente geen toezicht houdt op een verbonden partij als zijnde het een eigen afdeling, dat heb ik al vaker hier genoemd, dan zijn we dus verplicht om Europees te gaan aanbesteden. En het tweede is inderdaad die twintig procent. Als er twintig procent of meer commerciële ruimte genomen wordt, dan lopen wij dus datzelfde risico. Dus in die zin kan ik D66 ook goed volgen dat dat eigenlijk wat je er politiek ook van vindt, het kan eigenlijk maar maximaal negentien procent zijn. Dan heb ik eigenlijk hier dus bij die controlevraag: waarom zijn deze twee substantiële risico's die dus genoemd worden in de aanbesteding, waarom staan die helemaal niet in de nota? Want die zijn echt best wel fors. Als we beide overtreden of een van beide, dan moeten we dus onze dienst gaan aanbesteden en tegelijkertijd zijn we dan nog steeds eigenaar van negentig procent van bijvoorbeeld Spaarnelanden in dit geval, maar zouden we op basis van een Europese aanbesteding ons afval naar Groningen moeten brengen. Ik noem maar wat. Het zijn in ieder geval risico's die je niet wil lopen en de risico's die volgens mij gewoon benoemd moeten worden in de nota. Dus dat had ik als derde punt. Ja, en dan het laatste punt en in die zin is het denk ik niet slecht dat deze wethouder dit agendapunt overnam, omdat we natuurlijk eerder van mening verschilden over het stukje controle, maar we verschilden natuurlijk ook van mening over het informeren en de verantwoording. Want ja, als de gemeente toezicht houdt op een verbonden partij als zijnde dat een eigen afdeling, ja, dan betekent dat dus ook dat het college wel gehouden is aan dezelfde regel voor informeren en verantwoording. Dus in die zin zou ik dan ook wel hier graag nog wat bevestiging willen horen dat we in de toekomst niet meer vanuit het college de tekst krijgen: ja, maar het staat op afstand, het is op afstand gezet en als jullie informatie willen hebben dan gaan jullie het daar maar vragen. Zo werkt het niet. Er moet ... U bent gehouden aan dezelfde regels voor het informeren en verantwoording en daar zou ik wel graag een bevestigend antwoord op willen hebben en ook zien of dit belangrijke uitgangspunt, want het is echt een belangrijk uitgangspunt, of dat duidelijker kan landen in de nota. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw De Raadt. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, dank u wel. Ook onze complimenten voor deze uitstekende nota die in zeer duidelijke taal uiteenzet hoe het hele veld van de verbonden partijen eruitziet. Waar gaat het eigenlijk over bij verbonden partijen? Het is natuurlijk een vraag die er eigenlijk achter ligt, is van: hoe verricht een gemeente zijn diensten? En er zijn twee manieren waarop je dat kunt doen om het in de bedrijfstermijn te zetten, je kunt make or buy kun je doen. Je kunt het zelf doen op de een of andere manier of je kunt het inkopen, uitbesteden bij derden. Dit gaat duidelijk over het make gedeelte, dus de verbonden partijen en de vormen die die verbonden partijen aan kunnen nemen, dat zijn eigenlijk allemaal vormen van het zelf doen met een meer of mindere mate van betrokkenheid of via gemeenschappelijke regelingen of allerlei varianten zijn daarin beschreven. We denken dat het eigenlijk heel goed beschreven is. Waar we alleen voor zouden willen pleiten is dat als je zo een nota hebt, dat je hem dan ook gebruikt. En dat betekent dat als je dus op nieuwe velden terecht komt of nieuwe vraagstukken hebt van: hoe gaan we iets doen in deze gemeente? Dat je die nota ook uit de la haalt en eens eventjes die beslisboom gebruikt om te kijken of je wat daarin staat ook daadwerkelijk dan zo afloopt en op basis daarvan tot een bepaalde keuze komt. Ik denk even recent bijvoorbeeld aan de verwervingsstrategieën gewoon in de wijk en in de jeugdhulp. Nou, als ik die langs deze beslisboom haal, dan vraag ik mij sterk af of we uit zouden komen bij de keuzes die er gemaakt zijn, dus dat is toch wel een interessante vraag van: als we zo een nota schrijven, gebruiken we hem dan? Bijvoorbeeld: je neemt het afval inzamelen wat toch wel een vrij lineair simpel proces is wat ook prima door het bedrijfsleven gedaan zou kunnen worden. Zij zeggen: waarom koop je dat niet gewoon in? Maar goed, dat doen we dan via Spaarnelanden zelf uit historische gronden ongetwijfeld. Maar als je dat strikt langs de nota zou halen, dan is het eigenlijk maar de vraag of we daar nou per se eigenaar van zo een afvalverzamelbedrijf moeten zijn, terwijl je een heel complex thema als jeugdhulp waar allerlei menselijke waarden omheen zitten, wat

helemaal niet zo een op een in de markt zelfs te verkrijgen is, want alle partijen moeten zich nu op een moeizame manier samen gaan voegen, consortia vormen om al onze wensen te voldoen, dan zeg ik van: ja, is dat dan bij uitstek iets wat je aan een markt overlaat? Dus ik zie nog wel wat inconsequenties in hoe de gemeente zeg maar daadwerkelijk met dit soort vraagstukken omgaat en de uitgangspunten zoals die nu in deze nota beschreven zijn. Op dat stuk dat de nota afdekt, hebben wij niet zo veel commentaar. Ook het punt dat in de raad verder of in de commissie nog verder genoemd wordt, de twintig procent en borgen we dat nou allemaal? Daar maken we ons niet zoveel zorgen over. We hebben ook bij iZoof gezien dat we daar prima corrigerend op kunnen optreden als er binnen die ruim twintig procent dingen gebeuren waarvan we vinden dat ze iets te ver gaan, dus volgens ons zijn daar voldoende waarborgen voor aanwezig. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Oh, mevrouw De Raadt, u heeft nog een interruptie?

Mevrouw De Raadt: Ja, de interruptie op de heer IJsbrandy, want u zegt van: ja, we zagen bijvoorbeeld van iZoof ook dat we nog makkelijk konden bijsturen, maar dat we daar achter kwamen was toch alleen maar toevallig omdat RKC daar onderzoek naar heeft gedaan?

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Nou ja, toevallig, we behandelen natuurlijk de jaarstukken van Spaarnelanden behandelen we ook in deze commissie, dus dat soort dingen komen vroeg of laat heus wel boven water en bovendien waren ze natuurlijk nog lang niet bij die twintig procent aangeland, dus in de timing kwam dat misschien nu toevallig door het RKC-rapport, maar dat we daar in zijn algemeenheid niet op zouden kunnen bijsturen dat kan ik toch niet met u eens zijn.

De voorzitter: Ja, dat was het? Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, ik kan zeker wel al het harde werk dat ik als zij-invlieger toch nu in deze commissie kom alleen maar aansluiten bij de vorige sprekers op bepaalde punten. We zijn het eens met D66 als het gaat om het verder beperken van die vrije ruimte en zeker het betoog van het CDA slaat natuurlijk de spijker op zijn kop. Als dit soort partijen managen, governance, gewoon net doen alsof het een eigen afdeling is. Niet alleen omdat het een risico is, maar ook omdat dat gewoon is waar wij als gemeenteraad voor zijn, niet voor dingen op afstand, maar juist om publieke taken onder publieke controle te houden en uit te voeren, dus dat ondersteunen wij ook van harte. Kijkend ... Nee, eerst even de Partij van de Arbeid. Ik snap van de Partij van de Arbeid wil, maar ik denk dat we dat in zekere zin wel doen, maar ook beter kunnen doen, want voor een hele hoop verbonden partijen vindt die controle zeker altijd vanuit de opdracht plaats in de commissie, niet in deze commissie maar in de commissie samenleving, de commissie beheer en de commissie ontwikkeling in mindere mate en ik denk dat we dat dan misschien moeten versterken en misschien ook over na moeten denken over die strikte scheiding die we af en toe doen tussen de financiële component in het bestuur en het resultaat in de commissie zelf dat doen. Ik onderschrijf dus wel de opdracht van onszelf om daar toch scherper op te gaan zitten van: goh, hebben wij het dit jaar wel gehad over Spaarnelanden op echt een goede manier terug te kijken? Dus in die zin ondersteun ik u wel. Dan het kader, het besliskader, nou, allereerst het eerste punt is natuurlijk een zeer politieke afweging, zeker voor de SP. Is er markt falen? Dat is bijna altijd het geval wat de SP betreft zien wij op een hele hoop vlakken. Dus daar zullen wij wat eerder een ander besluit nemen dan andere partijen, maar natuurlijk goed dat dat er staat en dat het daarmee ook begint. Is er een probleem dat nu niet opgelost wordt door de markt maar vaak verergert? Het tweede punt daar zit al een voorsortering politiek in waar wij zeker ook een amendement op in zullen dienen, namelijk de vraag of er voordelen zijn aan regionale samenwerking. Dat is de vraag die ik stel. Nou, ik kan mij eigenlijk niks

voorstellen waar er geen voordelen zijn aan regionale samenwerking. Er is altijd, bijna altijd wel sprake van voordelen, maar waar het erin mist dat de nadelen niet goed gewogen worden, bijvoorbeeld het feit dat als wij dingen regionaal organiseren er keer op keer tegenaan lopen dat wij als raad, maar ook als andere raden niet meer onze democratische controle goed kunnen doen. Dus nadelen ook meenemen en dat hoort dus gewoon ook expliciet in deze beslisboom thuis, omdat wij als SP ook vinden dat dat gewoon te weinig is gebeurd, te veel in de regio op afstand en buiten het zicht van ... Nou, niet buiten het zicht, maar vaak buiten de macht die wij echt wel ons toebedeeld wordt als volksvertegenwoordigers van de Haarlemmers. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Bloem. Wie? Mijnheer Smit.

De heer Smit: Dank u wel mevrouw de voorzitter. Ik zal proberen deels aan te vullen en niet dubbel te doen. Mijn complimenten onder andere voor mevrouw De Raadt. Ik kom er even toch pak ik wel de twintig procent op. De twintig procent heeft van OPHaarlem geen akkoord en dan los even de discussie of het negentien moet zijn of twintig, maar er zit voor ons een vrij principiële kern in en dat is zichtbaar bij Spaarnelanden die zich beroept op BW2-artikel 4 102, het artikel dat het mogelijk maakt om de hele financiële presentatie van de twintig procent te laten zien in twee regels of eigenlijk in een regel resultaat. Wat gebeurt daarmee? En dan weerspreek ik ook mijnheer IJbrandy, dan zie je nooit wat erin zit, dus of er in zit of wat dan ook, dat zie je niet. En nog belangrijker, je ziet niet of het resultaat zichtbaar maakt in hoeverre de omzet, want daar gaat het om, dat is de twintig procent, niet het resultaat, dat is de omzet, in relatie is tot de andere tachtig procent. Ga je over de twintig procent heen? Wij kunnen het niet zien. Het feit dat een verbonden partij zich beroept op artikel 402 van BW2 vinden wij niet passen in een transparante informatieoverdracht aan de raad. Daarbij zien we dan, en dat zal überhaupt moeilijk zijn, ook niet of tussen de tachtig en de twintig procent niet ongewenste of niet correcte kosten door belastingen zitten van de ene kant naar de andere kant en wat niet mag gebeuren, maar als je niet gaat controleren, kan het gebeuren, dat het resultaat van het gemeentelijke deel nadelig belast wordt met het weinig doorbelaste naar het niet gemeentelijke deel. Dat kunnen we niet zien en dan zou je kunnen zeggen: dan moet ik vertrouwen. Nee, je moet het kunnen zien in het kader van de cooperate governance in het kader van onze governance moet je dat soort dingen als gemeenteraad transparant kunnen zien. Wij vragen in feite aan de wethouder om te constateren dat het beroep doen op artikel 402 BW2 niet past in een transparante relatie tussen de verbonden partijen en de gemeenteraad. Daarnaast wat ook kleine dingen soms. Er staat op pagina zeven: in Haarlem worden twee gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoon toch aangemerkt als verbonden partij. Nou, in feite niet aangemerkt maar gelijkgeschakeld, maar dat is een detail. Sturen op hoofdlijnen. Nou, daar kunnen we nog vind ik ook een jaar over discussiëren, want wat zijn hoofdlijnen? Ik vind zo'n opmerking op pagina elf gewoon te vaag. Hoofdlijnen die kun je zo zien en die kun je zo zien en wij zien ze toch liever richting die kant op. En dan een heel belangrijk aspect als het gaat tegenover de cooperate governance is onze eigen governance. Er wordt in het stuk en dat wordt wel beter toegelegd of het stuk is beter, maar voor OPHaarlem gezien de vele vragen niet toereikend genoeg om behandeld te worden in de raad, dat is het stuk van de hechting van de verbonden partij in de ambtelijke organisatie. En wat gebeurt er? De verbonden partij krijgt een dedicated ambtenaar en wij vinden dat niet gewenst. Wij vinden dat gegeven de governance die wij als gemeente ook moeten toepassen en de controleerbaarheid van ons handelen dat de, en het gaat inmiddels om honderden miljoenen die wij in de verbonden partijen en gelijkgeschakelde partijen hebben zitten, dat er een team moet zijn van accountmanagers waarbinnen een governance duidelijker zichtbaar kan worden en ik zie ook niet precies in het stuk waar nou die mensen of die afdeling geplaatst zijn, dus daar ook graag een toelichting op, mijnheer de wethouder, maar ik zou graag zien dat het dedicated, en ik kan me voorstellen dat je op een gegeven moment als ambtenaar wat specifieke kennis hebt van een, twee, drie of meer verbonden partijen, maar dat het zichtbaar is dat een vorm van horizontale controle in de organisatie mogelijk is waardoor wij ook

aan de governance-eisen voldoen. Daarbij maak ik mij overigens wel zorgen om het feit dat voor wat betreft het ondersteunen van de financiële portefeuillehouder die rol bij concern control ligt en het heeft OPHaarlem verbaasd dat concern control actief betrokken is geweest zoals wij het begrepen hebben, maar ook graag een toelichting als we dat verkeerd hebben, bij het selectieproces voor een lid van de raad van commissarissen van Spaarnelanden. En ook dan vraag ik even of dat schuurt in het kader van de governance. Dus een aantal vragen over die governance in de eigen organisatie, omdat wij de cooperate governance ook zo belangrijk vinden. En dan vinden wij vanaf pagina negentien er wat vaagheden in zitten als het gaat om afwijkingen. Afhankelijk van de ernst en de omvang van de eventuele afwijking kan het college hierover vervolgens aan de raad rapporteren. Ja, denken wij dan, afhankelijk van de ernst, wie bepaalt dat op een zondagnamiddag op een druilerige winteravond? Wij vinden dat in zijn algemeenheid er een format moet zijn voor het aantal voor de marges waarbinnen een organisatie mag functioneren, maar ook specifiek, want voor de ene organisatie met tien miljoen omzet kan het anders zijn voor een met honderd miljoen, maar dat het duidelijk is dat het college weet, de ambtelijke organisatie ook weet, in hoeverre er een ernst is van de afwijking. En dat is niet naar de luim van de dag. Nee, dat moet meetbaar zijn en op dat moment als het meetbaar is, moet de raad geïnformeerd worden. Dat betekent ook dat de ambtenaren, ik kom weer terug op die eigen governance van de organisatie, ook precies moeten weten waar die grenzen liggen waarbinnen het college geïnformeerd wil worden en waarbinnen het college de raad moet informeren. En dan heb ik nog ... Even wachten. Ja, waar ik, waar OPHaarlem voor pleit, is in feite een informatieprotocol aan de raad op basis van systeemaafspraken in zijn algemeenheid met verbonden partijen en met elke partij in het bijzonder, zodat wij kunnen weten als er een afwijking is een kwaliteit, in kosten, in uitvoering van de opdracht binnen de grenzen en is die grens overschreden? Dat automatisch wij achteraf kunnen zien dat de raad wordt geïnformeerd door het college. En ik kan natuurlijk niet aangeven hoe u dat samen moet stellen, maar ik denk dat als u daarover na gaat denken, dat die vrijblijvendheid die nu in de tekst gesuggereerd wordt ervan afgehaald kan worden. Dit is even een bijdrage voor de eerste termijn, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Smit. Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Voorzitter, dank u wel. Ja, er is natuurlijk al heel veel gezegd. Dat maakt het altijd makkelijk. Het stuk is enorm verbeterd. Dank daarvoor. Ik denk dat het ook heel goed is dat het informatieprotocol en alle dingen die we in de eerdere behandelingen benoemd hebben met elkaar verwerkt zijn en we kunnen nog op een aantal punten verder discussiëren, maar er komt een soort van coproductie tot stand waar ik eigenlijk wel heel tevreden mee ben in grote lijnen. De risico's die D66 beschrijft die zien wij ook, maar het is natuurlijk ook wel mooi dat de discussie nu gaat over die commerciële ruimte en hoe groot die dan mag zijn. Daar zit inderdaad een politieke component aan. Vragen van mevrouw De Raadt van het CDA zijn zonder meer relevant en zijn ook ter beantwoording daarvan wegen ook zwaar voor hoe we ermee verder kunnen kijken van hoe de VVD daar verder naar kijkt. En ja, wat mijnheer Smit, de detaillering die deel ik niet helemaal, maar de bezwaren die ook gaat over die kostenverdeling en die onzichtbaarheid daarvan, daar hebben wij ook wel zorgen bij, want je kan de twintig procent of het percentage waar we ooit op uit gaan komen natuurlijk toerekenen op omzet, maar wat er in de motorkap van de verbonden partijen gebeurt, tien man op een communicatieafdeling waarvan er acht de hele dag bezig zijn met de commerciële activiteit, maar ze worden nog toegerekend aan de overheid van de tachtig procent niet commerciële activiteiten, daar zit wel een heel groot deel van onze zorgen en bezwaren. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Slik, gaat uw gang.

De heer Slik: Dank u voorzitter. Ja, de ChristenUnie, we zitten een beetje te twijfelen tussen goed en niet goed. Ja, mooi hè? Kijk, de verhoudingen tussen college en de verbonden partijen die zijn al stukken beter geregeld, maar aan de andere kant samenvattend wat met vele suggesties al gepaard gaat, de verhouding dan tussen college en raad dat rammelt gewoon. De ChristenUnie is ervoor dat je overheidsorganisaties verbonden partijen de ruimte geeft om gezond te blijven om dus commerciële ontwikkelingen te doen waardoor je gezond blijft en je taken voor de stad kan blijven vervullen, maar dat moet wel in het verlengde zijn van de kerntaken en of dat dan vijftien of negentien procent is dat ...

De voorzitter: Mijnheer Slik, u heeft twee interrupties. Mijnheer Sepers, gaat uw gang.

De heer Sepers: Ja, u zegt: ja, het is van belang om commerciële activiteiten te kunnen doen om gezond te blijven. Kunt u dat eens toelichten, want waarom zou een organisatie die geen commerciële activiteiten doet niet gezond zijn?

De heer Slik: Het geeft in ieder geval een organisatie de ruimte om zich gewoon te ontwikkelen om risico's in andere sectoren en hun kerntaken misschien wel op te kunnen lossen met wat ze in creativiteit teweegbrengen.

De voorzitter: De heer Sepers.

De heer Sepers: Ja, maar mijn vraag is: is het ongezond als organisaties dat niet doen? Want er zijn in Nederland tal van organisaties die hele belangrijke publieke taken uitvoeren en geen commerciële activiteiten hebben en die zijn ook gezond, dus volgens mij klopt uw redeneringen niet.

De heer Slik: Nou, hij klopt op zich wel, alleen hij klopt niet niet omdat u hem omdraait. Tuurlijk, er zijn genoeg organisaties die dat niet mogen of die dat niet kunnen of die niet willen en die zijn ook gezond, maar er zijn ook genoeg organisaties die we hiermee wel de kans kunnen geven. Het hoeft niet, mag wel.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: Dank u voorzitter. Bedoelt u misschien dat de organisatie die de commerciële activiteiten verricht het resultaat daarvan in kan brengen voor de verlaging van de kosten van de gemeentelijke activiteit?

De heer Slik: Zo deskundig ingevoerd op de financiën ben ik nou ook weer niet, maar dat klinkt wel heel logisch zoals u het formuleert. Dank u.

De heer Smit: Dan waardeer ik uw verhaal. Dan mag u doorgaan.

De heer Slik: Dank u. Ja, er zitten dus wel genoeg checks en balances in van kaders stellen, borgen en informatie en zo, maar die pro-activiteit met de raad en wanneer is het nou een wens en bedenkingen en zo? Nou, dat moet echt gewoon duidelijker. Die transparantie moet er zijn. Als de raad dan niet alles boven water kan krijgen, hoe kunnen wij dan er makkelijk op vertrouwen dat het college alles weet en dat het college alles proactief zou aanleveren? De aanbevelingen van de RKC daarvan is er eentje niet opgevolgd, vier van de vijf wel. Nou, dat is best aardig maar ik zou toch graag weten waarom niet. Even inhakend op een aantal inbrengen van andere partijen. Ja, de ChristenUnie waardeerde de inbreng van de PvdA en de vraag over die verantwoordingsplicht voor de RvC en de RvT en ook dat ze zeggen van: nou, we missen het maatschappelijk

ondernemen en de duurzaamheidsparagraaf. En verder sluit mijn verhaal behoorlijk aan met wat er verder al gezegd is. Dank u zeer.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Slik. Volgens mij hebben we iedereen gehad en is nu het woord aan de wethouder. Gaat uw gang.

Wethouder Botter: Ja, dank u wel. Nou, ten eerste dank voor de positieve woorden die over deze versie is gesproken. Driemaal scheepsrecht is de hoop van het college en van iedereen die daar ook een actieve bijdrage aan heeft geleverd om het stuk beter te maken. Ik denk dat het goed is dat wij hier weer gewoon met elkaar het gesprek over voeren, want er is ook het afgelopen jaar natuurlijk best wel wat gebeurd ook op het gebied van de verbonden partijen. Er is een gemeenschappelijke regeling aangepast, dus het participatiebedrijf is opgericht. Dat zal uiteindelijk ook leiden tot het stopzetten van de huidige Werkpas BV. We nemen deel aan de ROM regionale ontwikkelingsmaatschappij en we hebben discussie met elkaar over warmtenet in Schalkwijk en een warmtebedrijf, dus dat zijn denk ik best wel ingrijpende taken waarvan het dan goed is dat we met elkaar een kader hebben op basis waarvan je tot zulke besluiten komt en op basis waarvan je dan ook kijkt: hoe doe je de aansturing gedurende de rit? We hebben het wel over, ik heb het even verteld, volgens mij veertien verbonden partijen. Ik hoor in uw verhalen en in mijn woorden zeggen Spaarnelanden er doorheen, maar het gaat over veertien verbonden partijen in toch grote diversiteit en verscheidenheid. Dus ik ben zelf onder andere naast Spaarnelanden heb ik ook de verantwoordelijkheid voor Paswerk. Nou, dat is onze sociale werkvoorziening waar een hele hoop Haarlemmers hun werk hebben die inderdaad voor een derde van hun omzet gewoon uit marktactiviteiten haalt. Ze hebben een stomerij. Ze werken voor een bedrijf dat etuis maakt voor de portemonnee. Ze doen aan schoonmaakvoorzieningen. Ze doen aan groen. Er is een drukkerij, een postvoorziening, dus een hele grote verscheidenheid en daar halen zij een heel groot deel van hun omzet uit en dat is fijn, want daarmee hebben wij ook gewoon een sluitende begroting die wij kunnen afleveren en ook wordt de gemeente Haarlem niet geconfronteerd met jaarlijkse tekorten. Dus dat is denk ik heel mooi.

De heer Smit: Voorzitter?

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: Mijnheer de wethouder, ik snap uw toelichting, maar ik mis de relevantie met het functioneren van die ene partij die we te vaak noemen, Spaarnelanden. Daar zit, dacht ik, een hele andere opbouw van de relatie in dan die u net schetste.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Nou, we bespreken hier het stuk de nota verbonden partijen, dus we moeten met elkaar wel ook nadenken dus wat we met elkaar bespreken niet alleen maar over Spaarnelanden gaat, maar ook invloed heeft op alle andere verbonden partijen. We hebben met elkaar ook gezegd: met Spaarnelanden gaan we specifiek met elkaar in gesprek. In januari gaan we daar met elkaar het gesprek aan over de strategie: hoe kijken we aan tegen de strategische ontwikkeling van Spaarnelanden? Hoe kijken we aan tegen de statuten zoals die nu zijn? Is het nodig om voor Spaarnelanden specifiek nog een aanvullend kader te stellen over marktactiviteiten? Dat is volgens mij het type discussie die we met elkaar nog gaan voeren. Dat is heel specifiek, maar hier hebben we het denk ik ook over alle verbonden partijen, dus ik denk dat het goed is dat ik dat nog wel even memoreer en ik probeer ook even de discussie wat breed te houden voordat we het alleen maar over Spaarnelanden gaan hebben. Dus, nou, Paswerk heb ik net gememoreerd. Nou, Werkdag ook.

Werkpas heb ik ook inmiddels. Dus dat is een hele verscheidenheid, een heel palet, en ik denk ook dat het goed is dat we op die manier ernaar kijken. Een aantal zaken zijn genoemd en ik probeer ze even ... Kijken of ik ze even kan clusteren. Het gaat over de besluitvorming denk ik over hoe we die hier aangaan, dus er staat inderdaad akkoord, maar dat is denk ik ook gewoon hoe wij het nu, hoe ik het in ieder geval van uit het college ervaar. We hebben laatst GR aangepast. Die ging voor wensen en bedenkingen naar de gemeenteraad en formeel hebben wij in het bestuur van Paswerk besloten om de GR aan te passen, maar dat was nadat uiteindelijk daar ook een soort van akkoord noem ik het dan maar even van de gemeenteraad op was, dus zo zit het in ieder geval bij de GR en als de GR-regeling gewijzigd was, wordt de positie van de raden daarop nog sterker. De heer Slik, denk ik.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Slik. Mijnheer Slik, gaat uw gang.

De heer Slik: Dank u voorzitter. Ja, ik zou van de wethouder willen weten of dat dan een soort welwillendheid of een incident is geweest of dat u wel wat gaat voelen voor het sentiment hier in de commissie om dat nog strakker in te vullen.

Wethouder Botter: Nou, kijk, bij de gemeenschappelijke regeling wordt het nog strakker, komt u nog steviger in positie, maar bij een oprichten volgens mij bij een NV wordt het wel ingewikkeld, want dan gaan we wel ... Dat is een privaatrechtelijke rechtshandeling waartoe het college ook bevoegd is. Op het moment dat de raad zegt van: nee, daar gaan wij over, dan hebben we wel een probleem. Ik geloof dat de hoge Raad het niet altijd toestaat dat wij die bevoegdheden aan de raad overdragen, dus dat, kijk, wat ik u wil zeggen is van: wij nemen uw wensen en bedenkingen behoorlijk serieus. Mijnheer Smit had het over vrijblijvend. Nou, zo ervaar ik het in ieder geval niet, dus het is niet voor niets dat we die zaken aan u voorleggen en dan ook op uw akkoord rekenen om daar dan mee verder te gaan en mocht dat niet zo zijn, ja, dat heb ik niet meegemaakt, maar ik kan mij moeilijk voorstellen dat het college zomaar overgaat tot iets te doen tegen de wil van de raad in.

De voorzitter: U heeft een interruptie eerst van de heer Sepers en daarna van de heer Smit.

De heer Sepers: Ja, nog even, wethouder, u zegt van: ja, het college heeft die bevoegdheid en wensen en bedenkingen van de raad spelen wel degelijk een rol, maar het college heeft ook de bevoegdheid om te zeggen: ik oefen die bevoegdheid pas uit nadat ik instemming van de raad heb ervaren en dat is iets wat u gewoon kunt toezeggen en in tekst kunt opschrijven en dan zijn we klaar.

Wethouder Botter: Ja, dus volgens mij dat is net zoals bij statuten zullen we maar zeggen, dus die gaan eerst langs de raad om nieuwe zienswijzen te halen, uw wensen en bedenkingen te geven en dat college gaat dan dus over in een soort zienswijzeprocedure, gaat dus pas over tot het accorderen van de statuten in haar rol als aandeelhouder totdat we dat gedaan hebben met elkaar. Dat is een keer verkeerd gegaan, maar dat hebben we proberen te corrigeren, maar dat is natuurlijk wel de route zoals we die met elkaar moeten lopen.

De voorzitter: Mijnheer Smit.

De heer Smit: Mijnheer de wethouder, u zegt: wij nemen de afwijkingen serieus en dat doen we niet vrijblijvend en dan verwijst u naar de suggestie die ik heb gemaakt. Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd: ik weet niet wat u onder serieus verstaat en ik vind dat u van tevoren moet uitleggen aan ons wat voor u serieus is dat wij eerder weten wanneer u bij ons langskomt en uw maatvoering van het woord serieus kan door een volgende collega weer anders opgevat worden. Dat is het risico dat er nu in zit.

Wethouder Botter: Nou, we hebben in ieder geval met elkaar gewoon afspraken over wanneer we bij elkaar langskomen, hoe we rapporteren in begrotingen, hoe we uiteindelijk rapporteren ook tussen rapportages en ook uiteindelijk bij het jaarverslag hoe we rapporteren over verschillende deelnemingen. We hebben met elkaar afspraken over als er substantiële wijzigingen zijn ten aanzien van statuten, we hebben een hele set hoe we nou omgaan bij het oprichten van de deelneming, dus dat zijn volgens mij wat mij betreft allemaal hele serieuze momenten. Maar goed, daar zit soms ook een keuze in. Wij verwachten dat we bij Paswerk door de coronacrisis misschien toch wel aan het einde van het jaar niet met een sluitende begroting kunnen komen, dat we verlies zullen maken. Nou, dat is niet een onmiddellijk onoverkomelijk probleem. Het gaat over een paar ton en de solvabiliteit van Paswerk is hartstikke goed, maar we hebben dat wel opgenomen in de bestuursrapportage om u daarover te informeren, omdat we denken: nou, het is belangrijk dat de raad daarover geïnformeerd is. Het is een kleine afwijking van de begroting, maar wel zo serieus en wel zo substantieel dat we het belangrijk vonden om u daar in ieder geval over te informeren. Volgens mij dat is de manier waarop we met elkaar werken. We kunnen het allemaal heel erg vastleggen in protocollen en in regeltjes en in getallen en het proberen kwantitatief te maken. Ik denk dat we dan uiteindelijk ook wel daarop vastlopen, dat er altijd scenario's zullen zijn waarvan we zeggen: ja, dat staat niet wat we met elkaar hebben afgesproken. Acteren we nou naar de letter of volgens de geest? Ik geloof heel erg in dat we proberen gewoon in de geest te handelen en u gewoon actief te informeren en over belangrijke problemen ook gewoon tijdig mee te nemen.

De voorzitter: U heeft nog een drietal interrupties van de heer Smit, mevrouw de Raadt en mijnheer Trompetter en ik stel voor dat u ze als dat is geweest dat u dan uw verhaal mag afmaken, maar ik geef nu eerst even de gelegenheid aan de heer Smit. Gaat uw gang.

De heer Smit: Dank u wel mevrouw de voorzitter. Mijnheer de wethouder, onze ambtenaren moeten niet de vrijblijvendheid hebben om te kunnen afwegen wat ze u vermelden. Er moet voor een ambtenaar duidelijk zijn binnen welke grenzen, binnen welke afspraken hij de begeleiding, de controle op de verbonden partij uitvoert, het college informeert en u weet wanneer u ons moet informeren. En met alle goede bedoelingen die u persoonlijk aan mij doorgeeft, is dit niet een kader waarbinnen afspraken zodanig zijn vastgelegd dat een ambtelijke organisatie weet binnen welke grenzen, binnen welke afspraken gefunctioneerd moet worden, binnen welke marges gefunctioneerd moet worden. En dat ontbreekt volgens mij nog steeds in uw betoog.

Wethouder Botter: Uit een beetje een zijstapje naar een onderwerp dat later op de agenda staat, maar daar gaat het ook over de three lines of defense en dan gaat het niet zozeer meer over het nog weer formeel versterken van het systeem, maar het gaat over een cultuur. Dan gaat het over een cultuur waarin ambtenaren zich vrij en actief en uitgenodigd voelen ons ook soort dingen te bespreken. En nogmaals voor mijzelf sprekend, wij hebben een bestuursvergadering van Paswerk eens in de maand, eens in de twee maanden en bespreken vanwege de corona-impact ook gewoon nu elke twee maanden wat de financiële impact is vanwege de coronacrisis. Op die manier worden wij als bestuurders actief geïnformeerd en maken wij de afweging op een gegeven moment: nou, het is ook belangrijk om u als raad erover te informeren. Dat doen we dan via de gebruikte route, in dit geval de bestuursrapportage.

De voorzitter: Mevrouw de Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel voorzitter. Ik geloof de wethouder wel als hij zegt van: ja, wij gaan de zienswijze serieus meenemen en dit college zal niet zo snel tegen een zienswijze van de raad in acteren, alleen mijn punt was dat in de nota staat het gewoon goed. In de nota staat dat de raad akkoord moeten geven en waarom kan dat niet gewoon ook in het collegebesluit staan?

Wethouder Botter: Nee, ik denk niet dat dat geldt voor een vennootschap, dus volgens mij bij een gemeenschappelijke regeling vraag ik me, moet ik even checken hoor, maar volgens mij is het ook niet formeel uw akkoord, gaat het ook over uw zienswijze en het is ook een zienswijze bij de gemeenschappelijke regeling.

Mevrouw De Raadt: Nou, ik weet, ik zal u even helpen, ik weet dat er inderdaad er staat namelijk nog een fout in de nota, misschien dat het ook een beetje mijn enthousiasme is hier minder groot dan van de rest van de commissie, maar er wordt inderdaad in de nota onderscheid gemaakt tussen een gemeenschappelijke regeling en NV/BV's. Daar wilde ik ook nog wat over zeggen, want daar ben ik het op zichzelf ook niet mee eens, want het is wel degelijk een bevoegdheid van de raad. Op het moment dat er een belangrijke koerswijziging plaatsvindt, dan is dat gewoon een bevoegdheid van de raad dat wij daar akkoord moeten geven, dus ik wil gewoon dat dat in het collegebesluit landt, dus precies zoals op pagina 27, want daar staat het goed, dat er akkoord moeten worden gegeven. Op pagina 28 staat het inderdaad weer voor de helft fout, maar op pagina 27 staat het goed en kunt u toezeggen dat dat gewoon in het besluit komt?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Ik vraag me af of dat klopt, want toch even met u de casus doornemen van statutenwijziging, die is volgens mij niet voor... Statutenwijziging is zo een belangrijke koerswijziging waar u het over heeft. Dat gaat dan over de statutenwijziging bij een NV. Volgens mij is dat iets, maar dan moet u even de gemeentewet erop na slaan, maar gaat die voor wensen en bedenkingen en zienswijzen naar de raad. Dat is niet voor uw akkoord, maar wel voor uw wensen en bedenkingen waarnaar uiteindelijk het college kan besluiten hoe ze daar uiteindelijk mee omgaan.

Mevrouw de Raadt: Maar dat is dus niet wat de RKC zegt en dat is dus een ander punt wat dus ook nog steeds niet is opgelost, dat is dat punt van de RKC. Die zegt: zo een statutenwijziging moet langs de raad voor akkoord en de argumentatie die ze daarbij geven, dat is wat ik net ook al heb gezegd, want de raad gaat over het wat en het college gaat over het hoe en op het moment dat het wat verandert, en het wat verandert op het moment dat je een statutaire wijziging laat plaatsvinden, dan ga je opeens een ander doel nastreven, dan moet dat gewoon langs de raad, omdat wij gaan over dat wat. Dat is ook de argumentatie van de RKC en dat volgt vervolgens weer uit de wet, dus ook dat punt moet nog worden opgelost.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Nou, ik kan daar nog een keer naar laten kijken. Ik heb wel de neiging om mij dicht bij de wet te houden, dus laten we dan gewoon kijken wat de wet ons op dat punt gewoon voorschrijft, zowel ten aanzien van het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling als bij wijze van spreken de procedure die we moeten volgen ten aanzien van het wijzigen van statuten, want dat zijn denk ik de momenten waarop we belangrijke beleidswijzigingen ... En we kunnen die teksten natuurlijk gewoon letterlijk uit de wet natuurlijk opnemen. Dan is daar ook geen misverstand over en dan hebben we daar met elkaar ook geen discussie over en dan voorkomen we denk ik dat we na het akkoord, ik bedoel, je kunt formeel akkoord zijn of, ja, weet je, ik zie een zienswijze ook als een akkoord van de raad. Als ik een verkoop van een stuk grond en de commissie ontwikkeling zegt nee, dan zie ik dat ... Als ze ja zeggen dan interpreteer ik dat als er een akkoord, misschien nog met een aantal opmerkingen waarvan ze verwachten dat die worden verwerkt, maar zo zie ik dat meer als een akkoord, terwijl het formeel natuurlijk geen akkoord is van de raad. Het is een zienswijze op dat stuk en het college is dan uiteindelijk bevoegd om die privaatrechtelijke rechtshandeling uiteindelijk uit te voeren.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, nou ja, dan zijn we ... Kijk, ik snap wel dat u een zienswijze interpreteert als een akkoord, maar juridisch zit daar natuurlijk gewoon wel een verschil tussen en ik blijf er dus bij: op pagina 27 van de nota staat het goed. Daar staat dat er een formeel akkoord moet worden gegeven door de raad en ik begrijp dan niet dat er in het collegebesluit staat een zienswijze. En als je zegt: een zienswijze dat is de juiste weg. Dat is hoe de wet het ons uitlegt, maar dan is pagina 27 van de nota weer verkeerd. Het kan niet allebei waar zijn.

Wethouder Botter: Nou ja, het lijkt mij dan handig om dan beide punten gelijk te trekken en mijn voorstel was om dan dus meer aan te sluiten bij gewoon hoe het in de wet staat en dat we dan bij wijze van spreken die letterlijke teksten overnemen. Dan is daar ook volgens mij verder geen discussie over en dan kunnen we dat gewoon op die manier doen en dan beide punten gewoon zo verwerken, anders blijft het een beetje ...

Mevrouw De Raadt: Laatste, voorzitter.

Wethouder Botter: Nee, maar anders blijven we verschillende procedures voor verschillende soorten entiteiten door elkaar heen halen, ook nog een entiteit die nog wel wat gaat wijzigen, dus het oprichten van een GR, maar dan blijven we gewoon dichtbij hoe die procedures staan voorgeschreven. Dan hebben we daar ook geen misverstanden meer over.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel voorzitter. Ja, een aanvulling en aansluiting op het CDA. Ik heb er ook wel een punt van gemaakt van pagina 27 waar het goed staat dat het college dat kan informeren afhankelijk van de ernst en de omvang van de afwijking ook in navolging van de heer Smit. Ik heb liever dat er staat dat het college de raad informeert afhankelijk van de ernst en omvang van de afwijkingen. Dat is al wat sterker en de kan-bepaling zover mogelijk weg halen en dat mag dan wel omgeven worden door een bepaalde bandbreedte van wat je dan wel of niet doet zoals mijnheer Smit ook heeft aangegeven, maar die kan-bepalingen zijn wat mij betreft vrijblijvend. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Nou, ik voel mij ... Ook de actieve informatieplicht geldt hier, dus als er iets serieus speelt, dan informeren wij u gewoon. Dat is volgens mij hoe het moet en dat is niet ... Ja, natuurlijk kan dat, maar ik neem aan dat we dat ook gewoon doen.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Bent u het dan met mij eens dat de kan-bepalingen eigenlijk niet goed zijn en ook in tegenspraak met wat er op paginanummer 27 staat?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Ik zit even te zoeken op welke pagina. Op welke pagina staat is?

De heer Trompetter: Pagina vijftien. Er staat dat de raad toestemming kan geven of wensen en bedenkingen kan uiten, maar in negentien staat dat het college dat kan informeren afhankelijk van de ernst en de omvang. Die kan-bepalingen zou ik liever weghalen. Die zou ik liever niet zien.

Wethouder Botter: Nou, kijk, die eerste gaat dan denk ik over de raad. Kijk, u kunt wensen en bedenkingen geven. U hoeft ze niet te geven. U kunt ook zeggen ... Dat is denk ik wel logisch dat dat een kan-bepaling is en dat andere gaat over hoe wij u informeren. Dan lijkt het me inderdaad wel logischer om daar wat actiever in te zijn en niet de suggestie te laten bestaan als die bestaat dat wij u eventueel informeren, maar dat we gewoon ... Weet je, we informeren u gewoon, ja.

De voorzitter: Ik stel voor dat we de wethouder nu even zijn verhaal laten afmaken en na afloop komt er eventueel een tweede termijn.

Wethouder Botter: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik zit ook te zoeken hoe ik nu mijn verhaal verder ga, maar in ieder geval een vraag van de Actiepartij: nee, de wijzigingen van de wet GR zijn hier nog niet in verwerkt, dus als die er is dan kunnen we eventueel nog nieuwe wijzigingen moeten doen. Dat is natuurlijk ook inmiddels wat vertraagd. Dan kijken we hoe goed dat de aanpassingen zijn die er zijn. De Partij van de Arbeid heeft nog gevraagd, dus de RvC hier dan publiek verantwoording te laten afleggen. Nou, dat lijkt mij zeer onverstandig. De nota gaat denk ik ook dus weg. De nota gaat in deze versie nog nadrukkelijker over de rolverdeling college en raad en we hebben allebei onze verantwoordelijkheden en ik denk dat het voor ons allebei belangrijk is om goed in positie te blijven. Het college is aandeelhouder. Het heeft gesprekken met de RvC. Het bedrijf legt ook verantwoording af aan de aandeelhouder en het college rapporteert aan de raad hoe wij dat hebben gedaan en we zullen u daarover informatie verschaffen. Kijk, als ik de voorzitter van de raad van commissarissen vraag om hier verantwoording af te leggen, ik denk niet dat dat de goede term is. Ik denk wel dat de voorzitter van de RvC, dan spreek ik even voor Spaarnelanden, maar het omtrent goed zou zijn om daarover af en toe het gesprek mee aan te gaan van hoe ... Dus niet alleen ... Maar verantwoording is net even een tandje te ver. Verantwoording moet worden afgelegd in mijn beleving aan de aandeelhouders. Dat is het college.

De voorzitter: Gaat u verder, wethouder.

Wethouder Botter: Ja, sorry, ik ga gewoon verder. Nou, ik ben het wel helemaal eens met uw verhaal over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Ik denk dat onze verbonden partijen aan een iets hogere standaard moeten gehouden, in ieder geval aan eenzelfde standaard moeten worden gehouden als waar de gemeente Haarlem zichzelf houdt, als het gebiedt over gewoon verantwoord die rol nemen in deze samenleving. Als u zegt van: nou, we willen ook een voorloper, dat ze allemaal voorloper zijn op dit gebied, dat vind ik wel wat spannend. Dat lijkt me inderdaad een motie waard, dat u zegt van: nou, dat is echt iets waarvan we dan zeggen als u vindt dat wij daar voorloper op dat gebied moeten zijn. U had het zelf over een motie. Dan is dat meer iets voor een motie. Kijk, wij gaan met die deelnemingen binnenkort een gesprek over duurzaamheid, omdat we ook graag input willen voor onze duurzaamheidsbegroting. Nou, dat is een onderdeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dat kun je ook nog wat breder trekken natuurlijk. Nou, we kunnen ook wel met hun actiever het gesprek aangaan over: hoe geef jij invulling aan het idee van maatschappelijk verantwoord ondernemen binnen jouw sector? Maar dat is nog net even ... Nou, dat zou natuurlijk wel gewoon gedaan kunnen worden. Ja, dan de twintig procent, dus daar zit ik even te worstelen. Spaarnelanden zit op een procent of acht, negen, die zit net iets onder de tien volgens mij, vooral met het afvalinzamelingsbedrijf die zorgt voor inzameling. Ik snap helemaal wat u zegt. Ja, je moet niet de grens opzoeken. Je moet niet naar die twintig procent gaan of naar die negentien gaan, want het zal tegenzitten en je loopt een juridisch aanbestedingsrisico. Dat moeten we met elkaar niet willen. Dat is overigens ook de reden, dat zeg ik even tegen mevrouw De Raadt, daar rapporteert Spaarnelanden dus ook over, dus dat risico is bij hun bekend. We kunnen dat risico als u wilt ook nog benoemen, dat theoretisch risico kunnen opnemen in de nota als u dat wilt, maar dat zit in ieder geval wel geborgd in de reguliere processen die wij ook met de

deelneming hebben, dus ik heb dat de vorige keer ook zelf gezegd: volgens mij moeten we niet tot het gaatje gaan, moeten we niet per se tot die twintig procent gaan. Maar nogmaals, we moeten dan even heel scherp hebben: waar hebben we het hier over met elkaar? Dus er zijn, weet je, als ik even kijk naar Werkpas die zal vanaf 1 januari denk ik alleen nog maar bestaan uit Werkdag en Werkdag haalt ongeveer vijftig procent van zijn omzet uit de sociale basis en de andere vijftig procent, dus vijftig procent, niet twintig, maar vijftig, zal zijn gewoon uit andere onderdelen bijvoorbeeld vanuit de instellingen die dagbesteding vanuit de WOZ organiseren. Dus het is niet zomaar dat we ook zeggen: die twintig procent, weet je, ik denk dat je echt per deelneming ook gewoon veel meer naar die maatwerken moet kijken om te kijken: wat gebeurt er precies? Wat is voor deze deelneming wenselijk? Nou, daar kan uitkomen dat we met elkaar in januari constateren dat het voor Spaarnelanden wat strakker moet, dus die optie hebben we volgens mij nadrukkelijk met elkaar besproken, maar ik kan me in ieder geval wel goed voorstellen dat we als aandeelhouder in ieder geval die grens goed in de gaten houden en er staat nu in dat stuk ergens, ik was al even aan het zoeken nog inderdaad die twintig procent komt op een aantal plekken terug en dat suggereert inderdaad een beetje alsof wij hier toestemming geven om zomaar tot die twintig procent te gaan. Zo kan het gelezen worden. Zo is het in ieder geval niet vanuit het college bedoeld. Het is meer van dit is gewoon wat nu wettelijk mogelijk is zonder uiteindelijk in de problemen te komen, maar het is niet zo dat we met dit stuk dan ook de toestemming willen geven om dat dan automatisch te doen. Ik zit even te zoeken welke pagina het was, maar daar zou ik nog een keer naar kunnen kijken naar die tekst om gewoon bij wijze van spreken het woord twintig procent daar te schrappen om het misverstand ook weg te halen. En ik kan me ook nog wel voorstellen, maar dat is ook even een zoektocht, en dan kijk ik even naar mevrouw De Windt, Van der Windt moet ik zeggen. Kijk, wij hebben gezegd: wij gaan u informeren op het moment dat we boven die twintig procent uitkomen, dus dat is het moment dat we met elkaar een gesprek kunnen hebben van: hé, wat gebeurt hier? Hoe verhoudt het zich tot de statutaire doelen? Maar ik kan me ook voorstellen dat die grens voor dat gesprek wat omlaaggaat, dat we met elkaar zeggen ook met het risico dat u terecht constateert, dat we zeggen: nou, dat moet niet op twintig procent zitten, maar dat moet zoals u zegt op vijftien procent zitten. Dat we dan met elkaar zeggen van: nou, wacht even. Dit is het moment dat we even met elkaar een gesprek voeren van: wat gebeurt er? Is het wel wenselijk dat er overheen wordt gegaan? Dus ik denk dat het mogelijk moet zijn om dat gesprek te voeren. Ik wil dat even kortsluiten met mijn collega's in het college, want ik kan niet helemaal inschatten wat dat voor hun deelneming op die manier betekent als we dat zo zouden aanpassen, maar volgens mij zou dat een aanpassing kunnen zijn die ook tegemoetkomt aan een aantal van uw beoogde risico's. Nou, nogmaals, dat risico dat snap ik wel dat u dat zo constateert. Ja, en dat sluit ook een klein beetje aan bij volgens mij het punt van GroenLinks dat u zegt: ja, hoe zit het met die twintig procent en moet je daar ... Dan haal je die grens nog wat naar beneden, om uiteindelijk daar het gesprek en de wenselijkheid daarover aan te gaan. Mevrouw De Raadt had het over negentien procent. Het is een beetje goochelen met getallen, maar in ieder geval, ik denk dat we met vijftien dat zitten we in ieder geval ... Ik vind dat zelf wel een mooie. Ja, het is natuurlijk niet zo dat dezelfde regels ook gelden voor alle verbonden partijen als voor gemeentelijke afdelingen om het even zo te zeggen. Ja, we moeten met elkaar op een aantal deelnemingen waar we grootschalig inbesteden en waar we ook een groot deel van de aandelen hebben toezicht houden als zijnde het een afdeling van de gemeente. Dat gesprek hebben we vaker met elkaar gevoerd. Dat is ook uiteindelijk wat doen. Maar goed, we hebben een variëteit aan deelnemingen ook, dus een variëteit en sommige moeten we echt, besteden we minder aan en hebben ook minder aanleiding van, dus daar kijken we ook iets anders. Dan even inderdaad het toezicht van OPHaarlem die heeft het erover. Kijk, we hebben gewoon mensen die zich bezighouden met de verbonden partij. Ik heb een medewerker bij sociale zaken die zich bezighoudt met Paswerk en als daar iets speelt dan zorgt zij ook dat zij contact zoekt met collega's vanuit console control om naar de financiën te kijken of vanuit een andere afdeling om daar ook mee te kijken, dus volgens mij hebben we een heel goed stelsel opgetuigd waarin medewerkers ook gewoon hun verantwoordelijkheid nemen en ook de hulp en ondersteuning zoeken

in de organisatie die ze nodig hebben. Ik heb geen idee dat dat misgaat, dus ik zou er ook geen voorstander van zijn om nu te zeggen: nou, dat gaan we allemaal even centraliseren tot een soort van afdeling deelneming. Ik denk niet dat dat een verstandige zet is ook gezien de vervlochtenheid met een aantal van onze kernprocessen voor die deelnemingen. SP heeft het over voordelen en nadelen, maar daar wil ik ook wel toezeggingen op doen. Ik heb al een paar wijzigingen nu toegezegd op het stuk voor de raadsbehandeling, want u heeft het over voordelen, maar laten we dan ook gewoon in die beslisboom nadelen opnoemen. Verder in het stuk zijn een aantal nadelen ook wel benoemd die bij regionale schaalvergroting horen. Ik denk dat in de beslisboom belangrijk is dat we in ieder geval kijken of er voordelen zijn en dat we dan ook kijken wat de nadelen zijn. Dus volgens mij de vraag is: zijn er voordelen te behalen? Maar ook welke nadelen horen daar dan op? En ja, OPHaarlem had nog een vraag over de lid van de RvC en de betrokkenheid van de ambtenaren in het selectieproces. Nou, dat zie je in heel veel selectieprocessen die we hebben over net ook directeur Paswerk. Dan betrekken we onze ambtenaren in de selectieprocessen of in de adviescommissie om ook gewoon kritisch mee te kijken, maar uiteindelijk besluit of de aandeelhouder of het bestuur neemt het besluit. En ChristenUnie, ja, aanbeveling vijf is volgens mij nu wel afgedaan. We hebben in ieder geval gezegd hoe we dat kader verder willen invullen en volgens mij hebben we met elkaar ook gezegd dat we bij Spaarnelanden nog specifiek daarover gaan praten. Dat was hem denk ik, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Smit, u heeft iets gemist?

De heer Smit: Mevrouw de voorzitter, mijn betoog om verbonden partijen niet de ruimte te geven om zich te ... Om artikel 402 van BW2 ... Ja, ik krijg door dat dat gewoon de wet is, dus ik vraag mij een beetje af wat u hier in deze nota wil opschrijven op de manier, ik bedoel, we gaan hier niet de landelijke wet natuurlijk veranderen. Mevrouw de voorzitter, sorry, het is niet de wet. Een organisatie kan zich daarop beroepen, maar ik denk dat in het kader van een transparante informatieoverdracht aan de raad het niet gewenst is dat een organisatie zich daarop beroept, waardoor de raad niet kan zien wat er binnen een BV, toch in feite een onderdeel van de NV, plaatsvindt en dat gebeurt niet, dus we hebben daar geen zicht op als raad, dus we kunnen daar geen enkel oordeel over vellen en formeel heeft u er ook geen zicht op en als u wel geïnformeerd wordt dan heeft u ons niet geïnformeerd daarover. Dus de vraag is of je los van de jaarrekening presentatie niet met de raad af moet spreken dat de raad wel wordt geïnformeerd over specifieke bedrijfsvoering in de BV en dan beroept, dan mag in dit geval Spaarnelanden zich wel beroepen op artikel 402 in de presentatie van de officiële stukken, maar niet in de informatieoverdracht aan de raad. Dat is wat ik betoog.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Nou, ik denk niet dat ik meega in uw betoog. Ik denk als een bedrijf recht heeft op een bepaald ... Ik ga niet hier als aandeelhouder mensen de wet ons zeggen. Als die ruimte er is in de wet, dan moeten we denk ik wel heel zwaarwegend met elkaar het gesprek hebben als wij zeggen: dat mag niet. Dus als die wettelijke ruimte er is voor dat bedrijf en er is ook geen reden om te zeggen: nou, dat is zo raar dat we dat niet willen, moeten we dat volgens mij maar niet met elkaar zomaar gaan beperken.

De voorzitter: Laatste nabrander mijnheer Smit.

De heer Smit: Mijnheer de wethouder, u ontwijkt geweldig knap, maar dat zeg ik niet. BW2 artikel 402 daar kan een beroep op gedaan worden, zeker in de officiële stukken die naar buiten gaan, maar ik vind dat een college en een raad kan afspreken met een verbonden partij dat de raad geïnformeerd wordt over de detaillering achter dat ene regeltje resultaat, want de raad heeft er recht op om te zien of het resultaat van een BV juist tot stand gekomen is en overigens, dat zou ook de adviserende ambtenarenafdeling op het

stadhuis moeten kunnen zien, want die krijgen die informatie blijkbaar ook, want die hebben niet voldoende aan een regeltje. Dus dan hebben wij ook recht op die informatie, mijnheer de wethouder, dus ik zeg niet dat het niet mag. Ik zeg niet dat ik het niet wil, maar ik vind dat de raad verder geïnformeerd moet worden dan de ene regel die voortvloeit uit artikel 402 BW2.

Wethouder Botter: Ja. Kijk, het gaat ... Wij moeten ... Het gaat over ons drieën positie. Het gaat niet alleen over de positie van de raad, maar het gaat ook over de positie van het college en ook over de positie van het bedrijf. Ik denk dat het goed is dat iedereen daar zelfstandig zijn positie inneemt en dat we ook voorzichtig zijn om te zeggen: dit mag niet, ook al is het wettelijk wel toegestaan. Uiteindelijk hebben we ook nog een accountant die gewoon in de boeken kijkt van de deelneming, dus het is ook nog niet alsof er niet gecontroleerd wordt. Ik denk dat er ook gewoon goed gecontroleerd wordt, dus ik ben niet voorstander om dat vanuit de aandeelhouders zelf of vanuit de raad dat zodanig op te leggen, omdat ik denk: ja, we moeten die bedrijven ook wel gewoon in hun positie laten.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn hierna? Mijnheer Sepers.

De heer Sepers: Ja, heel kort, voorzitter. Ik ben blij dat de wethouder bereid is de twintig procent te vervangen door vijftien procent. Ik ben het ook eens met het feit dat je maatwerk moeten leveren, want inderdaad, bij Werkpas ligt dat heel anders dan bij Spaarnelanden, maar dat gaat over wat is eigenlijk de kernactiviteit van zo een organisatie, maar fijn dat u dat wilt doen. Bent u ook bereid om in het stuk zelf op te schrijven dat de raden van commissarissen uitgenodigd kunnen worden door de raad of door de commissie om van gedachten te wisselen over de gang van zaken binnen een deelneming? En uw reactie op het maatschappelijk ondernemen, begrijp ik u goed dat u een motie op dat punt niet gaat ontraden?

Wethouder Botter: Kijk, u nodigt ze uit, dus dat vind ik prima om dat op te schrijven als u dat wil, want het is uw uitnodiging en wij als aandeelhouder zouden die uitnodiging natuurlijk ook met warme gevoelens doorgeven aan de raad van commissarissen. Ik denk dat dat oké is. Ik kan nu niet helemaal inschatten wat de effecten zijn van het maximaal inzetten op maatschappelijk verantwoord ondernemen voor de deelnemingen, dus ik kan nu ook nog niet toezeggen dat ik zo een motie omarm en daarom zeg ik ook dat het eerder een motie zou moeten zijn dan een toezegging van het college, omdat het eigenlijk iets is wat u als raad zou moeten bepalen. Mocht die motie liggen, dan zult u daar een goed advies van het college op krijgen en we zullen ook kijken in hoeverre dat dan uitvoerbaar is en wat implicaties daarvan zijn en dan kunt u uiteindelijk gewoon prima zelf uw oordeel vormen.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Ik wil dit onderwerp een beetje gaan afronden. We zitten alweer over de tijd heen. Ik heb ... Mevrouw De Raadt, u wilde nog iets zeggen? Nee, ik heb net die vraag gesteld. Ik kreeg alleen maar een soort van complimentje van de heer Sepers richting de wethouder. Ik heb verder niet gehoord of er mensen ... Maar als er behoefte is aan een tweede termijn wie ben ik dan om daarvoor te gaan liggen? Dus mevrouw De Raadt, gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel. Nou ja, eigenlijk meer omdat het me ... Ik hoor de wethouder inderdaad zeggen van: ik heb toegezegd om het stuk op een aantal punten aan te passen, maar het is mij dus niet helemaal duidelijk of u dus nu inderdaad gaat aanpassen dat er gewoon akkoord komt te staan in het collegebesluit net zo goed als dat er akkoord staat in het raadsstuk en het punt van de RKC, ja dat punt was niet opgevolgd en volgens mij is dat eigenlijk nog steeds niet opgevolgd, dus dat was ook een beetje onduidelijk wat daar nu mee gaat gebeuren.

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, ik heb een aantal wijzigingen gehoord en ook nu weer onduidelijkheid wat nou precies die wijzigingen zijn, want die moeten gewoon afwegen. Een beetje vooruitlopend op ... Ik zou voorstellen dat wij het stuk afwachten en dan de dinsdag voorafgaand aan de raad besluiten of het wel behandeld is of dat we alsnog ... We kunnen ook wel via amendementen of toch nog een keer moeten doen, want, ja, we moeten nu besluiten of het oké is. Dat vind ik een beetje lastig.

De voorzitter: Mijn voorstel zou zijn, trouwens, om zo meteen aan de wethouder te vragen of hij even resumé wil geven van de toegedane toezeggingen van de wijzigingen, maar wat u voorstelt is wat mij betreft ook mogelijk. Ik weet niet of dat wat betreft de wethouder haalbaar is, maar dat zou natuurlijk ook kunnen op die manier.

Wethouder Botter: Ik heb genoteerd voor mijzelf vanuit de Actiepartij volgens mij op pagina 19 heeft u het over kan en volgens mij zou ik nog een keer kijken of dat niet geschrapt moet worden of vervangen door zal. Voor mevrouw Van der Windt staat volgens mij twintig procent op een aantal plekken in het stuk terug. Dan hebben we gezegd van: nou, we gaan nu in ieder geval actief informeren bij vijftien procent en de suggestie wegnemen dat er standaard twintig procent ruimte is, want die kan nog wijzigen natuurlijk ook naar aanleiding van de Spaarnelandendiscussie. Ik heb bij de Partij van de Arbeid genoteerd dat we zeggen: nou, we gaan dat opnemen voor dat uitgenodigd kunnen worden, dus dat is uiteindelijk wat we daar gaan opnemen. Ik heb bij het CDA in ieder geval genoteerd dat we de formulering gelijktrekken, dus volgens mij de formulering op pagina 27 in het raadsstuk die moet in ieder geval gelijk worden getrokken en toch het idee van: laten we dan zo scherp mogelijk daar ook aansluiten bij de wetteksten die ook horen bij het oprichten van de verschillende typen rechtspersonen of het nou GR is of een NV of een stichting, dat er in ieder geval geen onduidelijkheid is over de procedure die we daardoor lopen, dus dan kunnen we misschien beter wat ruimte nemen. Ik heb ook bij u genoteerd volgens mij dat we nog even kijken naar het risico dat u noemt voor de aanbestedingen. Dus dat is volgens mij tekstueel beschrijvend stuk van dat dat risico bestaat en hoe we daarmee omgaan. Ik heb gezegd: nou, dat zit ook in de reguliere rapportages ten aanzien van Spaarnelanden. Ik heb bij de SP genoteerd dat we niet alleen het woord voordelen opnemen in de beslisboom, maar ook nadelen. Dat zijn de wijzigingen die ik heb opgeschreven.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel voorzitter. En u had ook toegezegd om de kan-bepaling te veranderen bij ...

De voorzitter: Is genoemd, mijnheer Trompetter. Ik kan mij voorstellen dat het een beetje duizelt hier in de commissie, want het zijn best wel veel wijzigingen, dus dan is de suggestie van de heer Bloem alvorens dat vast te stellen in de raad sowieso nog even voor te leggen aan deze commissie of alle wijzigingen inderdaad naar behoren zijn opgenomen. Mijnheer Smit.

De heer Smit: Ik maak nog even gebruik van de tweede termijn, mevrouw de voorzitter. Wij zullen in ieder geval dan met een amendement komen als dat niet door u wordt meegenomen om als artikel 402 van BW2 wordt toegepast in de jaarrekening dat wij vinden dat dan de verbonden partij de raad nader geïnformeerd over het ene regeltje resultaat en zowel over de inhoud als de omvang van wat er geschiedt achter de ene regel van BW2 artikel 402. En ik hoop op steun van de Raad, want transparantie is toch wel heel belangrijk in relatie tussen de verbonden partijen en de raad. Dank u mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Smit. Ik heb sowieso wat meer moties en aankondigingen van moties en amendementen gehoord, dus dit stuk zal hoogstwaarschijnlijk naar de raad gaan als bespreekpunt, zodat die moties en amendementen ingediend kunnen worden, dus daar hoeven we verder geen discussie over te voeren lijkt mij en u zorgt ervoor dat tijdig het aangepaste stuk gereed is, zodat deze commissie daar nog naar kan kijken. Dan ligt er nog een punt van mevrouw De Raadt wat betreft het vijfde aandachtspunt van de rekenkamercommissie. Wat mevrouw De Raadt niet heeft teruggezien dat gaat over een nieuw kader van marktactiviteiten om dat op te nemen. Dat is niet voldoende teruggekomen wat betreft de rekenkamercommissie zelf. De andere vier punten wel en de vraag is of dat ook nog verwerkt gaat worden, want u heeft er wel iets over gezegd. Misschien is dat voldoende, maar dan wil ik u graag vragen om dat nog een keer te herhalen.

Wethouder Botter: Nee, volgens mij in het algemeen, in algemene zin hebben we daarop gezegd: het kader voor de marktactiviteiten is dus de twintig procent, dus de ruimte die beschikbaar is ... We maken hem al een beetje abstracter denk ik, maar de ruimte die beschikbaar is in de statuten en de statutaire doelen en we hebben met elkaar specifiek voor Spaarnelanden gezegd dat we daar in januari nog een aanvullend gesprek over gaan hebben of dat kader niet verder beperkt zou moeten worden, bijvoorbeeld dat je zegt: niet alleen maar statutaire doelen maar ook dat je toch kijkt of het meer bij de bedrijfsvoering activiteiten past. Dus als u zegt: nou, ik wil die ... Dus volgens mij in algemene zin denk ik dat we die aanbeveling hebben afgedaan, maar als u zegt: nou, ik wil het nog even afwachten, want ik vind vooral hoe het met Spaarnelanden gaat heel belangrijk, dan vind ik het ook prima dat we zeggen: laten we hem nog even openstaan en kijken of we uiteindelijk na de discussie volgend jaar of we daar uiteindelijk mee uit de voeten kunnen.

De voorzitter: Prima voorstel. Ja? Prima. Oké, dan wordt het een bespreekpunt in de komende raadsvergadering onder voorbehoud dat inderdaad wijzigingen naar behoren zijn uitgevoerd en het is aan deze commissie om dat te besluiten voorafgaand aan de raad van de komende raad van 25 november. Als u daarmee akkoord gaat dan kunnen we dit punt afsluiten. We gaan eten. Ik verwacht u hier om tien over zeven weer terug.

7. Ter advisering aan de raad

a. Inspreken op de begroting

De voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom terug bij deze vergadering van de commissie bestuur. We gaan verder met deze agenda met deze vergadering en als eerste op de agenda staat nu insprekers. Die komen inspreken op de begroting. We hebben een inspreker, de heer Marantika, klopt dat? U kunt op het, ja, u kunt op het rechterknopje duwen en dan gaat er een rood lampje branden bij de microfoon. Ja. Daar bent u.

De heer Marantika: Dat klopt. Dat ben ik.

De voorzitter: Prima. Hartelijk welkom.

De heer Marantika: Dank u wel.

Ik zal het even kort uitleggen. U krijgt drie minuten de tijd om in te spreken en als uw tijd bijna op is na twee en een halve minuut dan ga ik dat even tegen u zeggen en dan kunt u uw verhaal afronden en daarna is er gelegenheid voor de leden van deze commissie om u vragen te stellen.

De heer Marantika: Oké.

De voorzitter: Ja? Dus zodra onze griffie haar plaats heeft ingenomen dan mag u beginnen.

De heer Marantika: Is goed.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Marantika: Oké. Nou, mijn naam is dus Tika Marantika. Ik ben projectleider werk- en dagbesteding bij de Hartekamp Groep en naast mij zit mijn collega Daphne van der Wal. Daphne is jobcoach bij de Hartekamp Groep en ik denk dat de meeste van jullie de Hartekamp Groep wel kennen. We zijn een zorgaanbieder in de regio die zich voornamelijk richt op wonen, dagbesteding, werk van mensen met een verstandelijke beperking en wij zitten hier namens ons product jobcoaching en vanuit jobcoaching richten wij ons op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de breedste zin van het woord. En nu weten wij vanuit de begroting dat er binnen de gemeente Haarlem een hele grote groep mensen is die in een bijstandssituatie zitten en nou, daar zouden wij heel graag iets in betekenen en om het maar heel concreet te maken, zouden wij om te beginnen honderd mensen willen ondersteunen met het vinden en het behouden van een passende baan en daarnaast ook andere inwoners die een hulpvraag hebben richting participatie en daarover zouden we graag met jullie verder in gesprek gaan. Dat was het eigenlijk.

De voorzitter: Dank u wel. Marantika was het he? Marantika. Dank u wel. Zijn er vragen vanuit deze commissie? Ja, mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Ja, dank u wel. Nu wordt er binnenkort een participatiegroep opgericht bij Haarlem zeg maar ook om de Werkpas en de sociale werkvoorziening die een beetje is wegbezuinigd om daar iets nieuws voor te vinden. Hebben jullie daar ook contact mee gehad of aansluiting bij gezocht?

De heer Marantika: Van het proces ben ik zelf minder op de hoogte, maar ik weet wel dat er vanuit ons bestuursniveau wel contacten zijn, ja.

De voorzitter: Mijnheer Linder.

De heer Linder: Bedankt voor het inspreken. Ik vroeg me af: wat zou u graag van ons willen? In die zin u spreekt in in principe voor de begroting. Heeft u ideeën voor wat anders zou moeten waar wij jullie zouden kunnen ondersteunen? Zo ja, wat zijn die ideeën?

De voorzitter: Mijnheer Marantika, als u dan het knopje even uit wil doen, dan kan uw ... Ja.

Mevrouw Van der Wal: Nou, wat onze ideeën zijn, is eigenlijk om een nadere samenwerking eigenlijk aan te gaan, want op dit moment is die er eigenlijk nog niet. En nou ja, dat is eigenlijk ook onze vraag, want op dit moment komen er nog geen nieuwe aanmeldingen zeg maar naar ons toe, dus kunnen we deze mensen ook nog niet helpen wat hartstikke jammer is, want volgens mij zijn er genoeg mensen die nog hulp nodig hebben en waarbij heel graag een aandeel in zouden willen hebben.

De voorzitter: Mijnheer Smit.

De heer Smit: Dank u wel. Geachte sprekers, even voor mijn duidelijkheid, is dit een initiatief vanuit de Hartekamp Groep aan u meegegeven? En is dit al een bestaande vorm van dienstverlening binnen de Hartekamp Groep? U zit hier dus niet op persoonlijke titel maar namens de Hartekamp Groep?

Mevrouw Van der Wal: Nee, dit is echt ... Ja.

De heer Smit: En het getal van honderd dat is een heel spannend getal. Heeft u dat ook intern inderdaad als een soort target, als een haalbare target neergezet?

Mevrouw Van der Wal: Jazeker, ja.

De heer Smit: Dank u wel.

De voorzitter: Zijn er verder nog vragen? Ja, mijnheer Bloem, gaat uw gang.

De heer Bloem: Ja, dank u voor het inspreken. Kijk, ik denk dat het eigenlijk normaal gesproken wel inderdaad zo gaat van er worden contacten gelegd en dan komt er via het college een voorstel naar ons, maar fantastisch dat jullie ook gewoon wel de moeite nemen om bij ons in te spreken. Waarom ... Want ik ben wel nieuwsgierig van wat mist er nou aan voor jullie doelgroep in het hele huidige aanbod? Want ik denk dat de wethouder mag formeel niet antwoorden, maar die luistert wel, die is niet doof. Het is best interessant, want wij zetten ons volgens mij altijd erg in om mensen een goede plek te geven, maar wat kan de Hartekamp nou bieden wat nou mist?

De heer Marantika: nou, ik denk dat als je het hebt over de desbetreffende doelgroep die hebben op een of andere manier natuurlijk een afstand tot de arbeidsmarkt en op dit moment worden ze niet geholpen en wij hebben sowieso een specialiteit in complexe zorg, dus voornamelijk in de breedte mensen met een verstandelijke beperking, licht verstandelijke beperking, maar ook met psychische problematiek en ik denk dat wij gewoon heel sterk zijn in het versterken van die mensen en te helpen te zien waar die kwaliteiten liggen en vanuit jobcoaching ook gewoon een heel sterk netwerk hebben met bedrijven en aanbieders waarin wij hopelijk die mensen een passende plek kunnen helpen vinden en behouden dus.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Even voor mijn eigen beeld, u spreekt in bij het bestuur. Wij zijn van de regels en de financiën. U wil een nieuw initiatief opzetten. U spreekt in op de begroting. Pleit u ervoor dat er binnen de begroting daar geld wordt vrijgemaakt? Want anders kunt u misschien een keer beter inspreken bij de samenleving de commissie, omdat die veel meer met verder toegerust zijn om uw vragen goed te interpreteren, maar voor nu zegt u: dit willen we gaan doen en jullie vraag is of wij daar ruimte voor in de begroting maken, maar hebben jullie enig idee wat het kost?

De heer Marantika: Dat is inderdaad de vraag. Het is op zich niet zozeer een nieuw initiatief, want wij hebben gewoon een bestaande afdeling jobcoaching, maar we willen ons inzetten voor de mensen die dat nodig hebben binnen de gemeente en ja, dan is het fijn inderdaad of noodzakelijk dat daar geld voor vrijgemaakt wordt, zodat die mensen begeleid kunnen worden.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, dank u wel. Zijn jullie op de hoogte van het feit dat de gemeente Haarlem twee grote aanbestedingen gestart heeft voor dit soort dienstverlening? Voor gewoon in de wijken en voor de jeugdhulp?

De heer Marantika: Of wij daarvan op de hoogte zijn?

De heer IJsbrandy: Ja.

De heer Marantika: Daar zijn we eigenlijk wel van op de hoogte, ja.

De heer IJsbrandy: En zijn jullie ook aangesloten bij andere partijen om daar gezamenlijk op aan te bieden?

De heer Marantika: Voor zover ik weet niet met betrekking tot jobcoaching.

De heer IJsbrandy: Oké, dan het advies om misschien even in die wereld te oriënteren of daar aanknopingspunten zijn, want wij doen natuurlijk geen zaken met jullie. Dan zou je toch echt bij inkoop moeten zijn en niet bij de commissie, dus ...

De heer Marantika: Sorry, ik verstond dat laatste niet.

De heer IJsbrandy: Nee, ik bedoel, je spreekt nu in bij de commissie, maar ik bedoel als je iets te verkopen hebt aan Haarlem dan moet je natuurlijk bij de afdeling inkoop zijn en niet bij een commissie.

De heer Marantika: Dus wij zitten hier niet op onze plaats bedoelt u?

De heer IJsbrandy: Nou, wij kunnen niet zoveel voor jullie betekenen, vrees ik.

De heer Marantika: Oké.

De voorzitter: Mijnheer Smit.

De heer Smit: Nou, als het aan mij ligt kunnen wij heel veel betekenen als u inderdaad met een heel bijzonder aanbod komt dat deze kwetsbare groep mensen een betere positie geeft, maar dan hoop ik dat de wethouder bereid is om u uit te nodigen voor een kop koffie om na te gaan of er een match kan zijn tussen onze ambities en onze middelen en mogelijkheden en uw kosten en als dat gebeurt, dan bent u hier niet voor niets geweest.

De heer Marantika: Nee, dat hoopten we al en dat denken wij ook en dan zou mijn voorkeur uitgaan om het om te draaien en de wethouder en wie daar betrokken kan en wil zijn bij ons uit te nodigen voor een kop koffie, dus daar ... We horen graag wie daarvoor openstaat.

De voorzitter: Nou, u heeft mazzel want die wethouder zit hier aan tafel, dat is de heer Roduner.

Wethouder Roduner: Ja, dat is de wethouder sociale zaken. Nee, leuk om iets over u te horen. Het is inderdaad wel de vraag wat de heer Bloem van de SP ook zei van: nou, toch even zoeken wat u dan toevoegt ten opzichte van het huidige aanbod, maar ik denk niet dat ik in eerste instantie bij uzelf direct op de koffie ga komen, maar misschien komt dat nog, maar ik zal in ieder geval mijn ambtenaren vragen met u contact op te nemen om te kijken van: nou, wat kunt u bieden en waar hebben wij al dienstverlening voor? En dan is dat denk ik een eerste aanknopingspunt om even te doen. Ik weet niet of u uw contactgegevens bekend zijn bij de griffie, maar ...

Plaatsvervangend griffier Van der Mede: Ik heb hier een telefoonnummer van mevrouw Van der Wal. Dat bent u? Kan ik dat doorgeven aan de wethouder? Dan ga ik dat doen.

De heer Marantika: Hartelijk dank.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy, u wilt nog iets zeggen?

De heer IJsbrandy: Nou ja, het is allemaal buitengewoon sympathiek natuurlijk, maar we hebben gewoon aanbestedingsprocessen lopen en het kan natuurlijk niet zo zijn dat een willekeurige aanbieder nu via een commissie een andere route toegang krijgt tot het proces waar we op een andere manier toegang toe zouden moeten krijgen. Dat ...

Wethouder Roduner: Nou, dit zit niet in de aanbesteding gewoon in de wijk. Dit gaat over de participatiewet. Dat valt onder mijn verantwoordelijkheid en niet die onder die van wethouder Meijs. En we hebben natuurlijk een participatiebedrijf die ook de opdracht heeft om juist met partners te zoeken naar het juiste aanbod te zoeken, dus wij kijken breder ook naar wat eventuele aanbieders zouden zijn. Maar goed, we vergelijken de aanbieders wel met elkaar om te kijken: nou, wat levert kwaliteit en wat kost het?

De voorzitter: Dank u wel. U moet het meer zien als een oriënterend gesprek. Zo is het. Dan wil ik u bedanken voor het inspreken als er verder geen vragen zijn. Dank u wel en u mag het knopje indrukken zodat het lampje uitgaat en dan gaat de wethouder of een van zijn assistenten contact met een van u opnemen.

De heer Marantika: Is goed. Bedankt voor het luisteren.

b. Vaststellen Programmabegroting 2022-2026

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij door met het volgende agendapunt, agendapunt 7, het vaststellen van de programmabegroting 2022-2026. Daar hangt een aantal zaken nog onder. De toezegging verantwoording wijziging subsidieplafonds en de motie 39 klimaatrisico's in kaart en de motie 40 één voor allen, allen voor een. We gaan dit in gezamenlijkheid behandelen. Wie mag ik als eerste het woord geven op dit onderwerp? Ja, mijnheer Trompetter, gaat uw gang.

De heer Trompetter: Dank u wel voorzitter. Nou, voor de behandeling, het is wel apart dat we gebiedsvisies in deze commissie behandelen. Als we het over de begroting hebben dan hebben we het in de commissie ook over veiligheid, criminaliteit en preventie. De vraag is dan wat het gemeentelijk beleid is op het gebied van preventie van jeugdcriminaliteit. Als dit beleid er niet mocht zijn, wanneer ontvangt de commissie dan een beleidsstuk dat ook eens iets op preventie, ketensamenwerking, jeugdzorg, handhaving en armoede, zeker in het licht van de aanstaande verwerving van jeugdzorg? Voor wat de motie betreft, het is goed dat er meer geld te besteden is. Het zou de coalitie sieren om voorstellen van de oppositie die het ingezette beleid kunnen verbeteren serieuzer worden overwogen en behandeld. De behandeling van de extra twaalf miljoen euro aan incidentele middelen is ons niet zo goed bevallen. Dat terwijl mijn fractie in de lijn van het collegebeleid met voorstel kwam om meer te realiseren voor een langere periode met dezelfde middelen. De oppositie werd afgescheept met een éénjarig mantelzorgcompliment terwijl er geen afname is met het aantal overbelaste mantelzorgers en er moet juist geld bij opgeknapt. Dat is natuurlijk prachtig. Daarbij zijn veel van deze plannen een voortzetting van beleid zoals het opheffen van sociale reserves waar Actiepartij niet achter kan staan. De verkeerde volgorde van besluitvorming, gemarkeerde KPI's, uitgaven van plannen in de toekomst stonden ook ter realisatie daarvan daar wel kosten voor worden gemaakt. De adviezen van de thuiswerkcommissie door de

raad zijn overgenomen en worden nog niet allemaal uitgevoerd. Daar komen we inderdaad nog over te spreken heb ik net gehoord. Ik dacht het onderscheid in mijn fractie gaat instemmen met deze begroting, het indienen van moties dan wel amendementen vanuit mijn fractie lijkt mij dan wel weer te verwachten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel voorzitter. Wij komen volgende week op de begroting terug. Wij hebben nu vanuit de commissie bestuur geen moties of amendementen aan te kondigen en wel een kleine vraag aan de wethouder of de griffie: als er moties of amendementen afgedaan zouden zijn in de begroting of er dan een paginanummer erbij kan, want het was nu wel echt zoeken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Ja, de afdoening van de moties, ik zoek ze even op. Wij zijn blij dat er in ieder geval geld voor de griffie is gereserveerd in de begroting zoals afgesproken en dat ook de klimaatbegroting daar bedragen aan zijn gehangen en daar hebben wij om gevraagd en we zijn heel blij dat het is opgevolgd. En voor de rest komt het volgende week.

De voorzitter: Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja, ook heel kort. Wij zijn ook van plan het gewoon volgende week in de voltallige raad te bespreken en verder nu geen punten vanuit de commissie om wat aan te vullen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Lekker kort. Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, het algemene oordeel schorten wij uiteraard ook op tot de raadsbehandeling. We hebben wel twee vragen over de paragraaf financiering, paragraaf 3.4 pagina 188 en dan met name over garanties en de leningen. Hier staat zoals ook in de nota staat die erbij hoort dat het beleid van de gemeente terughoudend is als het gaat om garanties en leningen. Tegelijk hebben we recent garantstellingen gezien voor een turnhal, voor de verbouwing van de voetbalvereniging en voor een particulier initiatief rondom warmtecoöperatie in het Ramplaankwartier. Aangekondigd zijn verdere verplichtingen in het kader van een warmtenet in Meerwijk en de warmteproductie voor dit net. Onze vragen zijn dan A of het beleid inmiddels gewijzigd is en B of deze garantiestellingen en voornemens reeds in voldoende mate in de begroting zijn afgedekt. Wat betreft de subsidie of de motie afdoening 7.5 vinden wij afgedaan. 7.6 niet. waterrisico's in kaart. In de programmabegroting zijn alleen wat risico's kwalitatief aangestipt, maar niet gekwantificeerd. En dan 7.7, versterking van de griffie is voldaan wat ons betreft. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was het? Ja? Dat kan he. Wordt er nog iets verwacht van de burgemeester? Ik geloof het wel.

Burgemeester Wienen: Ja, vanuit de Actiepartij werd iets gezegd over jeugd en over zorgelijke ontwikkelingen daar. Nou weet ik niet precies wat de spits is, want u zegt dat daar te weinig oog voor is. Ik denk dat we beide voorstellen over die twaalf miljoen zit in ieder geval ook een project dat juist daarop gericht was en dat vind ik meer dan de door u genoemde mantelzorg een belangrijk punt om inhoudelijk die problematiek ook aan te pakken. Dus ik herken mij niet helemaal in het feit dat we daar als college onvoldoende aandacht aan besteden.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Ja, mijn fractie was dus nieuwsgierig wat het beleid nou is op de preventie van jeugdcriminaliteit. Dat zit hem juist daarin.

Burgemeester Wienen: Ja, dat project waar wij extra geld voor hebben gevraagd nu en waar overigens vorig jaar extra geld voor beschikbaar gesteld is op initiatief vanuit de raad, dat gaat over begeleiding door jeugdwerk voor jongeren in kritische situaties en het belangrijke effect daarvan is wat ons betreft dat dat preventief werkt, dus je kijkt van: waar zitten de problemen? Je probeert jongeren met meerdere problemen ook in het oog te hebben en hun hulp te geven dat daarop is afgestemd, ook aan de ouders en daar investeren wij veel in. Dat is niet alleen in dat extra geld dat er nu beschikbaar gesteld wordt, maar ook in ons standaard beleid is die aanpak heel nadrukkelijk aan de orde naast aan de andere kant dat jongeren die echt de grens overgaan die zich aan crimineel gedrag schuldig maken, dat die daar ook heel stevig op worden aangepakt. Daar hebben we tegenwoordig ook projecten voor, maar ik ben het helemaal met u eens als u zegt van: juist ook de preventieve kant is heel erg belangrijk. Maar het is echt ook onze visie en daar werken we aan. Daar proberen we extra middelen op in te zetten en ja, daarvoor hebben we zelfs nu extra geld ook gevraagd en gekregen.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mijnheer Roduner.

Wethouder Roduner: Nou, in de reactie op de heer IJsbrandy ten aanzien van de garanties en leningen. Kijk, alles wat wij voor de zomer dan sluit de boekhouding zal ik maar zeggen, deze eigenlijk een week voordat het college definitief de begroting in haar B en W vergadering vaststelt, dus alles wat op dat moment gegeven en verstrekt is, dat zit in de begroting, maar volgens mij hebben we vorige week nog iets gedaan voor een warmtenet in Ramplaan. Die zit er dus nog niet in, omdat die op dat moment gewoon niet zo was en het beleid is in dat opzicht niet gewijzigd. Ik denk dat we nog steeds terughoudendheid hebben ten aanzien van het verstrekken van leningen en garanties. Daar hebben wij ook een toetsingskader voor. Uiteindelijk is dat wel een, en dat is een beetje dezelfde beslisboom die we net hadden bij Spaarnelanden en de marktpartij, bij de verbonden partijen van: ja, zien wij hier een publieke taak voor de gemeente? En als je die vraag beantwoordt, nou, dan moeten we nog kijken of het financieel klopt natuurlijk en of de juiste premies daaraan hangen, maar dat is de eerste vraag die we dan met elkaar beantwoorden en dan hebben we in ieder geval in deze gevallen allemaal positief beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, hij komt ... Ja hoor. We hebben de begroting vastgesteld begrijp ik hier vanavond. Prima. Hamerstuk steunverklaring, oké. Dit gaat gewoon door naar de raad, maar dat hadden we al bedacht, dus we gaan het er volgende week uitgebreid over hebben.

8. Spreektijd voor belangstellenden over niet op de agenda staande onderwerpen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 8, spreektijd voor belangstellenden over niet op de agenda staan de onderwerpen. We hebben geen aanmeldingen gekregen, dus die kunnen we dan overslaan.

9. Herijken afwegingskader reserve groei

De voorzitter: Agendapunt 9, herijken afwegingskader reserve groei, gingen we die nu wel doen? Ja, negen wel toch of niet? Negen wel? Ja. Oké. Agendapunt negen, herijken afwegingskader reserve groei. De raad wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel aanpassen afwegingskader reserve groei. Wie mag ik het

woord geven? Nou, die zijn niet per se afgedaan. Maar moet dat wel nu? Oh, maar dat verschilt van ... Moment, ik ga even ruggespraak houden. Ik ga een stapje te snel. Wij moeten even kijken of de moties die hier staan benoemd onder agendapunt zeven, dus de 39 BIS klimaatrisico's en motie 40 een voor allen, allen voor een of die wat betreft deze commissie zijn afgedaan. Nu heb ik begrepen dat motie 40 dat daar wel consensus over was, dat dat prima was. Over motie 39 ben ik niet helemaal nog overtuigd, dus ik denk dat ik dan toch even moet gaan kijken met hand opsteken of die motie is afgedaan te ja dan nee, dus het gaat hier over motie 39 BIS klimaatrisico's in kaart. Is die motie wat betreft deze commissie afgedaan? Wilt u dan uw hand opsteken als u het daarmee eens bent? Dan tel ik wel een soort van meerderheid. Ja, ik tel een meerderheid. En 40 dat klopt, daar waren we het ook over eens. De toezegging verantwoordingwijziging subsidieplafond, gaat de commissie akkoord dat er in de programmabegroting verantwoording is afgelegd over het wijzigen van de hoogte van de subsidieplafond en de wijze waarop deze worden verdeeld binnen het beleidsveld met inachtneming van de budgetten die de raad hiervoor in de begroting beschikbaar heeft gesteld? Gaat de commissie hier dus mee akkoord? Ja, er wordt geknikt. Ook daar hebben wij een positief oordeel over. Dan kunnen we nu daadwerkelijk door met agendapunt negen, herijken afwegingskader reserve groei. Wie mag ik als eerste het woord geven op dit onderwerp? Mevrouw Van der Windt, gaat uw gang.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, het gaat mij eigenlijk niet zozeer over het kader, maar ik moet zeggen dat dit agendapunt voor mij wel aanleiding heeft gegeven om eens op onderzoek uit te gaan van: wanneer is die reserve groei ontstaan? En wat is het lot daarvan geweest? Want als je dan terugkijkt naar stukken die de heer Rutten netjes boven tafel heeft gehaald, dan lijkt het eigenlijk meer alsof destijds de gedachte was van de raad dat dit een soort investeringsfonds zou zijn waar maximaal vijftig tot honderd miljoen euro in terecht zou komen en die tot doel had om bepaalde voorzieningen die vanwege de groei van de stad nodig zouden zijn, extra sportvelden, speeltuinen, scholen daaruit bekostigd zouden kunnen worden. Dat kan alleen niet omdat dit een reserve groei is waaruit geen investeringen kunnen worden gedaan. Nou ja, nu zien we dat er kapitaallasten uit worden betaald en dat heeft natuurlijk indirect wel gevolgen dat daarmee de investeringsruimte toeneemt. Maar ja, goed, de vraag is natuurlijk als het gebruik nu, want er zit nu 1,2 in en het stijgt naar maximaal 4,6, dus het zit ook heel ver van die vijftig tot honderd miljoen af. Als het feitelijk gebruik nu zo afwijkt van het doel waarmee het destijds lijkt op te zijn gericht, ja, wat is dan eigenlijk nog het nut? Want nu is het voorstel om het te gebruiken voor erfgoeddeals. Nou, ik denk niet dat dat destijds iemand was die daaraan heeft gedacht, dus ik vraag me eigenlijk af, en dat is gewoon een open vraag aan de wethouder, ja, is het misschien een idee om deze reserve groei op te heffen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, Hart voor Haarlem sluit zich van harte bij aan. Het is een reserve die gevoerd wordt vanuit een soort schatting vanuit de rijksbijdrage van welk stukje rijksbijdrage wij koppelen aan de groei van het aantal inwoners. Nou, daar kan je wel een sommetje op loslaten en dan stort je dus weer wat geld in die reserve, maar wat je er vervolgens van mag betalen, ja, kapitaalslasten. Dat betekent dus dat je van iedere investering, want we investeren natuurlijk Lump Sum, dus als wij een school verbouwen, een goedlopende school en die zegt van: nou, ik heb er een paar lokalen wij nodig, want ik groei, ja, groeit die dan omdat die het gewoon goed doet of groeit die vanwege de groei van de stad? Ga je dan investeren in die school? Ga je dan zeggen: nou, de Lump Sum belast op de ene post en dan hebben we ook nog een stukje dat we dan noemen groei van de stad en dat halen we dan uit dit potje. Ik bedoel, de boekhouding wordt er alleen maar nodeloos ingewikkeld van op zeer arbitraire gronden, dus ja, wat het nu is, is een soort reservepotje waar de wethouder of de ambtenaren af en toe daar dan iets uithalen wat dan achteraf weer niets had blijken te mogen, dus dan moet het weer teruggeboekt worden. Dus het is een zeer troebel potje geworden waar we gewoon geen

toegevoegde waarde inzien. Dus wat ons betreft heffen we die reserve inderdaad op en voegen we het gewoon bij de algemene reserve.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel voorzitter. Ik sluit mij geheel aan bij de vorige sprekers.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Ja, het is een goed idee zo een erfgoedreserve, dat meen ik. Het is niet cynisch bedoeld. Inderdaad, maar als er 4,6 miljoen in moet komen, dan kan je daar weinig voorzieningen van doen. Je kan er geen halve straat van leggen. Je kan er geen school van oprichten. Je kan er weinig van doen, dus het doel van de erfgoedreserve, de erfgoeddeal van de groei is ons niet helemaal duidelijk en de erfgoeddeal waarom we daaraan mee moeten betalen is ook niet duidelijk. Dat wordt niet uitgelegd. Ik heb nog snel even gezocht, maar ik kan niet helemaal zien wat het effect daar is voor Haarlem en wat dat dan vanuit de groei van de stad betekent, dus op zich zouden we daar eventueel wat in toe willen zeggen, maar omdat we niet zo een goed idee hebben, beeld hebben waar het over gaat sowieso niet. En de belangenbehartiging lobby en subsidieverwerving, ja, dat vinden we wel iets wat kan met de groei van de stad, want dat maakt het mogelijk, dus daar zou zo een reserve voor kunnen zijn, dat je daar een potje opbouwt, zodat je dat soort eventuele lasten op kunt afwenden. Maar goed, de vragen zijn al gesteld, dus ik wacht met spanning de antwoorden van de wethouder af. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Voorzitter, ja, het is in ieder geval natuurlijk belangrijk dat de middelen voor de voorzieningen in de nieuwbouwwijken dat die ergens goed beschikbaar blijven. Of dat moet in de vorm van een reserve, ik heb dit niets met de fractie kunnen voor bespreken en ik hoor graag van de wethouder of hij vindt dat dat hek eromheen moet blijven of niet en waarom. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Was dat het wat betreft de bijdrage vanuit deze commissie? Dan geef ik nu het woord aan de heer Roduner.

Wethouder Roduner: Ja, ik zal ... Er worden wat existentiële vragen gesteld dan misschien ik naar aanleiding van deze kwestie had verwacht. Deze aanpassing moet, hoort misschien toch nog even goed om bij de discussie die we bij de kadernota hadden. Het college had een aantal voorstellen gedaan om een aantal zonemanagers om het even zo te zeggen structureel te dekken uit de stijlpot groei. Nou, daarvan is vanuit de raad volgens mij D66 en het CDA hebben daar met name op gezegd van: ja, inhoudelijk ondersteunen we het wel, maar dat is toch een rare manier om deze reserve te gebruiken. Nou, daar hebben wij goed naar geluisterd en wij hebben ons dat aangetrokken, dus in de begroting is dat ook anders verwerkt uiteindelijk en dan is het ook netjes om dan in ieder geval terug te komen met een herziend kader waarvan we zeggen: nou, dat sluit in ieder geval beter aan bij de werkelijkheid. Kijk, als ik terugkijk naar die discussie in 2017, ik was er niet zelf bij, dus het is ook een beetje inschatten hoe dat dan is gelopen. Kijk, de stad groeit. Dat leidt tot extra inwoners en dat is leuk in eerste instantie, want daardoor krijg je structureel extra geld uit het gemeentefonds en het risico denk ik dat je dan hebt is dat dat verdwijnt in een begroting om dat maar even zo te zeggen, dat het wordt besteed aan zaken, dat het wordt uitgesmeerd over acute problemen en dat er niet een mechanisme is om te zorgen dat, ja, leuk dat de stad groeit, maar dat betekent ook dat er kinderen bijkomen die naar school moeten. Dat betekent ook dat de druk op de openbare ruimte toeneemt. Dat betekent ook dat

de druk op de sportvoorzieningen toeneemt en volgens mij is de reserve groei heeft beoogd om in ieder geval te zorgen dat die middelen ook die er dan bijkomen ook echt beschikbaar blijven voor die voorzieningen. Dat is toen wel vrij breed opgeschreven en ik denk ook dat we tot de conclusie zijn gekomen van: ja, je kunt er wel een reserve voor benoemen, maar uit de reserve kun je inderdaad geen investeringen dekken. In dit voorstel zit dus ook inderdaad, want die structurele reeks die er dus is, die structurele stroom, dat noemen we dan de stijlpst, daarvan hebben we gezegd van: nou, die zou dus in eerste instantie ook beschikbaar moeten zijn voor areaaluitbreiding, dus met areaal dat verandert en kapitaalslasten van investeringen die wij zelf moeten doen om die voorzieningen te laten groeien. Maar dat is ook wel heel erg vanuit onszelf gedacht, dus dat gaat allemaal over gemeentelijke voorzieningen en gemeentelijke investeringen, maar het kan ook best zo zijn dat er uiteindelijk toch ook meer publiek privaatachtige voorzieningen in een wijk nodig zijn. Ik heb niet een twee drie allemaal voorbeelden, maar het is wel goed denk ik om even met ons niet alleen maar onze eigen investering te hebben, maar het gaat natuurlijk over een voorziening in een wijk. Dat kan soms ook andere dingen zijn. Maar goed, in ieder geval het mechanisme heeft ervoor gezorgd dat die stijlpst in ieder geval daarin leiden en dan blijven we wel met de restanten in de reserve zitten.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Rutten.

De heer Rutten: Nou raakt u iets heel fundamenteels, wethouder, want u zegt dan: dat kunnen ook publiek privaat dingen zijn, maar de bedoeling ooit in 2017 in de kadernota het gaat over noodzakelijke voorzieningen. Als we dan een voorziening noodzakelijk vinden, kunt u me dan een voorbeeld geven waar u dat dan overlaat aan een publiek privaat initiatief? Want als dat dan noodzakelijk is vanwege die areaaluitbreiding, vanwege die uitbreiding van die bevolking, dan gaat het dus om scholen, dan verwacht ik toch dat het ook dingen zijn die primair een publieke taak zijn.

Wethouder Roduner: Nou, nee, ik bedoel als je een nieuwe wijk maakt, dan gaat het ook over voorzieningen zoals een supermarkt. Dat is natuurlijk een hele commerciële. Nou, daar hoeft je gelukkig als stad ook niks bij te leggen, maar het kan denk ik ook gaan over bepaalde sportvoorzieningen die misschien niet helemaal commercieel kunnen, maar ook niet helemaal waarvan je ook niet zegt: dat moet helemaal ... Dat kan niet commercieel, maar dat hoeft ook niet helemaal publiek te zijn. Dus dat is wel, maar goed, u heeft een terecht punt hoor, want ik heb niet een lijstje voorbeelden waarvan ik kan zeggen: nou, dit moet het zijn, want als we dat zouden hebben, hadden we het misschien ook al wel uitgegeven. We hebben er wel met elkaar geconstateerd dit mechanisme in ieder geval zoals het was opgeschreven, werkt het niet goed, dus we hebben het mechanisme verduidelijkt waar wij in ieder geval in dat mechanisme wel proberen te borgen dat er echt als wij publieke investeringen doen dat de kapitaalslasten geborgd zijn, dat er geld is voor het areaal en dan het overschot zit nu in de reserve. Nou, daar zijn nu twee voorstellen van gedaan waarvan wij denken dat draagt bij aan het groeien van de stad op een zorgvuldige manier. Eén is denk ik gaat over een lobby ook over een aantal grote voorzieningen. Nou, wij willen nog voor tientallen miljoenen volgens mij vanuit het Rijk en provincie naar deze gemeente halen. Dat kan niet zonder dat we daar extra inzet op plegen. Wij denken ook echt dat dat toegevoegde waarde heeft. En het tweede voorstel dat er nu ligt, is over de erfgoeddeal. We zijn een tijdje geleden begonnen met een kerkensie, want een aantal kerken die gaan leegkomen in Haarlem, dus dat hebben we samen met een aantal van de kerkgemeenschappen in Haarlem gedaan. We hebben in onze omgevingsvisie hebben we nu opgeschreven dat wij graag willen dat maatschappelijk vastgoed in de wijken maatschappelijk blijft en kerken zoals die nu gepositioneerd zijn in de Haarlemse wijken zijn maatschappelijk vastgoed en zouden misschien dus ook wel een toekomst voor andere maatschappelijke voorzieningen gebruikt kunnen worden. Denk aan kinderopvang. Denk aan een huisartsenpost waar in Haarlem-Noord groot gebrek is naar een locatie en wat we hiermee beogen is om samen met de rijksdienst voor cultureel erfgoed te

kijken hoe we die leegkomende kerken hoe we die kunnen getransformeerd worden naar ruimte voor andere maatschappelijke voorzieningen. Daar is dit onderzoek voor. De rijksdienst voor cultureel erfgoed heeft er een rijksregeling voor. Dat vraagt vijftig procent koopfinanciering. Dan is het dus nog allemaal niet geregeld, maar dan heb je in ieder geval wel volgens mij samen goed onderzoek waarbij je zegt: die kerken kunnen dan ook weer na verbouwing toch een ander doel dienen. En misschien dat we bij dat doel, die huisartsen bijvoorbeeld in Haarlem-Noord om het maar even zo te zeggen, kan het toch uiteindelijk wel hier ook weer de vraag komen van: ja, is dat iets wat helemaal commercieel zelf uit kan in zo een kerk of moeten wij daar als gemeente uiteindelijk toch een bijdrage gaan leveren om die noodzakelijke voorziening mogelijk te maken? Huisartsen klagen. Nou, ik moet het anders zeggen. Dat is denk ik niet gehecht, maar huisartsen geven bij de gemeente Haarlem regelmatig aan dat zij op zoek zijn naar ruimte in uitbreidende wijken, Haarlem-Noord, Haarlem-Zuidwest, dat ze op zich vanuit de toezichthouder wel een tarief hebben gekregen om te betalen voor voorzieningen, maar dat het gewoon praktisch, dus gewoon qua omvang, het vinden van een locatie als de huurprijs toch eigenlijk niet lukt. Nou, de vraag die hier dan gegeven moment hier op tafel kan komen is of wij vinden dat er een '...' had moeten worden gedaan en dan zou denk ik de reserve, wat er nu nog in de reserve groei zit een goed doel zou kunnen zijn.

De voorzitter: Mijnheer Ijsbrandy.

De heer Ijsbrandy: Ja, dank u wel. Bent u het niet met mij eens dat dat dan toch een beetje gezochte projecten zijn? Zo van: oh, we hebben nog ergens een potje, wat kunnen we daar nou eens mee doen? Ik zie toch niet de noodzaak of laat ik zeggen: u bent nu op zoek naar businesscase, dat is misschien ook de oorspronkelijke gedachte geweest van: we groeien, dus we krijgen inkomsten en we moeten ook investeren voor van alles en nog wat en dat moet ergens met elkaar matchen en dat wil je dan via zo een reserve zichtbaar maken, maar ja, dat werkt dus niet, want investeringen die komen niet uit het potje en daarmee dus allerlei dingen aan het zoeken om maar dat geld op te maken, want daar komt het dan eigenlijk op neer van: we hebben nog ergens een paar miljoen staan, goh, wat zullen we daar eens wat doen? We verbouwen een kerk, yeah! Ik bedoel, ja ik zie het verband eerlijk gezegd niet met het oorspronkelijke doel van deze reserve.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Roduner: Nou, ik ben het met u eens dat we nog geen scherpe bestedingsvoorstellen hebben. Dat ben ik met u eens. Er liggen er nu twee, maar het is niet we verbouwen een kerk, yeah. Ik bedoel, het gaat wel ... En zij regelmatig insprekers bij de commissie ontwikkeling, huisartsen die zeggen: wij hebben echt een plek nodig, gemeente, help ons. Gemeente Amsterdam heeft daar overigens een stevig fonds ook voor in het leven geroepen om die huisartsen in hun wijken huis te vesten. Dat vind ik een noodzakelijke voorziening. Zo concreet is het voorstel nog niet, maar om nu te zeggen: we heffen het op en als het dan weer een keertje aan de orde komt, ja, dan gaan we wel kijken hoe we geld zoeken. Ik denk dat we echt wel wat voorzichtiger mogen zijn. Ik denk dat we nu een eerste slag hebben geslagen om de voorzieningen aan te scherpen, op de goede dingen te richten om die onduidelijkheid eruit te halen, dus hij is daarmee ook voor minder beschikbaar geworden, maar nu is denk ik dan wel zoeken van: wat zijn de dingen die we er wel uit willen betalen? En weet je, als we over een paar jaar tot de conclusie komen dat die overbodig is, dan heffen we hem op, maar ik vind het nu nog te vroeg om te zeggen: we heffen hem op, omdat ik denk dat we bij de groei van de stad echt nog wel een paar problemen gaan lopen die voor onze inwoners belangrijk zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van der Windt. Nee? Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Wethouder, maar ziet u nou ten opzichte van wat er in de kadernota 2017 staat die aanscherping? Want daar staat gewoon heel duidelijk het doel van de reserve: reserveren van middelen voor noodzakelijke uitbreidingen van het voorzieningenniveau als gevolg van de groei van de Haarlemse bevolking zoals onderwijsvoorzieningen, investeringen in infrastructuur en de openbare ruimte. Wat hier in het voorstel staat, structureel kapitaallasten voor noodzakelijke uitbreiding, oké, dat is een aanscherping. Daar kan ik in meegaan. Dan beperken we het tot structureel kapitaallasten, maar vervolgens voegt u daaraan toe structurele beheerlasten van het nieuwe en vernieuwde areaal. Dat stond er destijds niet in, dus dat is een uitbreiding naar en incidentele bestedingsvoorstellen die nu worden gedaan, dus ik zie eigenlijk helemaal niet een aanscherping van het afwegingskader, integendeel, verwarring blijft bestaan en ook een grijs gebied blijft bestaan in die noodzakelijkheid. U haalde net al een voorbeeld aan waarvan ik denk: ja, die valt wat mij betreft in de trits onderwijsvoorzieningen investeringeninfrastructuur en openbare ruimte. Wat het meebetalen aan een privaat publiek denken rondom een supermarkt al helemaal niet in die noodzakelijkheid, dus dan blijft dat een speelbal tussen college en raad van wanneer iets noodzakelijk is of niet, dus dat kan veel scherper.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Roduner: Nou, kijk, volgens mij er zitten al ... U geeft aan er zit in ieder geval in de eerste een aanscherping over de kapitaalslasten voor IP-versterking. Het tweede is ook een aanscherping. Dat was ook gegroeide praktijk, namelijk dat wij gewoon alle areaaluitbreidingen gewoon uit de stijlpost groei dekten. Dat was ook een gegroeide praktijk die we hier volgens mij even netjes met elkaar afronden, dus denk ik dat is ook zeker een verbetering en dan blijft er dus op het moment dat je die stijlpost afrondt, blijft er wel een restant. Dat is het positieve restant in dit geval en ik denk wel dat we met elkaar de discussie aangaan over noodzakelijke dingen. Ik heb een huisarts genoemd, maar denk ook aan tandartsen. Dat zijn noodzakelijke dingen die we echt niet in het IP gaan opnemen en waarvan we wel met elkaar denken: nou, het zou best kunnen dat de markt dat niet helemaal zelf gaan doen. Nou, ik denk dat we dan ... Dat zou kunnen leiden tot concrete voorstellen, voorstellen waar de raad overigens over beslist, want het gaat over de onttrekking uit de reserve, dus dat komt ook gewoon weer bij u terug, maar ik denk dat het heel verstandig is dat we nu niet alles opheffen en zeggen: het geld is verdwenen en dat we dan straks tot een concreet probleem komen en zeggen: ja, dat is toch eigenlijk wel heel erg belangrijk voor een groeiende stad en een groeiende wijk en dan zoeken we met zijn allen weer naar geld uit verschillende potjes en dan wordt het leven wel een stuk ingewikkelder. En nogmaals, als het over een paar jaar niet blijkt te zijn, dan kunnen we ook zeggen dan heffen we hem op als we geen voorstellen hebben. Ik denk dat dat altijd een veilige route is zeg ik dan als wethouder financiën even en als een volgende coalitie zegt van: nou, wij willen een ander stelsel en wij willen anders omgaan met de noodzakelijke voorzieningen kan dat natuurlijk ook. Ik bedoel, een volgende coalitie kan ook weer andere keuzes maken.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dank u wel voor uw toelichting. Waar ik nou zelf mee worstel is van: het is destijds opgericht met een bepaald doel dat eigenlijk niet bereikt kan worden met deze reserve groei. Nou goed, dan zegt u: ik adviseer om hem toch nog niet op te heffen, want, nou ja, opheffen is makkelijker dan weer opnieuw vormen. Daar kan ik u in volgen, maar ik denk dat we als raad natuurlijk ook willen voorkomen dat er een soort potje is waar de gedachte is als je maar eens naar groei naar de stad kan je daar vrijelijk uit graaien, dus dan die structurele kapitaal, als ik dan nu naar erfgoeddeed kijk, nou, dan is dat geen structurele kapitaallast. Dat is ook geen structurele beheerlast. Ja, en dan is het een incidenteel bestedingsvoorstel, maar

draagt dit dan actief bij aan het realiseren van voorzieningen die op basis van het kader noodzakelijk moeten zijn ten behoeve van de groei? Ja, het komt zo ver af. Als u nou zegt: ik moet onderzoek doen hoewel huisartsen en tandartsen gevestigd kunnen krijgen, dan denk ik: oké. Dat snap ik wat u bedoelt. Als u zegt: we moeten onderzoeken hoe we sportvoorzieningen kunnen realiseren en of het mogelijk is om een school of een flat te plaatsen, dan kan ik u ook volgen, maar dit staat wat mij betreft zo ver af van het doel van die reserve groei destijds. En ook wat hier staat. Dan ben ik wel benieuwd naar uw toelichting.

Wethouder Roduner: Ja, en toch is het echt zo concreet is het, dus de Mariakerk aan de Rijksstraatweg komt leeg. Dat is een kerk van de Rooms-Katholieke kerkgenootschap Schoten. Die komt leeg en we weten ook dat er nu een tijdelijke huisartsenpost nabij het Haarlem stadion staat en ik denk dat zo concreet is het dus. Je kijkt naar een kerk. Kerken hebben vaak gewoon een centrale en ook gewoon prominente plek in een wijk. Zo vaak zijn wijken soms ook nog wel om de kerk heen gebouwd, dus dat is een hele logische plek voor maatschappelijke voorzieningen, maar we weten ook dat op dit moment als we gewoon dat maar de markt laten, even de markt zijn werk laten doen om het even zo te zeggen, dan gaat het niet gerealiseerd worden. Dan bestaat het risico vrij groot dat die kerk of gesloopt moet worden of dat er iemand komt die zegt: ik wil graag woningbouw en dat die huisartsenpost achter het net vist en dat kun je deels tegengaan met je ruimtelijke instrumentarium. Je kunt zeggen: nee, deze kerk mag niet worden gesloopt. Deze kerk mag niet worden getransformeerd naar woningbouw, maar ik denk ook dat het goed is dat we hier een zetje meegeven om uiteindelijk op een positieve manier ook een invulling te geven aan die plekken, dus zo concreet is die wel. Ik kan mij wel overigens voorstellen dat, want ik zeg dat die mag groeien tot op vijftig à honderd miljoen. Nou, ik kan mij best voorstellen dat we aan beide kanten een nulletje en afhalen, want, ja, ik verwacht ook niet dat deze reserve gaat groeien. Dit is nu wat erin zit met de positieve kant ramen we eraf, maar veel groter dan dit gaat die echt niet worden op de korte termijn.

De voorzitter: Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Wat ik nu niet begrijp en misschien dat ik het helemaal niet goed overzien, maar het gaat over reserve groei van de stad en waar u het nu over heeft, over die Mariakerk op de Rijksstraatweg is nou niet eens dat deel waar ik nu enorme groeiambities zie en waarvan ik zeg dat we ... Als u nou zegt van: we hebben iets nodig om een onderzoek te doen naar het voorzieningenniveau straks bij de mobiliteitshub waar we duizenden woningen gaan bouwen of we hebben het nodig aan de westkant van de stad of de Oostpoort waar grote groeiambities liggen, dan kan ik er nog in meekomen dat en dat soort onderzoek uitbetaald worden, maar in de stad deel dat toch grotendeels stabiel is, moet u me dat toch even toelichten wat dat dan nog met groen te maken heeft.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Roduner: Nou, het is in ieder geval een stadsdeel dat de afgelopen jaren ook wel stevig gegroeid is en waar je ziet in ieder geval dat de demografie toch weer zodanig veranderd, dat heeft misschien ook wel met vergrijzing te maken, dat er in ieder geval behoefte is aan extra ruimte voor huisartsen. Kijk, ik kan niet precies zeggen waar voldoende huisartsen zitten en waar niet. Ik denk niet dat we het op dat niveau ook inzichtelijk hebben, maar we zien wel ontstaan dat er op een aantal plekken en huisartsen komen ook regelmatig inspreken, zeggen: wij zoeken gewoon in dit stadsdeelruimte. De bevolkingssamenstelling verandert. Er zit ook wel groei in Noord. Ik bedoel, het ligt wel aan de rand van een ontwikkelzone. Het ligt ook aan de rand van andere ontwikkelingen, niet zover van andere ontwikkelingen zoals wij de Spaarndamseweg, vergeet Delftplein ook nog niet, dus er zit wel zeker groei ook in dit stadsdeel, misschien niet zo explosief als in Schalkwijk, maar goed, maar er is gewoon een enorme ruimtevraag daar.

De voorzitter: Zijn er verder nog vragen of opmerkingen vanuit deze commissie? Dit is een stuk dat naar de raad gaat, dus we moeten daar even over bedenken wat we daarmee willen. Of het wordt een hamerstuk, maar ik heb zomaar het vermoeden dat dat niet gaat gebeuren. Hamerstuk met stemverklaring daar heb ik een beetje mijn twijfels over of wordt het een bespreekpunt. Nou, zeg het maar. Hamerstuk stemverklaring, kan wat rekenen op een meerderheid in deze commissie? Wat een uitstekend voorstel, mijnheer Van den Doel. Dan wordt het een hamerstuk met stemverklaring.

10. Decentrale dienstverlening: vervolg toezegging inventarisatie behoeftepeiling en mogelijkheden

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 10, alleen daarvoor hebben wij de heer Botter nodig. Is die ... ? Ik weet niet of die ... Die is er? Ja? Mijnheer Botter, u mag naar voren komen, want wij gaan beginnen met agendapunt tien, decentrale dienstverlening ... Ja, maar dan staat het ding staat toch aan of niet? Vervolg toezeggingen inventarisatie behoefte peilingen en mogelijkheden. Op 20 mei jongstleden zien de commissie bestuur aan de hand van de informatienota dienstverlening in de wijk toezegging inventarisatie decentrale dienstverlening gesproken over de mogelijkheden om dienstverlening in de wijken te organiseren. Op de discussie verder te kunnen voeren, is op verzoek van de commissie gekeken wat er op basis van de beschikbare data van de gemeente inzichtelijk te maken is over het gebruik van de fysieke loketten burgerzaken en mogelijk daarbij door de inwoners ervaren belemmeringen. Hartelijk welkom, wethouder. Hiervoor is onderzoek gedaan naar beschikbare gegevensbronnen over doel- en klantgroepen van de gemeente. De verkregen gegevens geven een eerste beeld hoe zich niet tot elkaar ... Ik hoor mezelf. Zeg mij eens uit. De verkregen gegevens geven een eerste beeld hoe die zich tot elkaar verhouden ten opzichte van de stad stelen. Deze inventarisatie ligt nu voor u en wie mag ik daarover als eerste het woord geven? We kunnen ook gewoon bedenken dat niemand hierover wil spreken. Mijnheer Van den Doel, gaat uw gang.

De heer Van den Doel: Dank u wel mevrouw de voorzitter. Het college stelt voor om de problemen met de fysieke bereikbaarheid van de burgerzakenloketten actief op te pakken en als we verder willen gaan dan adviseren zij een nader praktijkgericht en kwalitatief onderzoek uit te voeren naar de behoefte aan decentrale dienstverlening onder de inwoners. Ja, dat lijkt ons wel een goed ding, decentralisatie van een aantal diensten, zodat de gemeente dichterbij de burger komt te staan ook het makkelijker maakt voor de burger om te komen, dus dat onderzoek daar is geld nodig en mijn vraag is: ziet u mogelijkheden om dit te bekostigen? Wij kunnen het wel roepen, maar het moet wel bekostigd worden. Kunt u dat? Maar er is in Amsterdam en Leiden zijn wel al oplossingen en onderzoekers ook gedaan en het loopt in Amsterdam en Leiden en kunnen we niet daar het wiel niet opnieuw uitvinden, maar meeliften op dat onderzoek dat plaatsvindt? Tot zover mijn bijdrage. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Doel. Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Dank u wel voorzitter. Nou, dank voor het hele heldere en leesbare rapport. Ik heb met belangstelling naar de grafiekjes zitten kijken en ik dacht even dat we in 2019 en 2020 een vrij duidelijke coronadip zagen in de aanvragen van de paspoorten totdat ik mij realiseerde dat sinds 9 maart 2014 paspoorten 10 jaar geldig zijn, dus dat we vanaf 2019 het effect zien dat volwassenen die in 2014 hun paspoort hebben vernieuwd dat was in 2024 opnieuw hoeven te doen, dus het is niet alleen een coronadip. Nou, het rapport was heel helder. Wij zien eigenlijk geen aanleiding om nu vanwege niet echt onderbouwde problemen met een fysieke bereikbaarheid, want daar gaat het om, voor mensen die veelal een product nodig hebben dat betrekking heeft op fysieke verplaatsing. Nou, een rijbewijs, een paspoort, nieuwe fysieke loketten openen in Schalkwijk. We ondersteunen het advies om de doorgeleiding van concrete in de wijk gesignaleerde hulp vragen over de fysieke bereikbaarheid actief op te pakken. Daar heb ik het de vorige keer ook over gehad.

Misschien mensen dan inderdaad een taxivervoer aan te bieden als ze een paspoort nodig hebben en anders moeilijk naar het stadhuis kunnen komen in plaats van nieuwe decentrale voorzieningen te creëren en we zien ook verder geen aanleiding om verder onderzoek te doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van der Windt. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel voorzitter. Ja, ook de Actiepartij heeft met belangstelling het rapport gelezen en is het wel eens met het college dat de fysieke bereikbaarheid actief opgepakt kan worden door bredere doorgeleiding door de bestaande loketten zoals de wijkteams en er zijn ook twee opties. Ja, dus inderdaad de optie twee, door aanvullend oplossingen te zoeken en met de doelgroepen en we representanten van die doelgroepen helpen om die belemmeringen te laten wegnemen. Daarbij wil ik wel opmerken dat dat wat ons betreft, dus als je wijkteams en werken dat dat niet geprivatiseerd wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Nou, dank u wel. Wij vonden het vooronderzoek ook helder en wat ons betreft is er ook geen aanleiding om vervolgonderzoek te plegen. We missen inderdaad het brandend platform waarom dat nodig zou zijn. Verder zie je natuurlijk allerlei andere dienstverleners zich ook eerder dan richten op bijvoorbeeld thuisbezorging. Komt nog een keer naar het stadhuis voor je aanvraag en als het paspoort klaar is, dan komen we het bij u thuisbrengen. Op die manier kun je ook een tegemoetkoming doen als het gaat om mensen die daar problemen mee hebben om dan twee keer naar het stadhuis te gaan. Om daar nou loketten voor te openen tegen hoge kosten met allemaal continuïteitsrisico's die daar weer aan zitten, daar zien wij geen toegevoegde waarde in.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer IJsbrandy. Verder geen opmerkingen vanuit deze commissie? Ja, mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel voorzitter. Ja, wat ons betreft we kunnen ons eigenlijk aansluiten bij de vorige spreker, zolang er maar ruimte is voor noodgevallen. U heeft de vorige keer ook verteld over een ambtenaar die nog wel eens met zijn fiets nog een paspoort naar een oude dame of wat bracht. Zolang daar ruimte voor is en iedereen gewoon geholpen kan worden, vinden we het goed zoals het is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Ja, het zal de naderende winterwelzijn waartoe wij hier op 20 mei over spraken, toen zat ik daar en mijnheer Gün zat hier en ik kan mij herinneren dat het nogal een knetterende discussie was die de aanleiding was voor dit onderzoek dat iemand fijn bezig heeft gehouden, wat onze gewaardeerde wethouder ook bezig heeft gehouden die hier ook vanavond weer aanwezig mag zijn om dat toe te lichten. Dat had van ons toen niet gehoeven. We zien ook dat het niet heeft gehoeven. Fijn dat mijnheer Van den Doel hier is. Ik had mij eigenlijk voorbereid op nog weer een woordenwisseling met mijnheer Gün die dit graag wilde arrangeren voor Schalkwijk. Er is geen aanleiding toe. Wij vinden het prachtig. Dank-u-welwethouder voor uw inspanningen en het vervolgonderzoek hoeft wat ons betreft niet.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: U trekt wel heel snel conclusie vrees ik in uw bijdragen over wat de heer Gün heeft gezegd en wat ik daarna heb gezegd. Ik heb gezegd tegen de wethouder dat wij zo een onderzoek graag

willen, maar dat wij wel eens zeggen van: zorg wel dat als er ergens iets gedaan wordt, dat je daar gebruik van maakt, want GroenLinks heeft al heel lang altijd al betoogd dat de gemeente zeker bij wijken als Schalkwijk maar ook in Noord, dat we meer naar de mensen toe moeten en niet daar blijven zitten daar in het midden van de stad en tegen de rest van de bewoners die verder weg wonen zeggen: zoek het maar uit, zolang je maar hier komt. En de ad hoc oplossingen zijn buitengewoon sympathiek en daar prijzen wij de desbetreffende ambtenaren die dat initiatief nemen voor, maar we zouden het veel liever zien dat we dat goed regelen.

De voorzitter: Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Nou, het is interessant dat u nu ook zelf begint over dat het ook geldt voor Noord, daar was mijnheer Gün wat, die dacht daar wat anders over, daar ging het vooral over Schalkwijk en toen hebben wij gevraagd, en mevrouw De Raadt was ook actief in die discussie, of het niet ook over Noord moest gaan en daar bleef het antwoord eigenlijk schuldig want het was toch vooral een cadeautje van GroenLinks en mijnheer Gün aan Schalkwijk.

De voorzitter: Nou, mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Nee, we kunnen hier eindelijk over doorbakkeleien maar ik wil de heer Gün niet tekortdoen maar in ieder geval GroenLinks vindt, ik heb het niet over mijnheer Gün, noch over mijzelf, GroenLinks vindt dat het verstandig is om te doen wat ik net heb gezegd en daar hoort Noord zeker bij.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mijnheer Linder.

De heer Linder: Ik wil me eigenlijk gewoon aansluiten bij mevrouw Wisse en het op zich een goede analyse en als het niet nodig is om uit te breiden, denk dat is wel duidelijk, en het lijkt me op zich ook wel charmant als men eventueel wat initiatieven zoals, nou ja, paspoort naar huis brengen als dit mogelijk is, nodig is, en zou mooi zijn als we daarin ook iets kunnen betekenen van de mensen die er toch moeilijk te voet zijn en niet zomaar makkelijk even naar het stadhuis kunnen komen, want hedendaags wordt zo'n beetje alles per fiets gebracht dus misschien is dat een idee.

De voorzitter: Waren dat de bijdragen vanuit deze commissie? Nou, wethouder, dan is het aan u.

Wethouder Botter: Ja, dank u wel mevrouw de voorzitter, dank u wel leden van uw commissie. Ik ben blij dat we in ieder geval zo veel constructieve commentaren krijgen op het stuk wat is gemaakt, we hebben met plezier eraan gewerkt. Als het gaat over de vraag moet je echt constateren dat er maatwerk is en maatwerk blijft, en dat daarover kan ik ook u gewoon in voortgangsrapportages over informeren. Ik twijfel wel over het meeliften op andere onderzoeken, dat heeft eigenlijk alles te maken met een couleur locale van de verschillende gemeenten die u net noemde, als het gaat over Amsterdam, maar denk ook aan Rotterdam, dat zijn gemeenten die een decentrale situatie kennen in de vorm ook van stadsdelen en dat is eigenlijk niet heel erg vergelijkbaar, ook qua omvang niet, met een gemeente als Haarlem. Ik denk dat wij een compacte stad zijn met oog voor dienstverlening en dat gaat de komende jaren alleen maar toenemen, ook in relatie tot de dienstverleningsvisie. Het leveren van maatwerk zoals ook door Hart van Haarlem wordt aangegeven, kan als je dat afzet tegen de kosten wat het in zijn totaliteit zou kosten om een heel, ja, centrum in een bepaald stadsdeel op te bouwen, nou, daar kun je heel wat paspoorten voor aan huis leveren, bij wijze van spreken. En er speelt ook nog een ander ding en dat is denk ik iets wat we nog niet misschien voldoende in het document hebben uitgewerkt maar wat u zich wel moet realiseren, is dat de manier waarop je met decentrale

dienstverlening omgaat ook veel meer iets zegt over hoe je bij wijze van spreken je decentrale bedrijfsvoering organiseert. Dus dan komt het er ook op aan dat je je gebiedsmanagers, je gebiedsverbinders, andere partijen die op het niveau van het gebied functioneren, dat je daar ook gaat over nadenken van hoe je dat in de wijk gaat positioneren. Met de komst van de verplaatsing waarschijnlijk van de bibliotheek in Schalkwijk ook meer naar het winkelcentrum toe zal er ook een impuls worden gegeven aan het verbeteren van de dienstverlening, en ik beloof u dat ik of mijn opvolger u volledig op de hoogte zal houden van hetgene wat zich verder afspeelt als het gaat over de decentrale dienstverlening, en ik ben blij met de keuze die u nu maakt om te zeggen van nou ja, we hoeven niet een vervolgonderzoek. We blijven de ontwikkelingen die, dat gebaar wil ik zeker ook maken naar GroenLinks, de ontwikkelingen die in de landen spelen op het terrein van decentrale dienstverlening en ook op het terrein van digitale dienstverlening, van hoe dat verder gaat, volgen en daar zal ik nogmaals u over blijven rapporteren.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Als afsluiter, ik heb ook Leiden genoemd waar het onderzoek ook loopt en dat is natuurlijk toch wat anders dan Amsterdam of Rotterdam, dus als u die twee steden noemt dan snap ik uw betoog maar tegelijkertijd Leiden is een ander geval. Maar ik vrees dat ik moet erkennen dat GroenLinks de enige partij hier aanwezig is die daarop aandringt dus dat zal dan niet gebeuren, maar ja, wij vinden het wel belangrijk dat je er ook bent voor de mensen in de buitenwijken en ik denk niet dat je Schalkwijk eigenlijk een buitenwijk moet noemen maar het ligt wel verder af van het centrum dan de mensen die in het centrum wonen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Goed, er hoeft verder niets meer aan toegevoegd te worden. Dan gaan wij door naar agendapunt 11, overigens, ik neem aan dat de wethouder zich voldoende heeft gekweten van zijn opdracht om dit te gaan inventariseren en onderzoek, waarvoor dank, dus die toezegging is inderdaad afgedaan.

11. Beleid voorkomen en terugdringen misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen (JW)

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 11, beleid voorkomen en terugdringen misbruik en ... Dank u wel voor uw komst, overigens. Voorkomen en terugdringen misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen, en daarvoor hebben wij de aanwezigheid van de burgemeester nodig. Misschien, wethouder Botter, kunt u de burgemeester deze kant op sturen?

De heer Rutten: Voorzitter? Mag ik even een klein punt van orde maken tussendoor?

De voorzitter: Ja, mijnheer Rutten.

De heer Rutten: We hebben daarstraks besloten om dat agendapunt 14 te verschuiven.

De voorzitter: Ja.

De heer Rutten: Maar ik zie nog steeds dat daar ook nog staat de motivatie en het doel van de bespreking wordt nog aan de agenda toegevoegd. Die zit er niet bij. Dus u gaat het nu, we hebben het nu besloten om het door te schuiven maar ik wil eigenlijk ook wel eerst ...

De voorzitter: Er zit nog steeds geen motivatie voor de oorspronkelijke agendering, wilt u zeggen.

De heer Rutten: Voor de oorspronkelijke agendering is er niet, en nou schuiven we het door, maar laten we eerst maar even die motivatie ...

De voorzitter: Uitstekende opmerking.

De heer Rutten: Motivatie en doel zien voordat we het weer gaan agenderen, want ik heb daar niet zo veel zin in, eerlijk gezegd.

De voorzitter: U heeft volledig gelijk, mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Voordat hij weer opnieuw geagendeerd wordt, eerst de motivatie en ...?

De voorzitter: Ja, we moeten sowieso wachten nog op de antwoorden van de heer Buijen maar we zullen nog een keer ten laatste male, stel ik voor, nog een keer een mail sturen naar de heer Trots dat hij even zijn agendaverzoek moet motiveren. Een uitstekende opmerking, dat gaan wij doen. Nou, dan moeten jullie het motiveren. Goed, nou, dit gezegd hebbende, we gaan door naar agendapunt 11, beleid voorkomen en terugdringen misbruik en oneigenlijk gebruik. Ik kan nog wel het een en ander voorlezen maar volgens mij is het in ieder geval voor deze commissie duidelijk waar dit over gaat. Heel in het kort voor de mensen die thuis meekijken, er is een beleid ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik voor gemeentelijke regelingen. Dat is een soort van rechtmatigheidstoets en die wordt gebruikt en de commissie bestuur wordt nu in de gelegenheid gesteld het overkoepelend beleid wat betreft misbruik en oneigenlijk gebruik te bespreken en eventuele wensen en aanpassingen hierop in te brengen, voordat het college dit beleid definitief vast gaat stellen. En na vaststelling van het overkoepelend beleid worden per daarin genoemde risicogebied de toepasselijke beheersmaatregelen in de uitvoering bijeengebracht. Goed, volgens mij is dat ongeveer wat ik te zeggen had. Wie mag ... O ja, ik wil even één klein ding meegeven, burgemeester: we lopen enorm voor op schema en daar wordt iedereen zo ontzettend gelukkig en blij van dat het laatste wat ik wil is dat agendapunt afraffelen, maar als u kunt toezeggen geserreerd te zullen zijn dan zal deze commissie dat ook zijn, dan gaan we misschien een keer op tijd eindigen.

Burgemeester Wienen: Ik zeg dat toe.

De voorzitter: Goed zo. Wie mag ik als eerste het woord geven? Ja, mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, dank u wel. Ja, deze nota komt eigenlijk voort uit een wijziging waarbij het college zelf verantwoordelijk wordt voor het toetsen van rechtmatigheid van allerlei zaken. En een van de aanbevelingen is dat je dus zo'n M&O-beleid moet hebben als een bouwsteen zeg maar om aan die verantwoordelijkheid uiting te kunnen geven. Wat ons opvalt in deze nota is dat die nogal eenzijdig is, of asymmetrisch. Hij ziet eigenlijk alleen toe op het achterhalen van fouten die burgers of organisaties maken bij het gebruikmaken van gemeentelijke regelingen of uitkeringen of subsidies of wat dan ook, en beoogt dus om voorzieningen te treffen om dat soort fouten eruit te vissen zodat er geen onrechtmatige uitkeringen verstrekt worden. Sinds de toeslagenaffaire weten we dat het helaas ook weleens de andere kant op gaat, de overheid is ook bepaald niet onfeilbaar, met soms zeer ernstige gevolgen. En wat ons betreft is rechtmatigheid dus ook datgene wat de burger van de overheid mag verwachten. Dus we zouden eigenlijk willen zien dat in deze beleidsnota die twee kanten van het probleem eigenlijk belicht worden, en dat dus ook belicht wordt op welke manier de overheid, ja, garandeert of zijn uiterste best doet om te voorkomen dat mensen dus ten onrechte op de ene of andere manier, ja, niet krijgen waar ze recht op hebben of onheus bejegend worden of in de schulden

terechtkomen of wat dan ook. Ik geloof dat als we aan beide kanten van de medaille voorzien zijn, dat we dan pas een evenwichtige M&O-nota hebben. Dus dat wilden we eigenlijk graag als toevoeging meegeven.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer IJsbrandy. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel. Ja, eens met Hart voor Haarlem, ik heb daar ook wel een klein aanvullinkje op. Actiepartij gaat uit van vertrouwen in de burger, ik hoop dat het college dat ook doet en ook die vraag zeg maar van om de andere kant er ook in te zetten, wat '...' niet alleen de toeslagenaffaire maar daar was laatst ook nog een heel item over nog veel meer mensen die onterecht als fraudeur zijn benoemd bij het Rijk en die op alle mogelijke manieren zijn gehinderd in hun bestaan, in hun leven, in bedrijf oprichten, bankleningen, noem het allemaal maar op. Dus, en die mensen wisten helemaal niet wat ze ooit fout gedaan hadden en ze hadden ook helemaal nooit iets fout gedaan, dus dat is wel een punt. Wat mijn fractie betreft worden de zaken van inwoners en bedrijven worden nu eigenlijk op één hoop gegooid en instellingen. Volgens mij kan het juridisch ook nog wel anders zijn dus graag daar wat meer onderscheid in de nota, dat mis ik wel een beetje. En mijn fractie stelt voor om naar grootte van het nadeel voor de gemeente de handhavingen terugvordering in te zetten en mijn vraag is of het college het daarmee eens is, dus je begint met de grootste vis en dan ga je zeg maar verder naar de kleine vis. Wij geven in deze stad bijna 1 miljoen uit aan handhaving op '...', levert jaarlijks 37.000 euro op. Dus dat '...' hoe de verhoudingen zijn. En dan een stukje over de integriteit van de gemeente die in het geding zou zijn. Nou, die is volgens mij pas in het geding als de gemeente zichzelf aan willekeur of onwettigheden schuldig maakt. Ondernijning staat overigens niet in het wetboek van strafrecht, daarom heeft mijn fractie toch wat bezwaar tegen de formulering in de oplegger. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Trompetter. Wie ... Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Dank u wel, voorzitter. Ja, niet elke fout is opzettelijk en daarmee gelijk aan ondernijning. Niet elke fout is gelijk fraude. Fraude is een etiket dat je snel plakt maar waar je nooit meer vanaf komt, en wat ongelooflijke consequenties heeft voor je leven. En dat geldt zeker voor particulieren, niet voor bedrijven en instellingen maar zeker voor particulieren. Niet alle particulieren zijn de taal machtig, niet alle particulieren hebben het begrip om het formulier op de juiste wijze te interpreteren en in te vullen, en als je daarbij fouten maakt om dan gelijk neergezet te worden als fraudeur, dat gaat GroenLinks veel te ver. Dus wij vinden dan ook dat de straffen daar proportioneel op moeten zijn en dat de handhaving dus ook daar rekening mee moet houden, en inderdaad is het al gezegd van als de ambtenaar een fout maakt met de beoordeling van een formulier dan zit daar nauwelijks een sanctie op anders dan dat die fout in de eerste instantie een sanctie oplevert voor de persoon in kwestie, maar als de persoon in kwestie een fout maakte dan is er onmiddellijk springt de handhaving erop om dat te, een boete daarvoor in werking te stellen of daar een etiket op te plakken. Dus wij zijn voor het bestrijden van fraude, GroenLinks, we zijn voor het bestrijden van opzettelijk maken van fouten voor eigen gewin, maar we moeten wel perspectief blijven zien. En tot slot de vraag of de burgemeester kan bevestigen dat dat de houding wordt van de gemeente Haarlem. En dan nog aandachtspunten, de gegevens die aan derden worden verstrekt, voorbeeld is de belastingtoeslagen, ook Haarlemse burgers zijn onterecht op de fraudesignaleringsvoorziening terechtgekomen en hebben, wat hun ongekend onrecht compleet heeft gemaakt. Gemeenten hebben gebruik gemaakt van deze lijsten. Kan de burgemeester aangeven hoe herstelacties in Haarlem lopen en wat de huidige status daarvan is? Dat was het voor nu, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, we maken het de burgemeester nu langzamerhand natuurlijk wel moeilijk om heel kort en geserreerd antwoord te geven. Ik sluit me in grote lijnen aan bij hetgeen de heer IJbrandy van Hart voor Haarlem zojuist heeft gezegd. Ik denk dat de uitgangspunten zoals onder 2.4 zijn verwoord, dat de gemeente uitgaat van vertrouwen in een juiste omgang en dat de maatregelen proportioneel zijn, dat zijn hele goede uitgangspunten maar het komt, en dat weten we natuurlijk allemaal sinds die toeslagenaffaire, uiteindelijk aan op hoe mensen daar daadwerkelijk mee omgaan, en ik ben, ja, wel benieuwd hoe u, ja, hoe u daar tegenaan kijkt, of dat ook inderdaad echt op die manier wordt opgepakt, want we hebben natuurlijk ook allemaal, ja, als je de documentaire hebt gezien wel een beeld hoe het is als de overheid zich tegen je keert terwijl de overheid zich daar zelf wat minder van bewust is. En ik ben in die zin ook wel benieuwd, maakt de gemeente Haarlem gebruik van algoritmes en worden die ook getoetst dat, nou ja, om te voorkomen dat mensen in een bepaalde hoek worden gezet? Dat waren mijn vragen, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Ja, ook de PvdA is natuurlijk blij met de uitgangspunten, het beginsel van vertrouwen en bij misstappen proportionaliteit en evenredigheid, dus daar, dat lijkt me gewoon harstikke goed. Omdat het nieuw beleid is zal de praktijk inderdaad uitwijzen hoe het beleid uitwerkt. Er moet natuurlijk ruimte zijn voor bijschaven en onze enige vraag aan de burgemeester zou dan ook zijn om over een jaar weer terug te komen naar de commissie om te bespreken hoe het is gegaan en of er bijgeschaafd is en, nou ja, wat voor incidenten er eventueel waren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Linder.

De heer Linder: Bedankt, mevrouw de voorzitter. Nou, we zijn blij dat er nu beleid is en dat daar ook overkoepelend naar gekeken wordt. Het is wel zo, het is natuurlijk een, ja, toch een theoretisch verhaal in dat we op zich we graag '...' echt benieuwd hoe dat eigenlijk concreet er dan '...' het eruit moeten zien bijvoorbeeld met bij 3.1 bij preventiemaatregelen, regelgeving, nou, wat bijvoorbeeld welke regelgeving zou moeten aangepast worden zodat die er, ja, volgens dit stuk hier voldoet. En natuurlijk gaan we niet herhalen, is er genoeg gezegd dat er blij bent met de, ja, of laten we zo zeggen, nou hopen dat inderdaad ook de gemeente er de goede manieren naar kijkt en ook niet alleen maar op de regels gaat zitten maar ook om te voorkomen dat mensen ten onrechte beschuldigd worden van dingen, dus ... Maar nog eens, wil niet '...' in herhaling vallen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Was dat ... Ja, mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, heel kort, denk inderdaad hele terechte dingen zijn gezegd. En als ik het document ook zo lees dan komt dat waarschijnlijk ook wel tegemoet aan de wensen die hier leven in de raad. Ik zie ook staan van het opzettelijk niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel onterecht overheidssubsidies te verkrijgen, nou, et cetera, et cetera, dat is misbruik en kan gelijk worden gesteld aan het plegen van fraude. Maar, en dat staat er ook onder, van niet elke misstap, tussen haakjes fout, geldt als misbruik. En bij het maken van fouten is meestal geen sprake van een opzettelijke handeling en vervolgens leid ik daar dan weer uit af dat het dan niet gekwalificeerd zal worden als fraude. Alleen ja, ik denk dat de crux er wel in zit van ja, op welke manier gaan wij daar dan straks mee om? Hoe wordt er gekwalificeerd wat opzettelijk is of niet? Ja, daar gaat deze nota verder niet op in dus wellicht dat de burgemeester daar nog zijn licht over kan laten schijnen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was het? Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ja. Eigenlijk is de richting van alle sprekers dezelfde. Ik begrijp daaruit dat u zegt van wij vinden het natuurlijk belangrijk dat er niet onterecht geld wordt uitgekeerd door de gemeente, dat is niet de bedoeling, maar wij hebben ook, en dat is ook logisch in deze tijd van de toeslagenaffaire, veel oog voor het feit van niet alle fouten zijn fraude, en wees daar, ga daar ook prudent mee om. Neem als uitgangspunt vertrouwen. Dat staat ook nadrukkelijk in deze nota, dat wordt ook door sommigen van u aangehaald en terecht, dus ik denk niet dat wij op een ander spoor zitten. Het college benadert het op dezelfde manier, je moet het wel kritisch bekijken maar houd rekening met de situatie waar mensen zich in bevinden, ga ook niet altijd direct uit van kwade trouw maar check. Ik wil gewoon als voorbeeld even gebruiken wat u ziet in pagina 13 van deze nota bij punt 4.2.2, en dat is een voorbeeld want ik zou meer van die voorbeelden kunnen geven, daar wordt gezegd van nou, er zijn redenen om bij het verstrekken van voorzieningen Wmo en Jeugdwet om een streng M&O-beleid te voeren, want ja, je bent wel heel erg afhankelijk van gegevensverstrekking door de burger. Maar dan volgt daarop: dit laat onverlet dat er vanuit de gemeente wordt gewerkt vanuit de gedachte dat de cliënt centraal staat en dat in dat verband ook steeds het gesprek en het overleg met mensen worden gevoerd. Dat overleg komt een adequate dienstverlening ten goede en is een aanvullende waarborg dat de juiste gegevens op tafel komen. Dat is de geest waarin wij dit willen doen. Het is ook niet helemaal waar dat dit compleet nieuw is, het is wel zo dat dit overkoepelende stuk nieuw is. Dit zijn de algemene uitgangspunten. Maar op heel veel terreinen is natuurlijk wel sprake al van een beleid van controle en checken of uitgaven rechtmatig zijn.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dank u wel. Ja, u zegt 4.2.2 en ik kan u daarin volgen, maar het brengt mij ook op 4.2.1 over de bijstandsverlening onder meer. En een van de dingen die de ombudsman van Amsterdam heeft gezegd is ja, de gemeente vraagt aan mensen die een aanvraag doen om een bijstandsuitkering: heeft u een auto? In sommige gevallen is dat zo en de verleiding is in dat geval natuurlijk heel erg groot, zeker als het een hele oude auto is die ook niet altijd veel waarde heeft, om dan te zeggen nee, omdat iemand anders bezorgd is dat hij die auto moet wegdoen of dat het gevolgen heeft voor de uitkering. En de ombudsman in Amsterdam heeft gezegd: ja, dat is eigenlijk gewoon een hele stomme vraag want je, ja, je weet dat sommige mensen in de verleiding komen om nee te zeggen terwijl dat allemaal te zien is door de gemeente. En is het dan fair om mensen in zo'n spoor te krijgen dat ze, ja, dat ze dan een onware aanvraag hebben gedaan en ze vervolgens die bijstandsuitkering te ontzeggen, of is het dan beter om te zeggen: nou, we zien dat u een auto heeft en klopt dat? Dank u wel.

Burgemeester Wienen: Ja, dat is een heel gedetailleerde vraag eigenlijk, maar ik herken dat wel. Ik kan mij voorstellen dat je inderdaad als je de vragenlijsten die je aan mensen vraagt, als je daarnaar kijkt, dat je zo'n observatie doet van hebben we dit nodig, en loop je niet het risico dat dit soort vragen mensen kopschuw maakt om alles te vertellen. Dus ik kan nu niet helemaal overzien het hele specifieke voorbeeld maar ik begrijp zeker de bedoeling en ik snap ook dat een ombudsman daar aandacht voor vraagt. Ik was juist aan het zeggen dat we natuurlijk wel op allerlei terreinen al checks hebben, maar dat de bedoeling is om vanuit de algemene uitgangspunten hier alles nog eens een keertje door te lopen, na te lopen. Dat betekent ook te kijken naar die aspecten waar u hier de aandacht op geeft, ik zal dat ook doorgeven. Want ik denk dat het belangrijk is dat dat meegenomen wordt en dat wij ... O jongens, nog twaalf seconden. Dat wij als college op deze manier rechtdoen aan die rechtmatigheidstoets maar tegelijkertijd aan het vertrouwensbeginsel.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Ja, dank u wel, dan nog even een paar cijfers, misbruik is ongeveer 2 procent in Nederland en fraude, maar eigenlijk is dat ongeveer 1 procent en uit onderzoek blijkt des te meer je erop gaat drukken, des te meer mensen zich, ja, minder aan de regels willen houden. Ik had nog een vraag gesteld of gemeente Haarlem kijkt naar de grootte van nadeel in de vordering. Oftewel, de grote vissen snap ik eerst met bedrijven en mensen die echt bewust de boel overtreden et cetera, et cetera.

Burgemeester Wienen: Volgens mij wordt daar, ik zit even te zoeken of ik dat zo snel kan vinden, worden daar wel een aantal dingen over gezegd dat dat inderdaad zo is, je gaat natuurlijk vooral kijken daar waar de grote risico's zitten, je ziet het bijvoorbeeld in het stuk wat gaat over subsidies bij verbonden partijen, 4.2.5, waar een systeem van risicoclassificatie is en op basis daarvan ga je dan kijken van oké, wat voor een controlemechanisme hangen we daar dan aan? En daarin speelt een rol de grootte van de risico's en de eventuele situatie, bijvoorbeeld, ik noem maar even, als wij hier met elkaar constateren dat we een verbonden partij hebben met een negatief eigen vermogen dan kijk je daar wat kritischer naar dan een partij die waar alles er goed uitziet.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ik geloof dat een van de lessen van de toeslagenaffaire ook is dat het voor mensen die op de een of andere manier, ja, tussen de raderen komen of het gevoel hebben of daadwerkelijk onheus bejegend zijn, dat het buitengewoon moeilijk is om hun recht te halen. Dat is een zeer langdurig en moeizaam proces. En zou dat ook niet een onderdeel van het beleid moeten zijn dat je op de een of andere manier een toegang hebt, een loket, een rechtsbijstandvorm, een ombudsman of in ieder geval een of andere mogelijkheid om mensen of particulieren dan wel organisaties die vinden dat het proces niet goed gegaan is wat hun betreft, dat die op een niet al te moeilijke manier ook toegang kunnen krijgen tot, ja, hulp en ondersteuning om dat toch een keer extra te toetsen en daar ook snel dan antwoord op te krijgen.

Burgemeester Wienen: Ja, daar kan ik zo ja op zeggen, dat is natuurlijk al het geval. Wij hebben allerlei hulpmechanismes om mensen te helpen die in deze kwetsbare positie verkeren om ze te helpen met bijvoorbeeld formulieren invullen, om ze tegemoet te komen als er bezwaren zijn om daarover te praten en niet in allereerste plaats alleen die rechtmatigheidstoets dan te doen maar ook gewoon te kijken van wat is er nou precies aan de hand. Dus die mechanismes die hebben we en dat willen we ook. Dus ik herken wat u zegt.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Nou ja, zou u die dan ook op willen schrijven in deze nota zodat het ook duidelijk is dat we ook om de rechtmatigheid van de ontvanger zeg maar ons bekommeren en dat we daar ook mechanismen voor hebben om die zo veel mogelijk te waarborgen.

Burgemeester Wienen: Ja, aan de ene kant snap ik het, aan de andere kant vraag ik me dan wel af ... Kijk, deze nota gaat gewoon over de andere kant, en we hebben andere plekken en andere documenten waarin we die kant benadrukken. Als je zegt van ja maar je wilt alles het liefst zo compleet mogelijk hebben, dan krijgen we ook heel veel dubbelingen. Dus ik ben het echt gewoon met u eens maar ik vraag me wel af of je nou in deze nota dat soort extra waarborgen en rechtsmiddelen ook moet gaan benoemen terwijl het niet, eigenlijk niet onder deze nota valt.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJbrandy: Nou ja, het gaat eigenlijk om rechtmatigheid hè, dat moeten wij als raad op een gegeven moment beoordelen en u kunt natuurlijk zeggen: ja, op basis van deze nota kunnen we garanderen dat alle uitkeringen, dat die terecht verstrekt zijn, dat er niemand onterecht geld heeft gekregen. Maar ja, dat is dan toch maar een, als dan aan de andere duizend huishoudens de vernieling in geholpen zijn, en ja, dat hoort dan ergens anders thuis kennelijk, maar dan zouden we toch kunnen vinden dat dat dan toch niet helemaal rechtmatig verloopt.

Burgemeester Wienen: Nee, dat is denk ik toch anders. Er wordt ook terecht denk ik verwezen in allereerste instantie naar wat onze accountant hierover zegt. Die moet een aantal verklaringen afgeven over dat er rechtmatig uitgaven worden gedaan, en u bent de tweede partij die ook de controle hebt en die mede de accountantscontrole gebruikt om dat te doen. Nou, dan wil je weten van wordt dat wel gecheckt of wordt er maar gewoon uitgegeven? Ik heb in deze raad ook in het verleden meermalen gehoord van ja, er mag weleens wat kritischer gekeken worden naar bepaalde overdrachten, geldoverdrachten, en dan heb ik het niet in de eerste plaats over uitkeringen maar ook over subsidies en dergelijke. Ik denk dat het gewoon terecht is dat we daar een beleid voor hebben. En tegelijkertijd is het ook heel erg goed, en daar hebben we volgens mij ook ontzettend veel voor en daar praten we ook vaak over, van hoe zorgen we ervoor dat mensen ook gebruikmaken van de uitkeringen die er zijn, dat het niet gebruikt door mensen die zich misschien niet eens bewust zijn van mogelijkheden dat we mensen dat actief onder de aandacht brengen, dat we mensen helpen bij het invullen van hun formulieren, dat we gesprekken hebben met mensen, dus dat is het andere systeem wat er ook is. En dan denk ik van beide hebben hun plek en op beide ziet u toe. Maar het hoeft niet allemaal in het ene document te staan, dit is het document wat erop toeziet van is het college zich wel bewust van het feit dat we met elkaar ook moeten zien dat het geld rechtmatig wordt uitgegeven. Dat doen we, daar staan als uitgangspunten ook de punten die u nu onder de aandacht brengt, u als eerste trouwens, en zijn we het helemaal mee eens en dat moet dus ook. En daarnaast hebben we nog die andere punten waarvan u nu zegt: moet je dat er dan ook niet in zetten, en daarvan zou ik zeggen van ja, dat hoort hier niet thuis, dat hoort dan in die andere documenten thuis en daar staat het ook.

De voorzitter: Duidelijk. Zijn er verder nog vragen, opmerkingen, mijnheer Linder?

De heer Linder: Volgens mij is mijn vraag nog niet helemaal beantwoord, bij 3.1 bij regelgeving of heeft een voorbeeld van wat voor, welke regelgeving bij wijze van spreken zou moeten aangepast worden?

Burgemeester Wienen: Nee, want dat heb ik niet, is wel heel grappig dat u die vraag stelt want hier in de kantlijn heb ik die vraag ook gesteld. Maar dit is nu de eerste keer dat we dit zo vaststellen en dan vragen we vervolgens aan de organisatie om daarmee door de dingen heen te lopen. En ik heb op dit moment nog niet het antwoord op de vraag wat dat heeft opgeleverd.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Ja, ik had nog even een vraag gesteld aan de burgemeester over de herstelacties in Haarlem en wat de huidige status daarvan is.

Burgemeester Wienen: Ik moet eerlijk zeggen dat ik dat niet, want u kunt ook zien dat ik hier inval op dit onderwerp, maar ik heb dat gewoon niet paraat. Ik durf het niet direct te zeggen hoe de huidige stand is.

De heer Van den Doel: Dan vraag ik het anders na, dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik vroeg me nog af omdat er in de nota zo duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds wat is fraude en anderzijds wat is een fout, maar dat is natuurlijk ook wel een beetje waar het misging met de toeslagenaffaire, elk klein foutje werd meteen gezien als fraude. Dus ik vroeg me eigenlijk af van ja, wie beoordeelt dat, is dat ... Op het moment dat er wordt gezegd van nou ja, we hebben hier wel vermoeden van fraude, en zijn er dan nog een bepaalde waarborgen om daartegen in actie te komen als jij zo'n label hebt gekregen?

Burgemeester Wienen: Ja. Nou ja, de verwijzing die ik doe is dezelfde als die ik net deed, namelijk dat er ook uitdrukkelijk staat, en dit moet dus nog verder geïmplementeerd worden hè, maar dat er ook uitdrukkelijk staat dat de manier waarop je dat doet ook moet bestaan uit gesprekken met mensen, en die gesprekken betekent dat je ook probeert te achterhalen: wat is hier nou precies aan de hand? En niet bij voorbaat ervan uitgaat van o, dan is het dus fout en is het dus fraude, maar dat er gekeken wordt van jongens, wat is hier niet helemaal goed gegaan? Want ik ben ervan overtuigd dat juist bij die doelgroepen voor wie dit vaak toch lastige materie is, juist die officiële documenten, dat daar heel regelmatig fouten voorkomen die niets met fraude te maken hebben maar alles met het niet goed begrijpen van wat er geleverd moet worden, en daarvoor zijn die gesprekken bedoeld. Dus ja, als u zegt van hoe doe je dat dan, hoe probeer je dat vast te stellen, dat blijft iets subjectiefs hebben maar door in deze nota dat ook nadrukkelijk te benoemen en daar vervolgens in de implementatie aandacht aan te besteden, want dat is waar het eigenlijk op aankomt, van hoe doe je dat dan op die verschillende terreinen, en te benadrukken dat het contact met de cliënt wezenlijk is en daar ook de hulpinstrumenten voor beschikbaar te hebben, denk ik dat we zo veel mogelijk proberen te voorkomen dat we mensen heel gemakkelijk een fout label meegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Is alles hierover gezegd wat hier ... O, mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Nou, het was niet mijn vraag maar ik hoorde een vraag van een fractie of gemeente Haarlem gebruikt maakt van algoritmes om dingen op te zoeken, en ik heb daar nog geen antwoord op gehoord.

Burgemeester Wienen: Ja, ik weet wel dat wij daar discussies over gehad hebben, wij hebben bij bepaalde grotere systemen, daar hebben we weleens eerder over gepraat in de commissie, hebben we als gemeente uiteindelijk niet meegedaan omdat er hier nog vraagtekens waren en wij onvoldoende in dat geval vooral de privacyaspecten gegarandeerd zagen, dus dat hebben we toen niet gedaan. Toen is het project ook gestopt overigens. Ik sluit niet uit, we hebben hier ook in deze zelfde commissie een hele discussie gehad over van ja, je moet ook niet te bang zijn voor de mogelijkheden die automatisering biedt. Maar we weten met elkaar ook ondertussen heel erg goed wat de risico's zijn van onterecht labelen van mensen op basis van bepaalde algoritmes, dus we zijn daar echt heel erg terughoudend in. Maar het is niet zo dat we het bij voorbaat zeggen van wij zullen dat nooit doen, en volgens mij heeft deze commissie toen ook heel nadrukkelijk gezegd van u moet wel heel zorgvuldig zijn maar wees ook niet te bang om gebruik te maken van middelen die we in deze tijd ook gewoon hebben.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dan heb ik nog wel een vraag: kan de commissie als gemeente Haarlem besluit om toch met die algoritmes aan het werk te gaan, de commissie daarover, zij het vertrouwelijk als het nodig is, te informeren?

Burgemeester Wienen: Ja, ik denk dat het goed is dat we dat doen en dat we het ook met elkaar gewoon in de gaten houden, dus ik geef die vraag door.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester. Was dat het, wat betreft dit onderwerp? Ja? Het was ter bespreking dus het gaat niet door naar de raad. Dank u wel, burgemeester, volgens mij bent u dismissed. Klopt dat? Ja hoor. Sorry? Maar dat is niet, daar hebben we de burgemeester niet voor nodig, volgens mij. Wel? Hebben we wel voor nodig? We hebben de burgemeester ... Zullen we dat nu gelijk dan even doen, want volgens mij kan dat ...

13. Benoeming leden voor de commissie bezwaarschriften

De voorzitter: Dat is agendapunt 13. Nee, nee. Nee, weg mijnheer Roduner. Te vroeg. We plakken er nog even een stukje burgemeester achteraan. Agendapunt 13, benoeming leden voor de commissie bezwaarschriften. De raad wordt gevraagd de voorgedragen leden van de commissie voor bezwaarschriften te benoemen. Het is een adviesstuk, gaat dus naar de raad. Ik neem aan dat u er kennis van heeft genomen en ik denk dat we hier, tenzij er enorme problemen mee zijn ... Mevrouw Van der Windt, u krijgt het woord van mij.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik heb natuurlijk met heel veel belangstelling die cv's bekeken en ik heb er eigenlijk wel wat vragen over maar ik voel me wat bezwaard om dat in een openbare vergadering die vragen te stellen.

De heer ...: Dat begrijp ik, als u het op personen wil toespitsen denk ik dat we het besloten moeten doen maar u zou misschien de vragen ook kunnen veralgemeniseren, kan ik me voorstellen.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dat is wel mogelijk, maar ik denk dat het voor ... Nou ja, dat wel duidelijk is over wie het dan gaan, maar dat vind ik wat lastig.

De voorzitter: Dan stel ik eerlijk gezegd voor om het dan even in beslotenheid te doen. Voor de mensen die thuis meekijken, we gaan nu een klein stukje, niet al te lang hoop ik, een besloten vergadering doen, dat heeft te maken met het feit dat in het volgende onderwerp dat er namen van mensen voorbij kunnen komen en dat ... Ja, oké, en dan met de namen van de mensen met betrekking tot meer informatie, en dat hebben we liever niet, dus wij gaan even besloten. Betekent dat we even beeld op zwart, of wit eigenlijk gooien en dan komen we weer bij u terug. Dus tot ... Oké, we zijn ... Ja, iemand moet het doen.

We zijn weer terug, voor de mensen die thuis meekijken, daar zijn we weer. Even aftikken hoe dit vervolgens naar de raad gaat, deze commissie mag dat bepalen. De keuzemogelijkheden zijn als volgt: hamerstuk, hamerstuk met stemverklaring, of een besprekingspunt. Hamerstuk, ik zie allerlei mensen hamerende bewegingen maken. Mijnheer IJsbrandy, bent u het daarmee eens of wilde u ... O, oké, oké, goed zo. Nou, dan wordt het een hamerstuk, prima.

12. Vaststellen rapportage 213a onderzoek Three Lines of Defense (FR)

De voorzitter: Gaan wij door met het volgende agendapunt en dat is ... Dank u wel voor uw komst, burgemeester. Hetzelfde. Dan gaan wij door naar agendapunt 12, vaststellen rapportage 213a onderzoek Three Lines of Defense. Daarvoor hebben wij wethouder Roduner nodig en die zat al helemaal klaar in de ... Maar die is ... Ja, dat zou kunnen. Er staat officieel een koffiepauze gepland maar ik ... Hoeft niet hè? Nee hè, laten we gewoon maar even doorpakken, toch, mijnheer IJsbrandy? Ja, goed zo. Hartelijk welkom terug,

mijnheer Roduner. Three Lines of Defense. Ik neem aan, ik heb degene die ik hier het meest over heb gehoord over dit onderwerp is de heer Smit, dus ik neem aan dat ik mijnheer Smit ook maar het beste het eerste het woord kan geven op dit onderwerp, klopt dat? Wethouder?

De heer Smit: Ik voel mij zwaar geforceerd nu door u, maar ... Want we hebben het nu toch even over de Three Lines, hè? Ja zeker, nee, ik was even met mijn collega aan het praten. Het is een themapunt dat ik inderdaad al jaren meeneem in de auditcommissie en destijds toen ik nog voorzitter van de rekenkamercommissie was ook al vanuit die rol in de auditcommissie meenam. De organisatie heeft zijn kwetsbaarheid op de beheersing en het in control zijn in de eerste lijn. Ook nog een kwetsbaarheid waar het gaat om de ondersteuning door de tweede lijn. En, en dat herhaalt elke accountant, we zijn inmiddels aan de tweede bezig in die jaren, een enorm sterke derde lijn, onze eigen interne auditafdeling die heel veel corrigeerde en corrigeert. Daar is de afgelopen jaren een hele kleine verbetering in gekomen in de eerste en tweede lijn. Maar op zich niet toereikend. En uit het onderzoek blijkt ook dat er nog flink wat moet gebeuren en ik wou het eigenlijk vrij kort houden, ook los van mijn tijd, mevrouw de voorzitter, is het gegeven dat je in 213a-onderzoek eigenlijk een verlengde ziet van de uitkomsten van het Berenschotonderzoek. En dat kan tot een, laten we zeggen, tot een bewustwording leiden, namelijk in beide rapportages blijkt dat de directie onvoldoende aanwezig is geweest en onvoldoende sturing heeft gegeven vanuit centrale kaders en centrale visie en centrale opdracht aan de organisatie. Dat gegeven is inmiddels bekend, dus de directie is aan zet en mag dat binnenkort ook ons gaan uitleggen hoe ze vanuit hun eigen positioneren en functioneren de organisatie beter gaan ondersteunen en aansturen. En als je naar de sheet 13 en 14 kijkt van dit onderzoek dan zie je ook dat daar een kwetsbaarheid in zit die opgelost moet worden. Dat betekent dat ik, dat zal ik maar even als persoon zeggen, als lid van de auditcommissie maar ook als OPHaarlem natuurlijk, nu niet waardeoordelen gaat uitspreken en verwachtingen gaat roepen voor de toekomst. Het spannende is: de rapportage is er, het Berenschotprobleemveld wordt wel min of meer herhaald en nu is de kunst, en de wethouder hoor ik graag aan als het gaat om de oplossingsrichtingen en de aanpak, maar het is nu de kunst om inderdaad te bewijzen dat de eerste lijn sterker wordt in het in control zijn, de tweede lijn daar goed op aansluit maar niet overneemt, en de derde lijn niet meer ons enige veiligheidsventiel is, want dan loop je een risico als organisatie. Nou, ik wacht de komende tijd af. Het rapport kan een basis zijn voor een betere en gestructureerde aanpak van het al jarenlang wat moeizame proces. Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smit. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Ja, we hebben het hier heel vele malen over gehad, ook mijn fractie is hier heel erg kritisch op geweest. Actiepartij snapt de conclusie dat eerst een derde lijn van defense, dan in het advies van het grootste belang zijn voor de controle op de financiële rechtmatigheid en doelmatigheid, en dat de tweede lijn voornamelijk een adviserende en ondersteunende rol heeft. En aansluitend bij de heer Smit hebben wij de vraag: wordt het LOC-model geïmplementeerd en worden de aanbevelingen uit het onderzoeksprogramma overgenomen en komt er nog een actieprogramma? Dat zijn eigenlijk wel mijn vragen, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Ja, het is inderdaad al jaren bekend dat het met de derde lijn heel goed gaat en de eerste en de tweede echt versterking nodig hebben. Het is goed om te lezen dat de directie daar nu inderdaad mee aan de slag gaat in het kader van het Berenschotrapport, maar wel heel laat. Ik lees in de brief van de auditcommissie dat de concerncontroller nu met een stappenplan gaat komen om de situatie te verbeteren met concrete ambities en tijdspaden. En wat dan denk ik heel belangrijk is, is dat de

auditcommissie ons heel goed op de hoogte houdt van hoe dat stappenplan zich verder ontwikkelt. Het is er nog niet, ik hoop dat het snel komt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wisse. Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Ja, kan ik niet zo veel aan toevoegen buiten de levels of control dat de zachte kant ook wordt benadrukt. En dan zie je ook gelijk in het stuk en de reactie van de directie dat dat best heel lastig is, want de directie zet heel duidelijk vast van jullie moeten dit en jullie moeten dat, jullie moeten zus. Dus dat is heel directief, maar goed, je moet ergens beginnen met een opdracht aan je organisatie, terwijl het moet gaan over begrip, in gesprek met elkaar gaan en dingen doen. Zo lastig is dat. En ik hoop dat het werkt, de lijnen zijn nu heel duidelijk aangegeven en de verantwoordelijkheden ook, de rol van de tweede lijn met name is verduidelijkt en net zoals andere sprekers zijn we erg nieuwsgierig naar de uitwerking hiervan, maar we hebben goede hoop. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik hoef niet te herhalen wat mijn voorgangers al hebben gezegd, het viel mij wel op dat het vrij lang heeft geduurd voordat wij dit rapport hier bij ons op de tafel hebben gekregen. Het is goed om te lezen dat Haarlem in control is maar er is nog wel wat te winnen op het gebied van effectiviteit en aanspreekcultuur, en als we dan even terugkijken naar het Berenschotrapport dat we onlangs hebben besproken dan levert ook dit rapport toch weer een beeld op van een wat versplinterde organisatie waarin heel hard wordt gewerkt maar toch net wat onvoldoende focus is op de te bereiken resultaten. En ik vroeg me af: wat gaat het college samen met die directie doen om dat te verbeteren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ijsbrandy.

De heer Ijsbrandy: Ja, dank u wel. Het is een, ja, belangrijk en ook wel complex onderwerp omdat het raakt aan de kaderstellende en controlerende rol van de raad. Het hangt ook samen met het hele thema rechtmatigheid, dat hadden we net ook al in het kader van de controles, maar de verandering daarin is dat het college verantwoordelijk wordt voor die rechtmatigheidscontrole. Op een andere manier dan voorheen, dus het is niet zo dat de derde lijn, dus de accountant, dat gaat doen. Het college moet dat zelf doen. En dan kijkt de accountant vervolgens of ze het goed hebben gedaan, dat is toch een ander soort rolverdeling dan er in het verleden was. En dat maakt het punt ook in die zin kritischer en ook gevoeliger voor het college. Ja, dan moeten we ook eens kijken naar hoe die planning & control-cyclus nu in elkaar zit. Mijnheer Smit.

De heer Smit: Nou, een kleinigheid, collega.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: Ja, kleinigheid.

De voorzitter: Mijnheer Smit, gaat uw gang.

De heer Smit: Hoe betitelde u de derde lijn?

De heer Ijsbrandy: Dat is de accountant voor ons nu.

De heer Smit: Nee, dat is de eigen afdeling. Dus het is nog steeds intern. Ja, dit even ter verduidelijking.

De heer Ijsbrandy: Heel goed. Als we de planning & control-cyclus kijken, want dat is ook het punt met rechtmatigheid hè, je kan zeggen: ja, er zijn onrechtmatige uitgaven gedaan om dat ze bijvoorbeeld uitgaven boven wat er begroot was. Dan zijn ze onrechtmatig totdat de raad ze goedkeurt. Dus laat ik zeggen, de raad is eigenlijk constant het doekje voor het bloeden, dat alles wat neigt naar onrechtmatigheid kan eigenlijk opgelost worden door de raad het alsnog te laten sanctioneren. Dus dat is eigenlijk ook het spel wat er gespeeld wordt in een planning & control-cyclus, want er is een begroting, daar wordt in principe, ja, begroot, dus er worden grenzen gesteld van wat er per beleidsdomein uitgegeven mag worden. Maar vervolgens zien we al in voortgangsrapportages zien we die beleidsterreinen niet meer terugkomen, nee, we zien mutaties. We zien mutaties in termen van mee- en tegenvallers en we zien reservemutaties om de plooiën glad te strijken. En vervolgens wordt aan de raad gevraagd: bent u het hiermee eens? En de raad zegt eigenlijk altijd ja, doe maar. Nou, dan krijgen we een jaarrekening en die jaarrekening is dan eigenlijk de neerslag van al die goedgekeurde mutaties in de jaarrekening op het niveau van beleidsvelden. En zie daar, de rechtmatigheid is bereikt, want de raad heeft gaandeweg alle afwijkingen goedgekeurd. Kijk, op zo'n manier kan ik het ook hè, dus dat is natuurlijk een soort van, ja, werkwijze waarvan je nou niet zegt van nou, we zijn in control, want als je dan de jaarrekening vervolgens met die begroting vergelijkt dan zie je toch zeer aanzienlijke afwijkingen op beleidsveldniveau tussen wat er ooit begroot is geweest zoals we nu de begroting weer hebben liggen, en wat er dan een jaar later of anderhalf jaar later in die jaarrekening opduikt. Dus ja, ik denk dat daar ook een element zit van die rechtmatigheidsbeoordeling waarvan we zeggen van ja, gaat dat nou eigenlijk wel echt lekker en zijn we wel echt in control? Nogmaals, de rechtmatigheid die repareren we door eigenlijk de afwijkingen goed te keuren, maar dat betekent nog niet dat we dan ook echt in control zijn.

De voorzitter: Mijnheer Ijsbrandy, u heeft een interruptie van de heer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Ja, we zijn ook niet altijd in control omdat de bijdragen die we van het Rijk kunnen verschillen, zowel in de negatieve als in de positieve zin. Dus daardoor is het logisch dat een begroting wordt bijgesteld ... onzekerheden die je niet hebt. Hoe had u dat opgelost willen zien?

De heer Ijsbrandy: Nou ja, door inkomsten en uitgaven natuurlijk te scheiden hè, bedoel je hebt een begroting en wat je vooral van je businessmanagers vraagt in je organisatie is dat ze het uitgavenkader om te beginnen maar eens aanhouden hè, dat is iets waar je ze op kan afrekenen en dat is vooral wat je met elkaar afspreekt. Dat je dan vervolgens natuurlijk op inkomstenniveau ook een discussie hebt te maken in de zin van past het totaal dan nog binnen het uitgavenkader met het inkomstenkader, en dat je als daar verschillen in zijn uiteindelijk tot reservemutaties komt, dat is natuurlijk niet meer dan logisch. Maar ja, het loopt nu allemaal erg door elkaar. Dus uitgavenverantwoordelijkheid, balansmutaties, het is allemaal eigenlijk een soort van mist die pas optrekt als we de jaarrekening krijgen. Ja, dan is het natuurlijk te laat, maar dan, ja, dan zien we opeens verschillen waar we eigenlijk niemand meer op kunnen aanspreken omdat we alle mutaties in het voorveld al goed hebben gekeurd.

De heer Van den Doel: Maar ja, als je ergens meer geld voor krijgt wordt er ook deels door het Rijk verwacht dat je dat uitgeeft, dus je zit ook daar met je uitgaven soms gedwongen om te doen omdat dat hoort bij de inkomsten die je krijgt. Dus ik snap uw pleidooi wel alleen ik denk dat werkt heel goed bij een bedrijf maar of dat bij een gemeente werkt, dat is maar de vraag omdat je die inkomsten en die uitgaven, dat je daar met of een openeinderegeling zit die je niet kan beheersen, waar je wel geld aan moet uitgeven, of dat je geld krijgt wat je onmiddellijk door moet zetten. Dus dat vervuult dan eigenlijk altijd de oorspronkelijke begroting. Toch? Of ...

De heer IJsbrandy: Nou ja, gelooft u mij, ik kan het u laten zien want ik reken het namelijk elk jaar uit, dat er zeg maar als je ook zelfs per beleidsveld de inkomsten in aanmerking neemt, dus de extra inkomsten die voor een beleidsveld gekregen hebt, en we gaan ervan uit dat je die ook mag uitgeven, dat je dan evengoed nog zeer aanzienlijke overschrijdingen ziet en dat kan soms met open einderegelingen te maken hebben, er zijn best, er zijn altijd verklaringen voor, daar ga ik onmiddellijk vanuit. Alleen het punt is: we sanctioneren ze eigenlijk gaande het jaar op een andere manier, waardoor we eigenlijk aan het eind van de rit met iets geconfronteerd worden waarvan we zeggen van hé, dat wijkt wel heel erg af. Maar we kunnen er eigenlijk niet meer op terugkomen omdat we de betreffende mutaties op een hele andere manier goedgekeurd hebben zonder dat we die koppeling hebben kunnen leggen met wat er in het beleidsveld aan de hand is. Want kijk waar ze de voortgangsrapportages of de Berap of wat dan ook, ja, daar staan meevallers en tegenvallers, maar dat is rijp en groen door elkaar en dat is niet direct aan het beleidsveld te koppelen, dus ja, in die zin worden we toch een beetje het bos in gestuurd en is die rechtmatigheidscontrole dus heel moeilijk te toetsen achteraf. Nog een puntje over de organisatie is dat in feite ook de koppeling ...

De voorzitter: U heeft nog een interrup... U heeft, u heeft, u heeft ... Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Sorry.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: Collega, zou het een oplossing zijn als wij in feite twee begrotingen meer zichtbaar houden, de oorspronkelijke begroting en de bijgestelde begroting en de jaarrekening? Want dan zie je drie stappen en dan kun je terugkijken naar de bijgestelde begroting op basis van tussentijdse besluitvorming van de raad en je kunt terugkijken naar het begin zoals hij opgesteld is, en dan is denk ik voor de analyse is er ook meer duidelijkheid te geven.

De heer IJsbrandy: Ja zeker, ik kan u het A4'tje zo aanleveren waar dat in staat, dus dat is een vrij simpele exercitie om dat op die manier inderdaad transparant te houden.

De heer Smit: Maar het is wellicht een suggestie dat dit vanuit concern control en de accountant wordt opgenomen, want dan is het officieel gemaakt, uiteraard.

De heer IJsbrandy: Ja, uiteraard zou dat de voorkeur hebben, ja. Ja, laatste punt wat ik nog even wilde benoemen is het feit dat natuurlijk als je over de eerste lijn praat, dus zeg maar de businessmanager in de organisatie, dan is eigenlijk de vraag: is die er altijd? Dus als we zeggen van we sturen eigenlijk op beleidsvelden want die begroten we en die rapporteren we in de jaarrekening, kun je nu werkelijk voor ieder beleidsveld ook iemand aanwijzen in de organisatie die er verantwoordelijk voor is dat bepaalde, ja, afgesproken waarden ook daadwerkelijk bereikt worden? Want als je zeg maar, als er geen echt een-op-een koppeling is tussen iemand in de organisatie met die verantwoordelijkheid en waar je uiteindelijk op wil sturen, dan moet je ook niet verbaasd zijn dat natuurlijk de eerste line of defense krakkemikkig is. Dus dat is ook een, ja, een toetsvraag eigenlijk nog van zijn die businessmanagers wel in de organisatie overal aanwezig en aanspreekbaar. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Was dat het? Wethouder, het woord is aan u.

Wethouder Roduner: Ja, ik zal het kort houden, voorzitter. Volgens mij heeft de heer Smit al gezegd: dit is gewoon een basis voor een goede aanpak, en ik denk ook wel dat we die aanpak moeten, in een breder

moeten pakken samen met de organisatieontwikkeling, want volgens mij al veel gememoreerd ook, er zit veel samenhang ook met het Berenschotrapport. Nou, dus er is ook voor gekozen om de opvolging dus te betrekken bij dat programma van die organisatieontwikkeling. De opvolging. Om te betrekken bij het programma van de organisatieontwikkeling en u krijgt daar dan dus ook binnenkort een informatienota ook over om, nou, hoe dat proces verdergaat. Er worden in de organisatie inmiddels stappen ook wel gezet hè, dus er zijn, nou, er wordt nagedacht over de gedeelde waarden, de waarden die deze organisatie heeft, er zijn op dit moment drie kernwaarden gedefinieerd, open, betrokken en betrouwbaar, dus dat zijn denk ik de eerste stappen om uiteindelijk tot een gedeelde visie te komen en met een organisatiekompas. Dus ik denk ook wel dat, nou ja, een aantal van de dingen die we constateren eigenlijk ook over de rol van de eerste lijn, samenhang ook met de derde lijn, '...' is iemand inderdaad verantwoordelijk, is er duidelijk aanspreekbaar punt verantwoordelijk voor zowel een project, aanspreekbaar binnen de organisatie en ook aanspreekbaar op het financiële resultaat. Is dat overal duidelijk, is die dus ook in de eerste lijn uiteindelijk verantwoordelijk? Ik denk dat zijn punten die in dat stuk ook gewoon terug gaan komen. Nou, volgens mij de LOC, de levers of control, dat is niet een implemen... Dat gaan we niet direct implementeren, ik bedoel het is bedoeld uiteindelijk om die, nou, wat dan in rapport genoemd wordt de systemen en de leefwereld, om ook een ander perspectief te schetsen over hoe je tegen dat model dat we gebruiken, die drie, three lines of defense, hoe je dat, ja, meer in de leefwereld van de organisatie kan betrekken en ook andere elementen daarbij kan betrekken. Dus het is een model wat gebruikt wordt maar het is niet dat we dit nu rücksichtslos gaan implementeren, maar het biedt wel gewoon voldoende handvaten om uiteindelijk die ontwikkeling met elkaar te maken. Nou, ik ben ook blij dat de auditcommissie heeft gezegd: we gaan dit regelmatig, we gaan dit volgen, we gaan dit vanuit onze auditcommissie gaan we ook kijken hoe zich dit ontwikkelt de komende periode. Wordt er dan ook op bijgepraat of meegenomen door de directie en de concerncontroller. En ten aanzien van de rechtmatigheid, dus dat wordt inderdaad van rijkswege gaat dat veranderen, per 2022 als ik het goed heb, maar wij zijn nu al een pilot aan het doen om te kijken, ja, hoe zou je dat in dit jaar, het lopende jaar ervaren met elkaar, wat leren we daar dan van en zijn we dan op die manier, kunnen we onze organisatie ook klaarmaken om bij die veranderende wet- en regelgeving dat ook goed te implementeren? Volgens mij punt van u, u heeft het punt volgens mij al vaker gemaakt over die, hoe die begroting zich samenhangt naar die ... Dat is even zoals hij is, ik denk niet dat ik in de eerste dagen als wethouder financiën de begroting helemaal anders ga doen, maar laten we volgende week gewoon de discussie hebben over de begroting zoals die is voor 2022. En dan gaan we gedurende het jaar ervaren hoe die zich ontwikkelt.

De voorzitter: Mijnheer Smit.

De heer Smit: Mag ik de wethouder nog één ding vragen? In uw woorden beaamt u in feite de samenhang en herkent u de gemeenschappelijke problematiek die zowel in de Berenschotrapportage zit als in de 213a-rapportage, in die zin dat je dus de aanpak ook inderdaad in gezamenlijkheid van die twee probleemstellingen moet zien.

Wethouder Roduner: Ja, volgens mij heeft de directie dat ook in haar nota aangegeven. Het gaat ook, ja, het gaat over het versterken van de eerste lijn gaat niet alleen maar over financieel maar gaat ook gewoon over nog beter in positie komen en daar hoort financiën natuurlijk bij. Gaat over eigenaarschap, verantwoordelijkheid, gaat over een cultuur die we met elkaar hebben, dus vraag je hulp als het nodig is, is die, wordt die aangereikt als je denkt dat mensen daarom vragen? Nou, dus dat is ook een bepaald cultuuraspect wat je gewoon ... En dat zit ook tussen die eerste en tweede lijn bijvoorbeeld in, dus ja zeker.

De voorzitter: Verder geen opmerkingen? Nee? Nou, dank u wel wethouder. Zoals gezegd maar voor de kijkers thuis, agendapunt 14 is komen te vervallen. Komt misschien op een later tijdstip nog terug.

15. Concept raadsjaaragenda 2022

De voorzitter: Rest ons slecht nog agendapunt 15, en dat is echt voor deze raad alleen dus u mag naar huis naar uw kindjes. Concept raadsjaaragenda 2022, dit concept betreft alleen nieuwe punten voor de planning van de commissie bestuur. Aan deze commissie wordt gevraagd om aan te geven of er nog onderwerpen zijn die zij wil toevoegen die nog in 2022 vanuit de organisatie of vanuit het college worden verwacht. Ook wordt de commissie gevraagd of er belangrijke kaderstellende onderwerpen zijn waarvoor een startnotitie gewenst is. En na deze toevoegingen wordt het stuk nogmaals geagendeerd tijdens de vergadering van 9 december. Ik zie geen kreet van grote opwinding en vreugde. Nee.

16. Sluiting

De voorzitter: Nou, aan mijn kant wel want dat betekent dat het is nu kwart over negen en volgens mij zijn we klaar met deze vergadering. Hartelijk dank voor uw komst en nog een fijne avond, want we hebben nog een hele lange avond te gaan. Dank u wel.